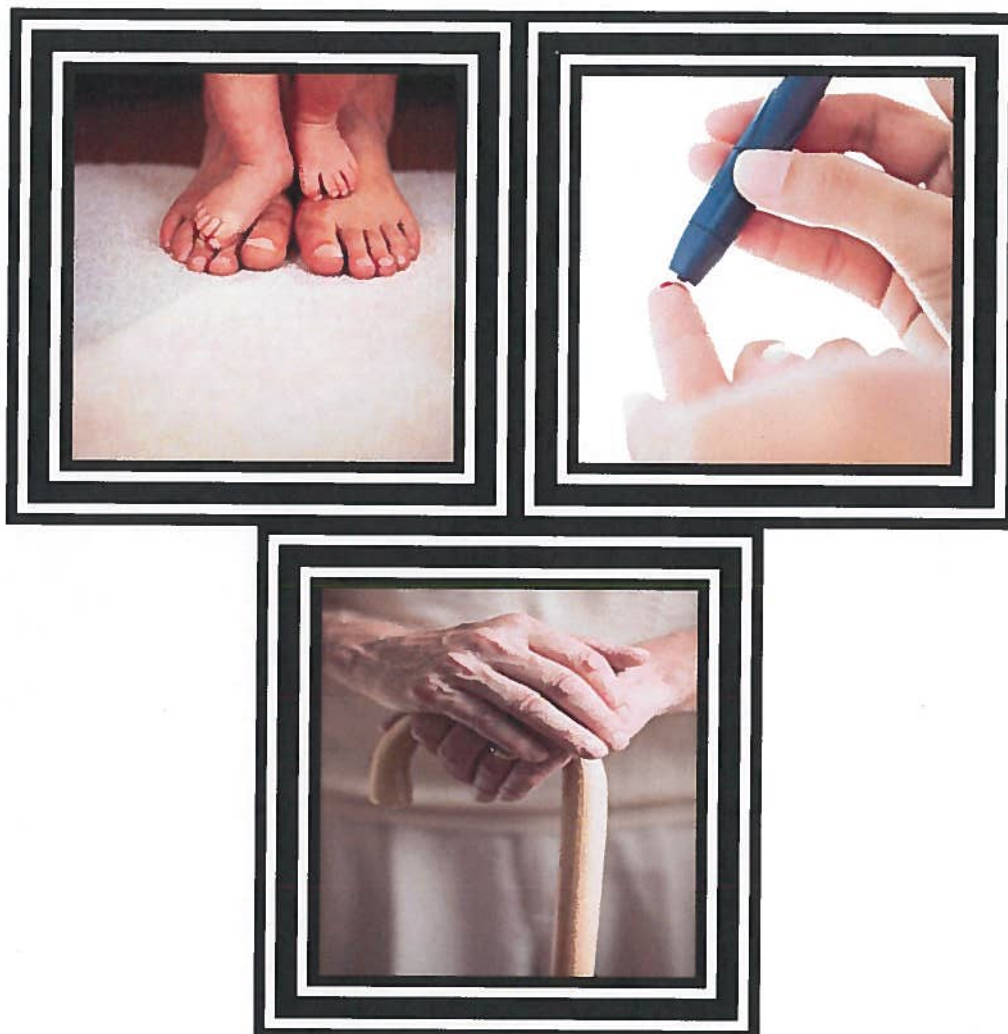

Peruspalvelukuntayhtymä

Selänne

Haapajärvi • Pyhäjärvi • Reisjärvi

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2016

Yhteistyötoimikunta 17.2.2017 § 7
Kuntayhtymähallitus 23.2.2017 § 22
Tarkastuslautakunta 10.5.2017 § 47

EL. HK

Sisällysluettelo

1. Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
2. Kuntayhtymän hallinto	2
3. Yleinen ja alueen kehitys	4
4. Kuntayhtymän toiminta	4
5. Kuntayhtymän henkilöstö	5
6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	6
7. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	7
8. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	8
8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	10
8.2 Rahoituslaskelma	11
8.3 Tase	12
8.4 Kokonaistulot ja -menot	13
8.5 Tilikauden tuloksen käsittely	13
9. Talousarvion toteutuminen	13
9.1 Hallinto	22
9.2 Hyvinvointipalvelut	23
9.2.1 Hallinto	23
9.2.2 Neuvolapalvelut	24
9.2.4 Lastensuojelu	25
9.2.5 Aikuissosiaalityö	26
9.2.6 Vammaispalvelut	26
9.2.7 Terapiapalvelut	27
9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut	31
9.3.1 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut	33
9.3.2 Vuodeosastot	34
9.3.3 Täydentävät palvelut	35
9.3.4 Kuntoutus	36
9.3.5 Ensihoito	36
9.3.6 Työterveyshuolto	37
9.3.7 Suun ja hampaiden huolto	38
9.3.8 Erikoissairaanhoito	38
9.3.9 Kotihoito	39
9.3.10 Vuorohoito, päivätoiminta ja asumispalvelut	40
9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	45
9.5 Investointien toteutuminen	49
9.6 Rahoitusosan toteutuminen	50
10. Tilinpäätöslaskelmat	51
11. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	54
11.1 Arvostuksen periaatteet	54
11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	54
11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot	54
11.2.1 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin	54
11.2.3 Tilintarkastuspalkkiot	54
11.3 Käyttöomaisuus	55
11.4 Tasetta koskevat liitetiedot	56
11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	56
11.4.2 Sijoitukset	56
11.4.3 Saamiset	57
11.4.4 Peruspääoma	57
11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä	58
11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma	59
11.4.7 Lomapalkkavelka	63
11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	60
12. Tilinpäätöksen allekirjoitukset	62
Liitteet	
1. Henkilöstöraportti vuodelta 2015	63
2. Suoritteiden toteutuminen	28, 43 ja 46

1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne lähti seitsemänteen toimintavuoteensa sillä muutoksella, että varhaiskasvatuspalvelut siirtyivät jäsenkuntien järjestämisvastuulle.

Vuonna 2016 kuntayhtymään valittiin talous- ja henkilöstöjohtajaa lukuun ottamatta uudet johtavat viranhaltijat. Kuntayhtymän johtajana aloitti Tuomas Aikkila 1.1.2016, terveys- ja vanhuspalvelujohtajana Hannele Koski 1.3.2016, hyvinvointipalvelujohtajana Merja Lehtiharju 1.6.2016 ja ympäristöjohtajana Aili Heikkinen 2.1.2017 (valinta tehtiin kuntayhtymähallituksessa 24.11.2016).

Kuntayhtymä järjesti vuoden 2016 aikana erikoislääkäripalveluiden ja kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen kilpailutukset. Kilpailutuksilla haettiin parempaa laatua palveluihin sekä kustannustehokkuutta. Varsinkin erikoislääkäripalvelujen osalta tavoitteena oli päästä pienempään sopimuskumppanien määrään. Ennen kilpailutusta kuntayhtymällä oli yli 20 sopimustoimittajaa erikoislääkäripalveluissa, kilpailutuksen jälkeen sopimuksia on alle 10 toimittajan kanssa.

Palvelujohtajille, palvelupäälliköille ja lähiesimiehille on hankittu esimieskoulutusta JC Innovation Oy:ltä vuoden 2016 aikana. Koulutuksen teemoja vuonna 2016 oli organisaation kehittäminen ja muutoksen johtaminen.

Kuntayhtymähallitus perusti 16.6.2016 § 81 kuntayhtymän talouden tasapainottamistyöryhmän. Työryhmä työskenteli elokuun alusta lokakuun loppuun. Kuntayhtymähallitus käsitteli työryhmän toimenpide-esityksiä kokouksissaan 27.10.2016 ja 24.11.2016.

Kuntayhtymähallitus päätti kokouksissaan 27.10.2016 § 136 ja 24.11.2016 § 160, että kuntayhtymän toiminnasta teetetään erityistilintarkastus tilikausilta 2014 ja 2015 Pyhjärven kaupungin vaatimuksesta. Erityistilintarkastus päätettiin tehdä sillä ehdolla, että Pyhjärven kaupunki sitoutuu maksamaan erityistilintarkastuksesta aiheutuvat kustannukset, mikäli tarkastuksessa havaitaan, että viranhaltijat tai kuntayhtymähallitus eivät ole tahallisesti tai tuottamuksellisesti syyllistyneet toimintaan, josta on ollut merkittävää taloudellista tai toiminnallista haittaa kuntayhtymälle tai sen jäsenkunnille. Erityistilintarkastuksen suorittajaksi valittiin Linturanta ky/Kuntatarkastus Rauno Lohi. Erityistilintarkastus alkoi hänen toimestaan 14.12.2016.

Sote- ja maakuntauudistus on ollut vahvasti leimaamassa vuonna 2016 kuntayhtymän toimintaa. Sote-uudistusta on käytännössä tehty Pohjois-Pohjanmaan maakunnan osalta PoPSTer-hankkeen nimellä. Työ on jaettu PoPSTer-hankkeessa työryhmiin, joita on kaikkiaan 12. Maakuntauudistuksen osalta on vielä ns. non-sote -työryhmiä, joita on mm. talous- ja henkilöstötyöryhmä, ICT-työryhmä, kiinteistötyöryhmä, ympäristöterveydenhuollon työryhmät. Kuntayhtymän viranhaltijoita on useissa työryhmässä tekemässä tulevaa uudistusta. Ikäihmiset työryhmässä terveys- ja vanhuspalvelujohtaja Hannele Koski, avohoito ja vastaanottopalvelut työryhmässä hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi, vammaispalvelutyöryhmässä kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila, toimintakyky ja kuntoutus työryhmässä ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi, tukipalvelutyöryhmässä Sointu Karjalainen-Känsälä, talous- ja henkilöstötyöryhmässä talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen, ympäristöterveydenhuollon työryhmässä ympäristöjohtaja Aili Heikkinen ja ICT-työryhmässä atk-tukihenkilö Juha Rannanjärvi.

Vuoden 2016 aikana terveys- ja vanhuspalveluissa vietiin läpi palvelurakenneuudistus. Uudistuksen tärkeimpinä tuotoksina ovat kotikuntoutustiimi, arviointiyksiköt ja tavoitteellinen päivätoiminta. Uudistuksen läpileikkaavana tavoitteena on, että asiakkaat ovat oikeissa ja tarkoituksenmukaisissa palveluissa.

TT JK E.L. HHC

Kuntayhtymä on järjestänyt jäsenkuntien palvelut vuosisopimusten mukaisesti, vaikkakin jäsenkuntien tiukka taloustilanne toi haasteita palvelujen järjestämiselle. Toimintakertomuksessa esitetään palvelulinjoittain taloudelliset ja toiminnalliset toteutumat vuodelta 2016. Kuntayhtymähallitus seurasi talouden toteutumaa kuukausiraportin muodossa ja jäsenkunnissa käytiin vuoden aikana useita neuvotteluja palvelujen tuottamisesta. Lisäksi vuoden aikana laadittiin kaksi osavuosisikatsausta, joissa raportointiin toiminnasta ja taloudesta.

Tuomas Aikkila, kuntayhtymän johtaja

2 Kuntayhtymän hallinto

Luottamushenkilöhallinto

Perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien valtuustot käyttävät yhtäpitävin päätöksin kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät:

- kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelman
- kuntayhtymän poistojen laskennan perusteet
- kuntayhtymän toimintaa koskevat johtosäännöt
- tilinpäätöksen
- vastuuvapauden myöntämisen sekä toimenpiteet, joihin tilintarkastajien kertomus antaa aihetta
- valtuustokaudeksi laaditun palvelutasosuunnitelman
- oman kunnan talousarvion yhteydessä hyväksyttävän kuntakohtaisen vuosisopimuksen
- muut yhtymähallituksen erikseen esittämät asiat.

Muu päätöksenteko kuuluu yhtymähallitukselle, ellei päätösvaltaa ole hallinto- tai muilla säännöillä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Yhtymäkokous kutsutaan koolle siinä tapauksessa, että jäsenkuntien valtuustot tai toimielimet eivät yhtymähallituksen päättämässä määräajassa ole tehneet asiassa yhtäpitäviä päätöksiä.

Yhtymähallitus

Varsinaiset:

Teuvo Nyman, pj, Reisjärvi
Veikko Ekman, 1. vpj, Haapajärvi
Paavo Leskinen, 2 vpj.
Paavo Ranua, Haapajärvi
Anne Nevasaari, Haapajärvi
Jukka-Pekka Hjelm, Haapajärvi
Jukka Tikanmäki, Pyhäjärvi
Tyyne Tuikka, Pyhäjärvi
Irma Kinnunen. Reisjärvi

Varajäsenet:

Kauko Mäntypuro
Sanna Isola
Tarmo Rapo
Klaus Jyrinki
Maritta Niska
Jari Nahkanen
Kauko Tikkanen
Seppo Pietikäinen
Marjatta Mattila

Yhtymähallitus on kokoontunut yksitoista kertaa ja käsitellyt 183 asiaa. Yhtymähallitus on kokoontunut käsittelemään salaisia asioita 2 kertaa ja käsitellyt 8 asiaa. Esittelijänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila ja pöytäkirjanpitäjinä toimistosihteeri Seija Koirikivi.

Yksilöjaos

Yhtymähallituksessa on lisäksi yksilöjaos, joka käsittelee yksilöasioissa tehtyjä oikaisuvaatimuksia.

NT JK E. L. HK

Varsinaiset:

Maria Tofferi, pj, Reisjärvi
Tarmo Rapo, Pyhäjärvi
Jari Nahkanen, vpj, Haapajärvi
Anne Nevasaari, Haapajärvi

Varajäsenet:

Hanna Tölli
Kauko Tikkanen
Terttu Reponen
Martti Ruotsalainen

Yksilöjaos on kokoontunut yhdeksän kertaa ja käsitellyt 66 asiaa. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila.

Ympäristölautakunta**Varsinaiset jäsenet:**

Esko Isoniemi, Haapajärvi
Mauri Tenkula, Haapajärvi
Jarkko Savola, vpj, Reisjärvi
Anja Muuttola, Reisjärvi
Ari Varis, pj, Pyhäjärvi
Sirkka Aho, Pyhäjärvi
Kari Pentikäinen, Kärämäki
Pauli Ojalehto, Kärämäki

Varajäsenet:

Mikko Vainio
Tuomo Pylkkönen
Tuomo Kinnunen
Minna Helminen
Seppo Laurikkala
Markku Fält
Pentti Pesonen
Anne Ruha

Ympäristölautakunta on kokoontunut neljä kertaa ja käsitellyt 37 asiaa. Viranhaltija, joka valmistelee asian lautakunnalle, toimii myös esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut ympäristöjohtaja Jorma Turunen ajalla 1.1.-24.11.2016 ja vs. ympäristöjohtaja Sanna Rätty ajalla 25.11.-31.12.2016.

Tarkastuslautakunta**Varsinaiset jäsenet:**

Vesa Puputti, pj, Haapajärvi
Esko Lapinoja, Haapajärvi
Raija Leppäharju, vpj, Pyhäjärvi
Markku Liuska, Pyhäjärvi
Esa Hirvinen, Reisjärvi
Helena Kinnunen, Reisjärvi

Varajäsenet:

Esko Isoniemi
Anniina Kärkkäinen
Teija Mykkänen
Taimi Nurminen
Jarno Saaranen
Eila Järvelä

Tarkastuslautakunta on kokoontunut kahdeksan kertaa ja käsitellyt 54 asiaa. Esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja Vesa Puputti. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut toimistosihteeri Paula Ilmonen.

Organisaatio ja vastuuhenkilöt

Kuntayhtymää johtaa kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila. Kuntayhtymällä on myös tukipalveluysikkö (Taloushallinto SELMA), joka tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä atk-palveluja kuntayhtymälle ja jäsenkunnille. Tukipalveluysikköä johtaa talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen.

Kuntayhtymän organisaatio jakaantuu palvelulinjoihin, joita ovat:

- hyvinvointipalvelut, esimiehenä hyvinvointijohtaja Anita Laitinen 1.1.-31.5..2016, Merja Lehtiharju 1.6.2016 alkaen,
- terveys- ja vanhuspalvelut, esimiehenä palvelujohtaja 1.1.-29.2.2016 hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi ja hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen, Hannele Koski 1.3.2016 alkaen,
- terveys- ja vanhuspalvelut/erikoissairaanhoido/lääkinnällinen vastuu, esimiehenä ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja

- ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, esimiehenä ympäristöjohtaja Jorma Turunen, vs. ympäristöjohtajana Sanna Rätty 25.11.-31.12.2016.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kuntayhtymän johtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja sekä palvelulinjojen esimiehinä toimivat palvelujohtajat. Viranhaltijoiden nimet on lueteltu yllä.

3 Yleinen ja alueen kehitys

Alueen keskeisiä haasteena on vanheneva ja vähenevä väestö. Syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Selänteen jäsenkuntien asukasluvut 31.12.2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010 ja 2009

Kunta	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009
Haapajärvi	7438	7492	7614	7640	7.611	7.639	7.714
Kärsämäki		2695	2723	2763	2.820	2.872	2.918
Pyhäjärvi	5508	5565	5733	5850	5.890	5.946	6.001
Reisjärvi	2892	2900	2928	2961	2.998	2.973	3.020
Yhteensä	15838	18652	18998	19214	19.319	19.430	19.653

* Kärsämäen väkiluku 31.12.2015 2657

Jäsenkuntien väestön ikärakenne vaihtelee kunnittain.

	0-14 v. osuus väestöstä 30.06.2016	15-64 v. osuus väestöstä 30.06.2016	yli 65 v. osuus väestöstä 30.06.2016	perheiden lukumäärä 31.12.2015
Haapajärvi	1455	4386	1560	7401
Pyhäjärvi	801	3011	1689	5501
Reisjärvi	559	1645	686	2890
Yhteensä/ka	938,3	3014	1 311,7	5264

4 Kuntayhtymän toiminta

Vuosi 2016 oli kuntayhtymän seitsemäs toimintavuosi. Palvelutoiminta toimii hyvin. Taloutta oikaisevina toimenpiteinä on suunniteltu terveys- ja vanhuspalveluihin palveluverkkouudistus, jonka toteuttaminen aloitettiin marraskuussa. Joulunajan avovastaanottojen kiinniolot ja lomien keskittämiset kaikissa toimipisteissä joulun aikaan toteutetaan vuoden 2017 alusta lähtien. Talouden tasapainottamistyöryhmä on kokoontunut 1.8.2016 lähtien ja loppuraportti on käsitelty kuntayhtymähallituksessa. Talouden tasapainottamistyöryhmä jatkaa toimintaansa keväällä 2017. Varhaiskasvatus on siirtynyt jäsenkuntien palvelujen piiriin 1.1.2016 alkaen. Kärsämäki erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen, ollen edelleen osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Kuntayhtymän toimintaa on sopeutettu jäljelle jäävän organisaation tarpeiden mukaiseksi mahdollisuuksien rajoissa. Kaikkia virkoja ei ole täytetty ja tehtäviä on jaettu uudelleen. Kuntayhtymän viranhaltijoita on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan liiton PoPSTer – hankkeen eri työryhmiin. PoPSTer-hankkeessa luodaan mallit ja toimenpideohjelma siitä, millä tavalla sosiaali- ja terveystalvet järjestetään ja tuotetaan Pohjois-Pohjanmaalla 1.1.2019 alkaen valmisteilla olevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

NT -JR

E. L. HK

5 Kuntayhtymän henkilöstö

Kertomusvuoden lopussa vakinaista henkilökuntaa oli 519 henkilöä ja sijaisia 168 henkilöä, joista työllistettyjä oli 2. Vakituiseista henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 65 työntekijää. Avoimia vakansseja oli hakijoiden puuttumisen takia tai meneillään olevan täyttöprosessin vuoksi. Sijaisia käytetään on vuosi-, sairaus- ja muiden työlomien sijaisuuksiin.

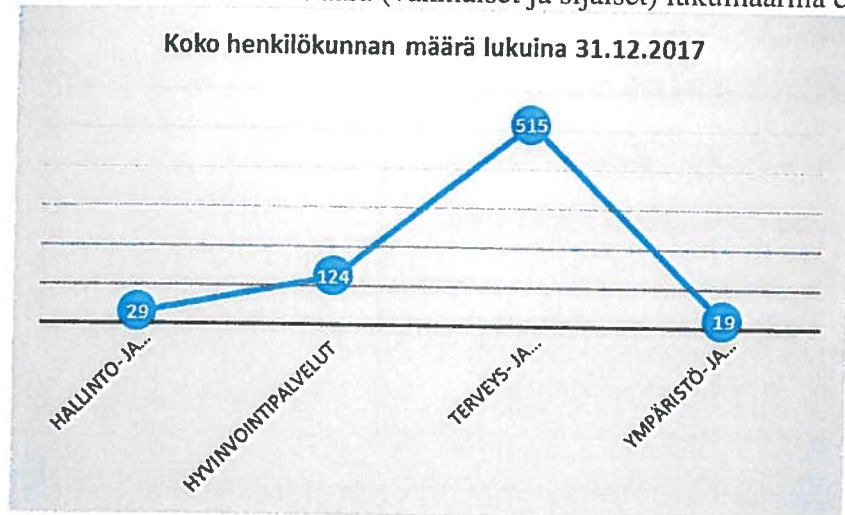
Henkilöstökulut olivat yhteensä noin 28,4 miljoonaa euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli 22,7 miljoonaa euroa, henkilösivukulujen osuus 5,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut laskivat edellisestä vuodesta 4,3 miljoonaa euroa, mikä johtuu varhaiskasvatuksen henkilökunnan siirtymisestä jäsenkuntien palvelukseen. Henkilöstökulujen vertailu ilman varhaiskasvatuksen henkilöstökuluja osoittaa henkilöstökulujen pienentyneen yhteensä 577.000 euroa eli laskua oli 2 %. Selänteen henkilökunnasta lähes puolet työskentelee terveys- ja vanhushuolpalveluissa. Seuraavaksi eniten työntekijöitä on hyvinvointipalveluissa.

Henkilöstökulujen jakaantuminen palvelulinjoittain:

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivukulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2015/2016 (1000 euroa/%)
Hallinto	876	209	1085	3,8	91/7,7
Hyvinvointipalvelut	4327	1129	5.456	19,2	173/-3,3
Terveys- ja vanhushuolpalvelut	16646	4143	20.789	73,1	648/3
Ympäristöpalvelut	842	253	1.095	3,9	11/1,1
Yhteensä	22.691	5.733	28.425	100	577/2

Vertailu vuoteen 2015 ilman varhaiskasvatusta.

Koko henkilökunnan määrä (vakinaiset ja sijaiset) lukumäärinä eri palvelulinjoilla 31.12.2016:

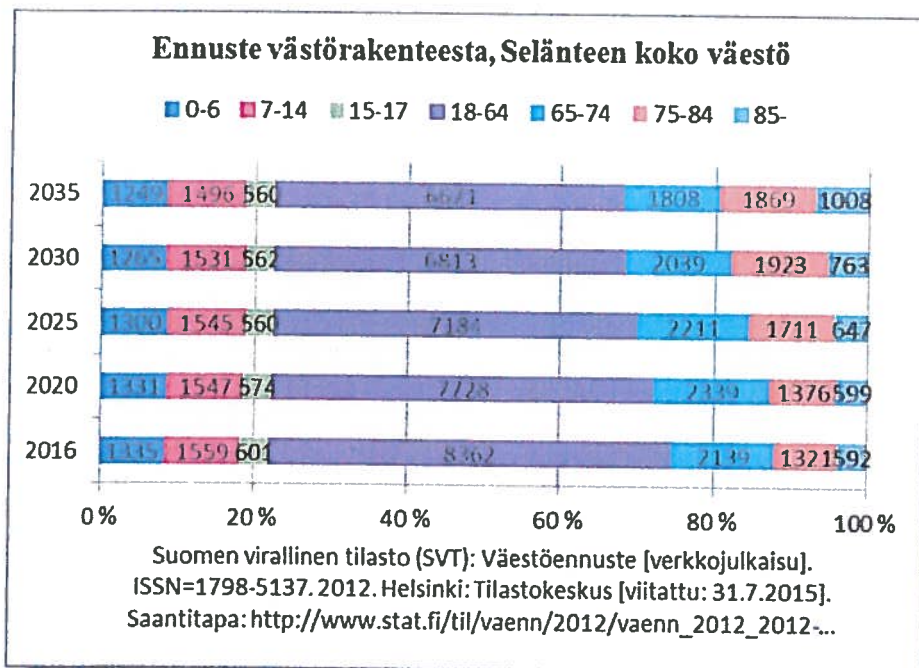
Liitteenä olevassa henkilöstöraportissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot palvelulinjoittain mm. henkilökunnan määrästä, poissaoloista ja työhyvinvoinnista.

6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Merkittävin riski ja epävarmuustekijä tulee olemaan toimintaympäristössä tapahtuva muutos. Todennäköisin tällainen muutos on valmistelussa oleva sote- ja maakuntauudistus.

Henkilöstön saatavuus varsinkin yleisesti vaikeasti rekrytoivien ammattiryhmien kohdalla on myös merkittävä riski kuntayhtymän toiminnan turvaamiseksi. Myös mahdollinen koulutuksen keskittyminen kauas aluekeskuksiin vähentää koulutetun ja ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuutta. Henkilöriskeihin liittyvät myös toimitilakysymykset, joita selvitetään yhteistyössä toimitilat omistavien jäsenkuntien kanssa. Työergonomiakortti-, työyhteisön alaistaitojen- ja ergonomisten työvuorojen koulutuksilla pyritään henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseen. Varhaisen tuen -mallin mukaisia keskusteluja käydään työntekijöiden kanssa, mahdollistetaan työnkierto ja järjestetään tarvittaessa henkilökunnalle työnohjausta. Esimiesvalmennuksella vahvistetaan esimiesten osaamista ja edistetään henkilökunnan tasa-arvoista kohtelua jne.

Palvelujen kysynnän kasvu väestön ikääntyessä ja Selänteen alueen väestön sairastavuus sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien lisääntyminen asettaa kuntayhtymän palvelutuotannolle haasteita. Väestö tulee ikääntymään vuoteen 2030 mennessä merkittävästi, kuten alla olevasta taulukosta voidaan havaita. Palvelujen tarpeen lisääntyminen ajassa, jolloin kuntien taloudelliset resurssit palvelujen tuottamiseen vähentyvät, aiheuttaa rahoitukseen olennaisen vajauksen. Tämän vuoksi paineet toiminnan tehostamiselle lisääntyvät jatkuvasti.

Toiminnassa tarvittavat tietojärjestelmät ja niiden toimivuus ovat riski, jota on hallittava mm. yhteistyösopimuksilla palvelun tuottajien kanssa sekä organisaation sisäisellä tietoturva- ja tietoturvatoiminnalla. Potilasturvallisuuskoulutuksen on suorittanut hoito- ja avustava henkilökunta nettikoulutuksena. Lisäksi osa henkilökunnasta on suorittanut sähköisen potilastiedonarkiston koulutuksen. Tietoturvasuunnitelmien laadintaa jatketaan edelleen.

Kyberturvallisuus on turvallisuuden osa-alue, jolla pyritään sähköisen ja verkotetun yhteiskunnan turvallisuuteen. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Kyberturvallisuusajattelussa yhdistyy tietoturvallisuuden, jatkuvuuden hallinnan ja yhteiskunnan kriisivarautumisen ajattelu. Erilaiset verkkohyökkäykset ovat ajankohtaisia ja huoli omien tietojen

päätymisestä väärin käsiin huolestuttaa. Kuntayhtymässä päivitetään säännöllisesti erilaisia it-ohjelmia ja ohjelmistojen turvallinen käyttövarmuus on entistään tärkeämpää.

Kuntayhtymällä on lakisääteisen tapaturmavakuutuksen lisäksi työnantajan työttömyysvakuutus, vapaaehtoisia työajan ja hoidonaikaisia tapaturmavakuutuksia erityisryhmille, omaisuusvakuutus toimitiloissa olevalle irtaimistolle, vastuuvakuutus tilivelvollisille viranhaltijoille ja luottamushenkilöille sekä toiminnan vastuuvakuutus. Vakuutukset on hankittu If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:ltä.

7 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen hallintosäännön 8 luvun 41 §:ssä mainitaan ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta seuraavasti:

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta ja riskien hallinta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän luvun mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä vastaa kuntayhtymähallitus ja hyväksyy asiaa koskevat ohjeet. Valvonnan tavoitteena on:

- 1) edistää kuntayhtymän toimintojen säännönmukaisuutta, taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta sekä parantaa palvelujen ja muiden tuotteiden laatua
- 2) turvata menetyksiltä, jotka aiheutuvat väärinkäytöstä, vahingosta, huonosta hoidosta, virheistä ja petoksista sekä muista epäsäännönmukaisuuksista
- 3) varmistaa säädösten ja määräysten noudattaminen ja ohjauksen vaikuttavuus
- 4) kehittää ja ylläpitää luotettavia tietoja taloudesta ja hallinnosta sekä esittää ne rehellisesti määräaikaissa raporteissa
- 5) tietoihin pääsyn rajoittaminen valtuutetuille henkilöille, jotka ovat vastuuvollisia niiden hallussapidosta ja käytöstä
- 6) avainvelvollisuuksien ja -tehtävien varmistaminen jakamalla ne eri henkilöiden kesken ja määrittelemällä tarvittavat sijaisuudet
- 7) tehostaa menestymisen mahdollisuuksia

Kuntayhtymähallitus on hyväksynyt Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen sisäisen valvonnan ohjeen 20.9.2012 § 113.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja seuranta. Kuntayhtymässä sisäinen valvonta toteutetaan vertaamalla toimintayksiköiden ja niiden henkilöstön toiminnan tuloksia ja toimintatapaa säädettyihin lakeihin, säännöksiin ja ohjeisiin, kuntayhtymää sitoviin sopimuksiin, kuntayhtymän omiin ohjeisiin sekä varattuihin resursseihin ja toimintatavoitteisiin.

Kuntayhtymähallitus on vastannut sisäisen valvonnan järjestämisestä hyväksymällä sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelemällä toimintakertomuksen ja osavuosikatsauksiin liittyvät talouden ja toiminnan keskeiset tunnusmerkit koko kuntayhtymän osalta. Viranhaltijapäätökset on saatettu hallitukselle tiedoksi säännöllisesti päätöksiin mahdollisesti kohdistuvan otto-oikeuden käyttämisen varmistamiseksi hallituksen päättämässä laajuudessa.

ST OK E.L. HK

Kuntayhtymän johtaja on kutsunut palvelujohtajien koolle säännöllisesti, jotta hänellä on tieto kuntayhtymän tilasta ja toiminnasta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Toimintaan ja talouteen liittyvien suunnitelmien toteutuminen käydään läpi osavuosikatsausten yhteydessä. Palvelujohtajien osalta kuntayhtymän johtaja käy läpi tehtyjä päätöksiä vuosittain otannalla. Päätökset ovat nähtävillä Dynastyssa ja ProConsonassa.

Palvelulinjajohtajat vastaavat johtamansa palvelulinjan osalta sisäisestä tarkastuksesta. He vastaavat toimintaan liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta näistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Palvelujohtajat toimittavat sisäisen valvonnan raportit kuntayhtymän johtajalle, joka vie niistä tehdyt johtopäätökset kuntayhtymähallitukselle vuosittain.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä jokainen esimies vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta. Se on osa normaalia johtamista. Henkilöstön tulee raportoida esimiehelleen seikoista, jotka uhkaavat toiminnan tuloksellisuutta, laatua, laillisuutta ja kuntayhtymän varallisuuden asianmukaista hoitamista.

Asiahallintajärjestelmään kuuluvaa sopimuksenhallintaosiota käytetään sopimusten seurannassa. Työpaikan vaarojen tunnistamiseksi ja riskien arvioimiseksi on otettu käyttöön Työturvallisuuskeskuksen Riski-Arvi –tietojärjestelmä ja sen käyttöönottoa on edistetty toimintayksiköissä. Potilasturvallisuuden seurannassa on käytössä HaiPro-järjestelmä.

8 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustui kuntayhtymähallituksen päätöksen mukaisesti oman toiminnan osalta talousarvioon ja erikoissairaanhoidon osalta sairaanhoitopiirien toteutuneeseen laskutukseen. Elokuun osavuosikatsauksen yhteydessä hyväksytyjen talousarvion muutosesitysten pohjalta toteutettiin lisälaskutus/palautus kunnille yhteensä 1.039,113 euroa, joka jakaantui seuraavasti: Haapajärvi -420.192 €, Pyhäjärvi -287.839 € ja Reisjärvi -331.082 €. Kärsämäen liikasuoritusta 11.026 € ei palautettu. Lopulliset jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä 65.970.433,81 €, joten lisäperintä oli yhteensä 516.371,22 €. Lisäperintä/palautus jakaantui kunnittain seuraavasti: Haapajärvi -279.133,75 €, Kärsämäki 0 €, Pyhäjärvi -572.352,68 € ja Reisjärvi +335.115,21 €.

Talousarvion toteutuminen kunnittain hallinnon ja muiden palvelujen osalta:

	HALLINTO			PALVELUT		
	TA	TOT	Tot%	TA	TOT	Tot%
Haapajärvi	902 783	801 716,78	88,81	27 189 760	27 751 634,99	102,07
Kärsämäki				205 090	180 794,98	88,15
Pyhäjärvi	671 794	596 586,69	88,81	24 040 420	24 767 053,82	103,02
Reisjärvi	350 334	311 113,97	88,81	11 746 460	11 561 532,58	98,43
Yhteensä	1 924 910	1 709 417,44	88,81	63 181 730	64 261 016,37	101,71

(Handwritten signatures and initials)

Talousarvion toteutuminen kunnittain, maksetut ennakkomaksuosuudet ja lisäperintä:

	HALLINTO JA YHTEENSÄ				MAKSETUT ENNAKKO- MAKSU- OSUUDET	EROTUS - LISÄ- PERINTÄ/+ PALAUTUS	
	TA	TOT	Ero €	Tot%	€	€	
Haapajärvi	28 092 542,79	28 553 351,77	-460 808,98	101,64	28 274 218,02	-279 133,75	
Kärsämäki	205 090,00	180 794,98	24 295,02	88,15	180 794,98	0,00	
Pyhäjärvi	24 712 213,59	25 363 640,51	-651 426,92	102,64	24 791 287,83	-572 352,68	
Reisjärvi	12 096 793,62	11 872 646,55	224 147,07	98,15	12 207 761,76	335 115,21	
Yhteensä	65 106 640,00	65 970 433,81	-863 793,81	101,33	65 454 062,59	-516 371,22	

Uuden kuntalain mukaan kuntayhtymillä on alijäämän kattamisvelvollisuus. Alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki 110.3 §). Kunnan tilikauden alijäämä katetaan tilinpäätöstä seuraavan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien ylijäämästä määrään, mihin taseen ylijäämäärät riittävät. Kuntayhtymässä noudatetaan vastaavaa menettelyä. Jäsenkunnat voivat kuitenkin sopia erikseen tilikauden alijäämän kattamisesta ja ylijäämän palautuksesta (www.kunnat.net/fi/asiantuntipalvelut/kuntatalous, Soveltamisohje kuntalain talouden tasapainottamista koskevasta sääntelystä). Kuntayhtymän tulos tasataan viimeisellä laskulla jäsenkuntiin (Haapajärvi -279.133,75 €, Pyhäjärvi -572.352,68 €, Reisjärvi +335.115,21 €), joten alijäämää ei synny.

Yhtymähallitus hyväksyi talousarvioon elokuussa yhteensä 2.149.360 euron muutokset toimintakuluihin ja vastaavasti toimintatuotoissa oleviin kuntaosuuksiin. Lisäksi yhtymähallitus hyväksyi investointiosan alituksen lisämäärärahan 100.690 euroa. Talousarviomuutoksia selvitetään myöhemmin tarkemmin asianomaisissa kohdissa. Rahoitustuottoja ja -kuluja on syntynyt lähinnä perintätoimiston laskutustavasta johtuen. Perintätoimisto tilittää omat saatavansa Selänteelle tilitysten yhteydessä ja perii ne takaisin itselleen.

Kuntayhtymän menojen merkittävin nousu johtui palvelujen ostojen, aineiden ja tarvikkeiden kasvusta. Toimintatuotot nousivat ilman jäsenkuntien maksuosuuksia ja sisäisten palvelujen kirjauksia yhteensä n. 0,6 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon. Vuoteen 2015 verrattuna tulokehitys on ollut noin noin -76.800 euroa pienempi ulkoisten tulojen osalta. Muut tuet ja avustukset (perustoimeentulotuki, kuntouttavan työtoiminta) ovat laskeneet eniten edelliseen vuoteen verrattuna, noin -193.400 euroa, muut toimintakulut noin -52.000 euroa ja maksutuotot noin -178.200 euroa. Maksutuotot olivat noin 346.800 euroa suuremmat verrattuna edelliseen vuoteen. Vertailu on tehty ilman varhaiskasvatuksen tuloja. Terveystieteiden ja sosiaalitoimen maksut ovat nousseet eniten johtuen maksujen tarkistamisesta. Tilinpäätöksessä on varauduttu Reisjärven erikoissairaanhoidon kustannusten palautukseen yhteensä 200.000 euroa.

8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (sisäiset mukana)

TULOSLASKELMA	TP2016	TP2015	Erotus
TOIMINTATUOTOT	77 313 065,87	80 961 370,89	-3 648 305,02
Myyntituotot	70 604 200,02	73 624 520,16	-3 020 320,14
Maksutuotot	5 294 024,88	5 658 870,43	-364 845,55
Tuet ja avustukset	734 916,64	928 344,46	-193 427,82
Muut toimintatuotot	679 924,33	749 635,84	-69 711,51
TOIMINTAKULUT	-77 062 036,92	-80 785 236,68	3 723 199,76
Henkilöstökulut	-28 425 004,35	-32 731 338,50	4 306 334,15
Palkat ja palkkiot	-22 691 345,91	-26 407 436,27	3 716 090,36
Henkilösivukulut	-5 733 658,44	-6 323 902,23	590 243,79
Eläkekulut	-4 244 274,11	-4 887 626,97	643 352,86
Muut henkilösivukulut	-1 489 384,33	-1 436 275,26	-53 109,07
Palvelujen ostot	-38 809 618,22	-36 578 403,22	-2 231 215,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 281 648,53	-2 390 577,52	108 928,99
Avustukset	-4 279 584,45	-5 294 988,20	1 015 403,75
Muut toimintakulut	-3 266 181,37	-3 789 929,24	523 747,87
TOIMINTAKATE Summa	251 028,95	176 134,21	74 894,74
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	43 438,25	78 296,36	-34 858,11
Korkotuotot	17 896,79	23 717,52	-5 820,73
Muut rahoitustuotot	61 049,37	88 219,47	-27 170,10
Muut rahoituskulut	-35 507,91	-33 640,63	-1 867,28
VUOSIKATE Summa	294 467,20	254 430,57	40 036,63
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-294 467,20	-254 430,57	-40 036,63
TILIKAUDEN TULOS Summa	-,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	0,00	0,00
Varhaiskasvatus siirtyi jäsenkuntiin 1.1.2016 alkaen, tilinpäätös 2015 sisältää myös varhaiskasvatuksen kustannukset.			

Toimintatuotot/toimintakulut %	100,3	100,2
Vuosikate/poistot %	100,0	100,0
Asukasmäärä	15.831	15.838
osajäsenyys	18.486	18.605

OK

E.L. HK

8.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (1.000 €)	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	294	254
Satunnaiset erät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-530	-290
Investointihyödykkeiden myyntitulot	29	34
Toiminnan ja investointien rahavirta	-207	-2
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13	-2
Vaihto-omaisuuden muutos	6	75
Saamisten muutos	-415	1 424
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-634	-218
Rahoituksen rahavirta	-1 056	1 281
Rahavarojen muutos	-1 263	1 279
Rahavarat 31.12.	3 253	4 516
Rahavarat 1.1.	4 516	3 237
Muutos	-1 263	1 279

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € (mukana vuodet 2012-2016)	-293	-86
Investointien tulorahoitus, %	55,5	87,7
Lainanhoitokate, 1000 euroa	0	0
Kassan riittävyys, pv	15,3	5,6
Asukasmäärä	15.831	15.838
- osajäsenyys	18.486	18.605

8.3 Tase

TASE	2016	2015		2016	2015
	1000 euroa	1000 euroa		1000 euroa	1000 euroa
VASTAAVAA	9 685	10 333	VASTATTAVAA	9 685	10 333
A Pysyvät vastaavat	755	548	A Oma pääoma	19	19
I Aineettomat hyödykkeet	197	179	I Peruspääoma	19	19
1. Aineettomat oikeudet	197	179	D Toimeksiantojen pääomat	10	24
II Aineelliset oikeudet	558	369	2. Valtion toimeksiannot		
4. Koneet ja kalusto	554	369	3. Muut toimeksiantojen pääomat	10	24
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4				
III Sijoitukset			E Vieras pääoma	9 656	10 290
1. Osakkeet ja osuudet			II Lyhytaikainen	9 656	10 290
C Vaihtuvat vastaavat	8 930	9 785	5. Saadut ennakot	20	97
I Vaihto-omaisuus	151	157	6. Ostovelat	3 607	3 344
1. Aineet ja tarvikkeet	142	148	7. Muut velat	1 426	1 823
2. Valmiit tuotteet	9	9	8. Siirtovelat	4 603	5 026
II Saamiset	5 526	5 111			
1. Myyntisaamiset	4 280	3 867			
3. Muut saamiset	466	451			
4. Siirtosaamiset	780	793			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 253	4 517			

TASEEN TUNNUSLUVUT:

	2016	2015
Omavaraisuusaste, %	0,20	0,18
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,5	12,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	0	0
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	0	0
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	15.831	15.838
- osajäsenyys	18.486	18.605

7/2k

S.L. Hk

8.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT (ulkoiset)		€ MENOT (ulkoiset)	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	75 732 273	Toimintakulut	75 481 244
Korkotuotot	17 897	Muut rahoituskulut	35 508
Muut rahoitustuotot	61 049	Poistot	294 467
Kokonaistulot yhteensä	75 811 219	Kokonaismenot yhteensä	75 811 219
Pysyvät vastaavat		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	29 393	Investointimenot	530 498

8.5 Tilikauden tuloksen käsittely

Tuloslaskelman mukainen tulos toimintavuodelta on 0 euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot 294.467,20 euroa. Tämän mukaisesti yli-/alijäämättilille ei jää kirjattavaa.

9 Talousarvion toteutuminen

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	TA2016	Muutos	MTA2016	Tot	Ero €	%-vert.
TOIMINTATUOTOT	73 347 190	2 036 160,00	75 383 350,00	77 313 065,87	1 929 715,87	102,56 %
Myyntituotot	67 302 430	2 160 360,00	69 462 790,00	70 604 200,02	1 141 410,02	101,64 %
Maksutuotot	4 798 160		4 798 160,00	5 294 024,88	495 864,88	110,33 %
Tuet ja avustukset	798 350	-124 200,00	674 150,00	734 916,64	60 766,64	109,01 %
Muut toimintatuotot	448 250		448 250,00	679 924,33	231 674,33	151,68 %
TOIMINTAKULUT	-73 061 150	-2 036 160,00	-75 097 310,00	-77 062 036,92	-1 964 726,92	102,62 %
Henkilöstökulut	-28 553 140	-410 000,00	-28 963 140,00	-28 425 004,35	538 135,65	98,14 %
Palkat ja palkkiot	-23 170 970	-328 000,00	-23 498 970,00	-22 691 345,91	807 624,09	96,56 %
Henkilösivukulut	-5 382 170	-82 000,00	-5 464 170,00	-5 733 658,44	-269 488,44	104,93 %
Eläkekulut	-4 104 020		-4 104 020,00	-4 244 274,11	-140 254,11	103,42 %
Muut henkilösivukulut	-1 278 150	-82 000,00	-1 360 150,00	-1 489 384,33	-129 234,33	109,50 %
Palvelujen ostot	-34 454 450	-1 284 300,00	-35 738 750,00	-38 809 618,22	-3 070 868,22	108,59 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 167 120		-2 167 120,00	-2 281 648,53	-114 528,53	105,28 %
Avustukset	-4 746 750	-170 000,00	-4 916 750,00	-4 279 584,45	637 165,55	87,04 %
Muut toimintakulut	-3 139 690	-171 860,00	-3 311 550,00	-3 266 181,37	45 368,63	98,63 %
TOIMINTAKATE Summa	286 040	-,00	286 040,00	251 028,95	-35 011,05	87,76 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000		5 000,00	43 438,25	38 438,25	868,77 %
Korkotuotot	15 000		15 000,00	17 896,79	2 896,79	119,31 %
Muut rahoitustuotot	30 000		30 000,00	61 049,37	31 049,37	203,50 %
Muut rahoituskulut	-40 000		-40 000,00	-35 507,91	4 492,09	88,77 %
VUOSIKATE Summa	291 040	-,00	291 040,00	294 467,20	3 427,20	101,18 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-291 040		-291 040,00	-294 467,20	-3 427,20	101,18 %
TILIKAUDEN TULOS Summa	0	-,00	0,00	-,00	0,00	295,62 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	-,00	0,00	,00	0,00	54,10 %

Talousarvion sitovuus yhtymähallitukseen nähden ovat palvelulinjan kunnittaiset toimintakatteet. Palvelujohtaja voi siirtää käyttösuunnitelmassa tai sen tarkistuksessa toimintatuottoja tai -kuluja palvelulinjan sisällä palveluyksiköiden välillä kunnittain. Yhtymähallitus hakee määrärahan ylitysoikeutta asianomaiselta kuntavaltuustolta, jos kunnittainen toimintakate on ylittymässä.

Yllä olevassa toteutumisessa on huomioitu yhtymähallituksen 27.10.2016 § 133 hyväksymät ja jäsenkunnille esittämät tuloslaskelman talousarviomuutokset.

Haapajärven osalta talousarvion muutosesitys oli yhteensä -1.138.394 euroa. Hallintopalveluissa oli -73.164 euroa (henkilöstöpalvelujen Kela-korvausten muuttuminen, vakuutukset, Selman vuokrat ja atk-palvelut), hyvinvointipalveluissa -320.000 euroa (VPL:n mukainen henkilökohtainen apu, kehitysvammaisten laitoshoido ja katkaisu- ja kuntoutustoiminta), terveys- ja vanhuspalveluissa -640.000 euroa (erikoissairaanhoido, kotihoidon sijaismäärärahat, tehostetun palveluasumisen sijaismäärärahat) sekä saatavien poistot eri palvelulinjoilla -105.230 euroa.

Pyhäjärven osalta talousarvion muutosesitys oli -471.024 euroa. Hallintopalveluissa oli -54.444 euroa (henkilöstöpalvelujen Kela-korvausten muuttuminen, vakuutukset, Selman vuokrat ja atk-palvelut), hyvinvointipalveluissa -20.000 euroa (kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen palvelut), terveys- ja vanhuspalveluissa -360.000 euroa (lääkäripalvelujen ostot, kotihoidon sijaismäärärahat ja matkakorvaukset) sekä saatavien poistot eri palvelulinjoilla -36.580 euroa.

Kärsämäen osalta talousarvion muutosesitys oli -0 euroa.

Reisjärven osalta talousarvion muutosesitys on -539.942 euroa. Hallinnossa -28.392 euroa (henkilöstöpalvelujen Kela-korvausten muuttuminen, vakuutukset, Selman vuokrat ja atk-palvelut), hyvinvointipalveluissa -50.000 euroa (perustoimeentulotuki ja VPL:n mukainen henkilökohtainen apu), terveys- ja vanhuspalveluissa -450.000 euroa (erikoissairaanhoido) sekä saatavien poistot eri palvelulinjoilla -11.550 euroa.

Investointeihin oli varattu vuodelle 2016 Lifecare 1.0 yhteensä 62.700 euroa, Lifecare Lääkitys 69.200 ja Lifecare Suunterveydenhuolto 38.300, joiden hankkiminen siirtyy vuodelle 2017. Effican 2. vaiheen edellyttämät muutokset ovat toteutuneet 23.330 euroa suurempana, mitä investointiin on varattu vuodelle 2016. Effica Vuosijulkaisun investointi vuonna 2016 ennen muita ohjelmistomuutoksia, investointimäärärahan tarve 19.500 euroa. LifeCare Tuntikertymän investointi ennen muita päivityksiä, investointimäärärahan tarve oli 14.000 euroa. Lisäksi kuntayhtymähallituksen päätöksellä 24.9.2009 on hyväksytty Abilita Oy:n tarjous tietojärjestelmästä ehdolla, että Abilita Oy sitoutuu tekemään muutamia erikseen neuvoteltavia toiminnallisia muutoksia henkilöstöhallinnon tietojärjestelmään. Toiminnalliset muutokset on tehty ja Abilita on lähettänyt loppulaskun 12.680 euroa. Investointimäärärahaa tarkistetaan alaspäin vuodelle 2016 100.690 euroa. Lisäksi hyväksyttiin laboratorion analysaattorin hankintaan Pyhäjärvelle investointimäärärahaa

Saatavien poistot vuodelta 2014 ovat Haapajärven osalta 105.230 euroa, Pyhäjärven 36.580 euroa ja Reisjärven 11.550 euroa. Kärsämäen saatavien poisto on 11.000 euroa, joka laskutetaan Kärsämäen kunnalta. Saatavia peritään vielä loppuvuoden aikana.

Yhteensä toimintakulujen ylitykset ja toimintatuottojen alitukset arvioitiin olevan **-2.149.360 euroa**, jota vastaavasti toimintatuottojen jäsenkuntien maksuosuudet kasvoivat.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty talousarvion muutokset tuloslaskelmaan.

JK EL HK

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset tuloslaskelmamuodossa:

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Ero €
TOIMINTATUOTOT	73 347 190,00	2 036 160,00	75 383 350,00	77 313 065,87	1 929 715,87
TOIMINTAKULUT	-73 061 150,00	-2 036 160,00	-75 097 310,00	-77 062 036,92	-1 964 726,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000,00	43 438,25	38 438,25
VUOSIKATE	291 040,00		291 040,00	294 467,20	3 427,20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-291 040,00		-291 040,00	-294 467,20	-3 427,20
Kaikki yhteensä	,00	,00	,00	,00	,00

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset kunnittain:

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Ero €
Kuntayhtymän hallinto	61 210 320,00	1 971 410,00	63 181 730,00	64 261 016,37	1 079 286,37
Haapajärven palvelut	-26 127 550,00	-1 062 210,00	-27 189 760,00	-27 751 634,99	-561 874,99
Kärsämäen palvelut	-205 090,00		-205 090,00	-180 794,98	24 295,02
Pyhäjärven palvelut	-23 635 320,00	-405 100,00	-24 040 420,00	-24 767 053,82	-726 633,82
Reisjärven palvelut	-11 242 360,00	-504 100,00	-11 746 460,00	-11 561 532,58	184 927,42
Kaikki yhteensä	,00	-,00	,00	,00	,00

Talousarvioon verrattuna jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä -0,5 milj. euroa pienemmät. Haapajärven maksuosuus oli noin -0,3 milj. euroa, Kärsämäen maksuosuus 0 euroa ja Pyhäjärven maksuosuus oli noin -0,6 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa oli varauduttu. Reisjärven maksuosuus oli 335.115 euroa suurempi kuin talousarviossa oli varauduttu.

Hallinnon osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 215.500 euroa. Taloushallinto Selman palveluja myytiin Kärsämäen kunnalle 12.000 eurolla. Johdon toteutuma toteutui noin 29.300 euroa pienempänä talousarvioon verrattuna. Kuntaosuushankkeisiin käytettiin rahaa noin 8.700 euroa ja talousarvio alittui noin 22.000 euroa. Henkilökunnan käyttämät työterveyshuollon palveluiden ostot laskivat noin 15.800 euroa (vuodelta 2015 kirjattiin lisää menoja 66.900 euroa, menot pienenevät vuonna 2016 noin 51.100 euroa) verrattuna edelliseen vuoteen. Työterveyshuollon kustannukset laskivat varhaiskasvatuksen henkilöstön vähenemisen myötä. Kelan korvaus työterveyshuollon palveluista on 50/60 %. Kaikkiaan henkilöstöpalvelujen kustannukset toteutuivat talousarvioon nähden noin 68.200 euroa pienempänä. Rahoituksen tuloja saatiin noin 38.400 euroa enemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Taloushallinto Selman menot alittuivat noin 19.800 eurolla.

Haapajärven osalta talousarviomäärärahat ylittyivät hyvinvointipalveluissa ja terveys- ja vanhuspalveluissa. Euromääräisesti suurimmat ylitykset olivat hyvinvointipalvelujen hallinnossa noin -47.500 euroa, terveys- ja vanhuspalvelujen kotiin annettavissa palveluissa noin -103.100 euroa, asumispalveluissa noin -108.900 euroa, päivä- ja vuorohoidossa noin -95.700 euroa, vastaanottopalveluissa noin -23.400 euroa, laboratoriossa noin -65.100 euroa, röntgenissä noin -20.900 euroa, välinehuollossa noin -21.400 euroa, lääkinnällisessä kuntoutuksessa noin -27.600 euroa, työterveyshuollossa -70.100 euroa, suun ja terveydenhuollossa noin -35.700 euroa ja erikoissairaanhoidossa noin -733.700 euroa. Säästöä tuli aikuissosiaalityössä noin 117.600 euroa, terapiapalveluissa noin 165.150 euroa, vuodeosastopalveluissa noin 107.400 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvonnassa noin 57.400 euroa verrattuna talousarvioon.

Kärsämäen osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 24.300 euroa ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen osalta.

Pyhäjärven osalta talousarviomäärärahat ylittyivät hyvinvointipalveluissa ja terveys- ja vanhuspalveluissa. Euromääräisesti suurimmat ylitykset olivat hyvinvointipalvelujen hallinnossa noin -31.600 euroa, tehostetun palveluasumisen omassa toiminnassa noin -118.600 euroa, tehostetun palveluasumisen ostoissa noin -93.700 euroa, päivä- ja vuorohoidossa noin -34.400 euroa, vastaanottopalveluissa noin -158.300, laboratoriossa noin -27.300 euroa, väline- ja laitoshuollossa noin -20.900 euroa, työterveyshuollossa noin -52.600 euroa ja erikoissairaanhoidossa noin -987.500 euroa. Säästöä tuli lastensuojelussa noin 237.400 euroa,

[Handwritten signatures and initials]

vammaispalveluissa noin 83.700 euroa, terapiapalveluissa noin 26.600 euroa (oman palveluasumisen säästö noin 43.900 euroa), vuodeosastolla noin 216.600 euroa, kuntoutuksessa noin 95.400 euroa, ensihoidossa noin 29.150 euroa, suun ja hampaiden huollossa noin 51.290 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 54.870 euroa verrattuna talousarvioon,

Reisjärven osalta talousarviomäärärahat ylittyivät hyvinvointipalveluissa hallinnossa noin -15.100 euroa ja terapiapalveluissa noin -14.300 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa talousarviomäärärahat ylittyivät kotiin annettavissa palveluissa noin -29.300 euroa, palveluasumisen ostoissa noin -18.500 euroa, vuodeosastolla noin -65.150 euroa, vastaanottopalveluissa noin -21.600 euroa, röntgenissä noin -22.800 euroa (korjauskirjaus v. 2015 -10.260 euroa), työterveyshuollossa noin -41.300 euroa ja suun ja hampaiden huollossa noin -15.900 euroa. Säästöä tuli neuvolassa noin 41.150 euroa, lastensuojelussa noin 90.900 euroa, vammaispalveluissa noin 17.300 euroa, omassa tehostetussa palveluasumisessa noin 14.200 euroa, erikoissairaanhoidossa noin 228.300 euroa (kirjattu enakkona 200.000 euroa) ja ympäristö ja rakennusvalvontapalveluissa noin 26.160 euroa verrattuna talousarvioon.

TOIMINTATUOTOT	€	%
Myyntituotot	70 604 200	91,3
Maksutuotot	5 294 025	6,8
Tuet ja avustukset	734 917	1,0
Muut toimintatuotot	679 924	0,9
TOIMINTATUOTOT	77 313 066	100,0

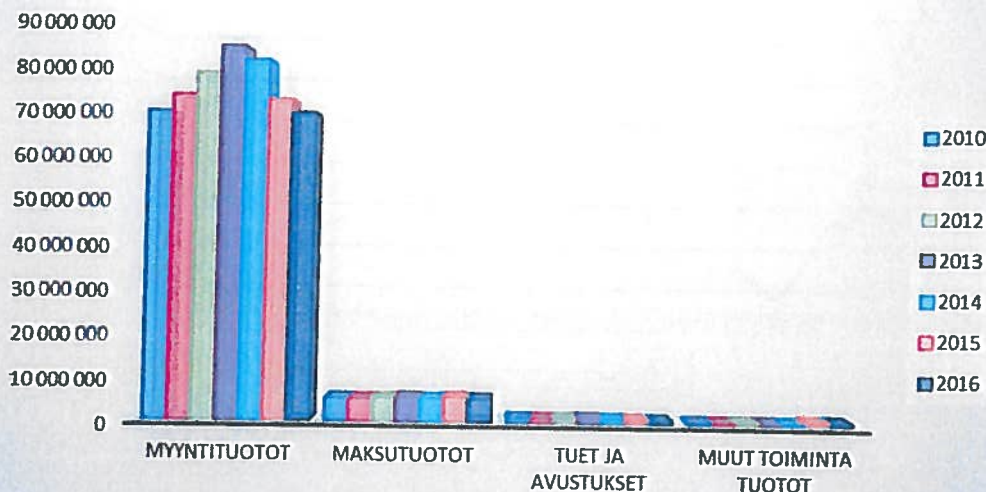
TOIMINTAKULUT	€	%
Henkilöstökulut	28 425 004	37
Palvelujen ostot	38 809 618	50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 281 649	3
Avustukset	4 279 584	6
Muut toimintakulut	3 266 182	4
TOIMINTAKULUT	77 062 037	100

JK

E. L. HK

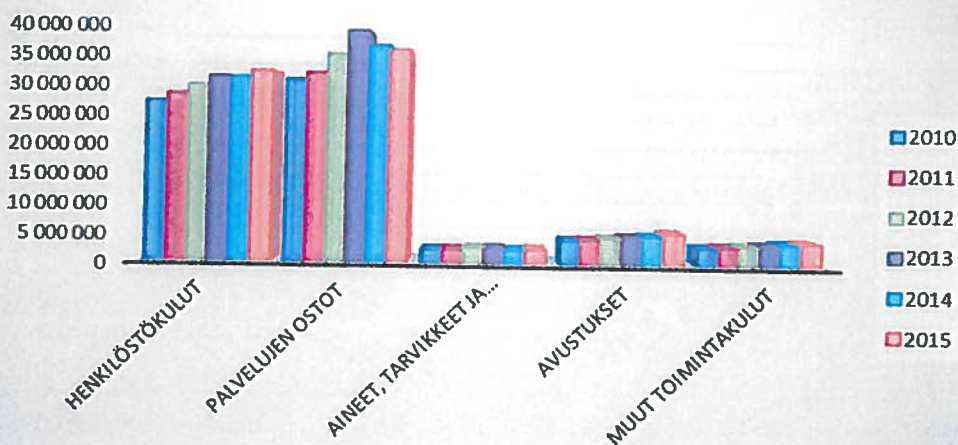
Toimintatuotot ilman Kärsämäkeä vuosina 2013- 2015 ja varhaiskasvatusta vuonna 2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos-€ 2015/2016	%
Myyntituotot	70 869 926	74 550 656	79 757 050	85 709 718	82 730 420	73 624 520	70 604 200	-3 020 320	-4,10
Maksutuotot	5 315 619	5 161 312	5 435 601	5 507 773	5 367 859	5 658 870	5 294 025	-364 846	-6,45
Tuet ja avustukset	1 019 379	988 120	1 059 131	1 074 606	972 576	928 344	734 917	-193 428	-20,84
Muut toiminta tuotot	452 048	366 395	417 133	387 967	394 373	749 636	679 924	-69 712	-9,30
Yhteensä	77 656 972	81 066 484	86 668 915	92 680 064	89 465 229	80 961 371	77 313 066	-3 648 305	-4,51

Toimintatuotot

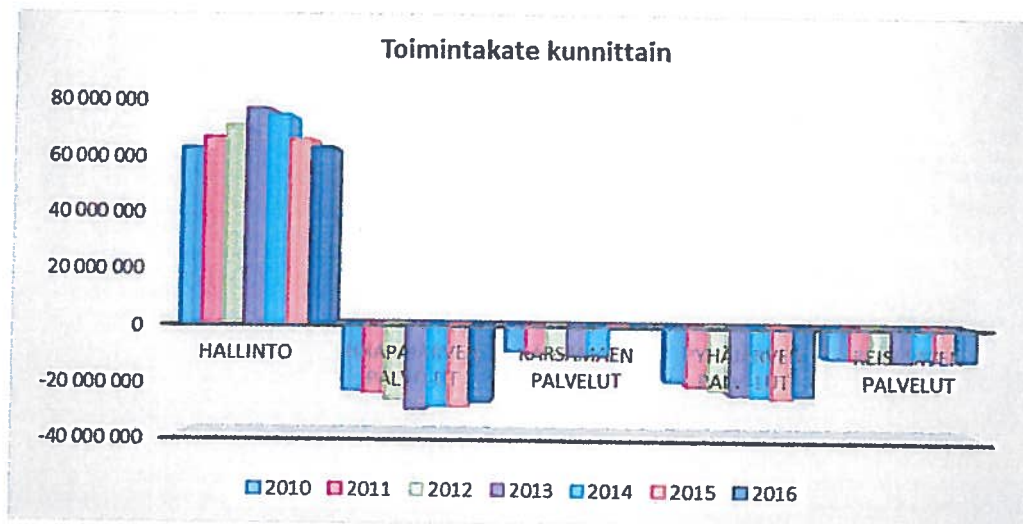

Toimintakulut ilman Kärsämäkeä vuosina 2013- 2015 ja varhaiskasvatusta vuonna 2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos € 2015/2016	%
Henkilöstökulut	27 507 269	28 762 239	30 336 782	31 799 859	31 743 918	32 731 339	28 425 004	-4 306 334	-13,16
Palvelujen ostot	31 403 594	32 482 700	35 792 668	39 751 167	37 320 059	36 578 403	38 809 618	2 231 215	6,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 223 404	2 243 496	2 596 935	2 502 306	2 272 731	2 390 578	2 281 649	-108 929	-4,56
Avustukset	4 036 430	4 086 174	4 467 274	4 642 435	4 807 752	5 294 988	4 279 584	-1 015 404	-19,18
Muut toimintakulut	2 884 337	3 021 330	3 219 718	3 308 634	3 673 538	3 789 929	3 266 181	-523 748	-13,82
Yhteensä	68 055 034	70 595 939	76 413 377	82 004 400	79 817 998	80 785 237	77 062 037	-3 723 200	-4,61

Toimintakulut

Toimintakate kunnittain ilman varhaiskasvatusta vuonna 2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos € 2015/2016
Hallinto	63 845 275	67 538 818	72 121 630	78 084 492	75 998 586	67 066 768	64 261 016	-2 805 751
Haapajärven palvelut	-23 766 044	-24 539 676	-26 923 046	-30 467 156	-29 297 722	-29 456 780	-27 751 635	1 705 145
Kärsämäen palvelut	-9 229 410	-10 188 689	-10 262 109	-10 815 614	-10 570 362	-179 748	-180 795	-1 047
Pyhäjärven palvelut	-19 849 128	-21 649 199	-23 039 239	-24 687 036	-25 094 292	-25 828 662	-24 767 054	1 061 608
Reisjärven palvelut	-11 000 692	-11 161 255	-11 897 236	-12 114 686	-11 036 210	-11 601 577	-11 561 533	40 045

Talousarvion toteutuminen kuukausittain (hallinnon menot kuntayhtymän hallinnossa):

	Kuntayhtymän hallinto	Haapajärven palvelut	Kärsämäen palvelut	Pyhäjärven palvelut	Reisjärven palvelut	Yhteensä
Tammikuu	3 921 103,00	-1 272 609,01	0,00	-1 051 922,07	-1 115 992,91	480 579,01
Helmikuu	5 121 157,65	-2 113 761,99		-1 916 069,97	-909 380,22	181 945,47
Maaliskuu	5 270 905,80	-2 203 567,75		-2 017 718,49	-998 885,93	50 733,63
Huhtikuu	5 147 047,43	-2 409 533,07	-61 305,38	-2 066 182,08	-771 913,22	-161 886,32
Toukokuu	5 077 829,29	-2 056 732,89	120,83	-2 043 725,95	-1 073 935,04	-96 443,76
Kesäkuu	5 090 613,79	-2 995 511,22		-2 564 148,61	-1 269 820,49	-1 738 866,53
Heinäkuu	5 275 910,94	-2 249 238,48		-1 831 702,78	-1 063 505,03	131 464,65
Elokuu	5 392 419,73	-2 535 895,23	-64 515,51	-2 014 496,79	-659 674,80	117 837,40
Syyskuu	5 314 529,83	-2 136 765,34		-2 106 106,36	-1 053 918,48	17 739,65
Lokakuu	5 131 512,82	-2 069 103,74		-2 062 033,25	-1 060 869,59	-60 493,76
Marraskuu	6 516 184,31	-2 263 465,66		-1 801 784,44	-847 774,15	1 603 160,06
Joulukuu	7 001 801,78	-3 445 450,61	-55 094,92	-3 291 163,03	-735 862,72	-525 769,50
Kaikki yhteensä	64 261 016,37	-27 751 634,99	-180 794,98	-24 767 053,82	-11 561 532,58	0,00

Joulukuussa toimintakuluja kertyi muita kuukausia enemmän, koska ko. kuukaudelle kirjautuvat mm. kahden kuukauden (marras- ja joulukuu) erikoissairaanhoidon ja asumispalvelujen ostopalvelut, menoajämäpalkat sekä lomapalkkavelan muutos ja poistot. Toimintatuotoissa joulukuulle kirjautuvat mm. marras- ja joulukuun asiakasmaksutulot.

2/

OR

E.L.

HK

Talousarvion toteutuminen kunnittain ja palvelulinjoittain:

	Alkup.TA	Muutos A lopullinen	Toteutuma	Ero €	%	
Kuntayhtymän hallinto	61 210 320,00	1 971 410,00	63 181 730	64 261 016,37	1 079 286,37	101,71 %
Hallinto ja toimistopalvelut	-757 900,00	-171 450,00	-929 350	-741 222,07	188 127,93	79,76 %
TOIMINTATUOTOT	216 000,00	-124 200,00	91 800	179 093,00	87 293,00	195,09 %
TOIMINTAKULUT	-978 250,00	-47 250,00	-1 025 500	-963 308,52	62 191,48	93,94 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000	43 438,25	38 438,25	868,77 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-650,00		-650	-444,80	205,20	68,43 %
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					0,00	
Tukipalveluyksikkö	-952 770,00	-17 500,00	-970 270	-950 425,92	19 844,08	97,95 %
TOIMINTATUOTOT	12 000,00		12 000	13 612,60	1 612,60	113,44 %
TOIMINTAKULUT	-956 770,00	-17 500,00	-974 270	-956 777,77	17 492,23	98,20 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 000,00		-8 000	-7 260,75	739,25	90,76 %
Tarkastustoimi	-25 290,00		-25 290	-17 769,45	7 520,55	70,26 %
TOIMINTAKULUT	-25 290,00		-25 290	-17 769,45	7 520,55	70,26 %
Kuntaosuudet	62 946 280,00	2 160 360,00	65 106 640	65 970 433,81	863 793,81	101,33 %
TOIMINTATUOTOT	62 946 280,00	2 160 360,00	65 106 640	65 970 433,81	863 793,81	101,33 %
Haapajärven palvelut	-26 127 550,00	-1 062 210,00	-27 189 760	-27 751 634,99	-561 874,99	102,07 %
Hyvinvointipalvelut	-1 652 230,00		-1 652 230	-1 479 332,81	172 897,19	89,54 %
TOIMINTATUOTOT	31 700,00		31 700	51 909,36	20 209,36	163,75 %
TOIMINTAKULUT	-1 679 880,00		-1 679 880	-1 530 203,09	149 676,91	91,09 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 050,00		-4 050	-1 039,08	3 010,92	25,66 %
Hyvinvointipalvelut	-5 282 310,00	-355 180,00	-5 637 490	-5 356 904,43	280 585,57	95,02 %
TOIMINTATUOTOT	1 023 560,00		1 023 560	997 505,15	-26 054,85	97,45 %
TOIMINTAKULUT	-6 299 870,00	-355 180,00	-6 655 050	-6 347 392,18	307 657,82	95,38 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 000,00		-6 000	-7 017,40	-1 017,40	116,96 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-6 963 440,00	-201 230,00	-7 164 670	-7 256 192,75	-91 522,75	101,28 %
TOIMINTATUOTOT	1 464 500,00		1 464 500	1 772 244,18	307 744,18	121,01 %
TOIMINTAKULUT	-8 383 740,00	-201 230,00	-8 584 970	-9 002 713,85	-417 743,85	104,87 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-44 200,00		-44 200	-25 723,08	18 476,92	58,20 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-11 784 020,00	-505 800,00	-12 289 820	-13 271 042,57	-981 222,57	107,98 %
TOIMINTATUOTOT	2 291 860,00		2 291 860	2 329 005,16	37 145,16	101,62 %
TOIMINTAKULUT	-14 003 530,00	-505 800,00	-14 509 330	-15 499 170,40	-989 840,40	106,82 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-72 350,00		-72 350	-100 877,33	-28 527,33	139,43 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-445 550,00		-445 550	-388 162,43	57 387,57	87,12 %
TOIMINTATUOTOT	57 950,00		57 950	107 935,27	49 985,27	186,26 %
TOIMINTAKULUT	-498 470,00		-498 470	-492 428,72	6 041,28	98,79 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 030,00		-5 030	-3 668,98	1 361,02	72,94 %
Kärsämäen palvelut	-205 090,00		-205 090	-180 794,98	24 295,02	88,15 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-205 090,00		-205 090	-180 794,98	24 295,02	88,15 %
TOIMINTATUOTOT	25 100,00		25 100	46 423,49	21 323,49	184,95 %
TOIMINTAKULUT	-228 620,00		-228 620	-225 707,70	2 912,30	98,73 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 570,00		-1 570	-1 510,77	59,23	96,23 %
Pyhäjärven palvelut	-23 635 320,00	-405 100,00	-24 040 420	-24 767 053,82	-726 633,82	103,02 %
Hyvinvointipalvelut	-1 406 090,00		-1 406 090	-1 155 764,52	250 325,48	82,20 %
TOIMINTATUOTOT	18 950,00		18 950	66 816,14	47 866,14	352,59 %
TOIMINTAKULUT	-1 420 340,00		-1 420 340	-1 219 118,56	201 221,44	85,83 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 700,00		-4 700	-3 462,10	1 237,90	73,66 %
Hyvinvointipalvelut	-4 250 590,00	-21 620,00	-4 272 210	-4 190 788,32	81 421,68	98,09 %
TOIMINTATUOTOT	675 550,00		675 550	810 903,71	135 353,71	120,04 %
TOIMINTAKULUT	-4 910 190,00	-21 620,00	-4 931 810	-4 981 900,02	-50 090,02	101,02 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 950,00		-15 950	-19 792,01	-3 842,01	124,09 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-7 596 190,00	-372 120,00	-7 968 310	-7 983 474,63	-15 164,63	100,19 %
TOIMINTATUOTOT	1 813 900,00		1 813 900	1 947 238,63	133 338,63	107,35 %
TOIMINTAKULUT	-9 373 290,00	-372 120,00	-9 745 410	-9 902 952,45	-157 542,45	101,62 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-36 800,00		-36 800	-27 760,81	9 039,19	75,44 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-10 011 290,00	-11 360,00	-10 022 650	-11 120 737,30	-1 098 087,30	110,96 %
TOIMINTATUOTOT	1 131 590,00		1 131 590	1 088 442,94	-43 147,06	96,19 %
TOIMINTAKULUT	-11 090 340,00	-11 360,00	-11 101 700	-12 147 392,68	-1 045 692,68	109,42 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-52 540,00		-52 540	-61 787,56	-9 247,56	117,60 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-371 160,00		-371 160	-316 289,05	54 870,95	85,22 %
TOIMINTATUOTOT	50 950,00		50 950	95 160,85	44 210,85	186,77 %
TOIMINTAKULUT	-417 610,00		-417 610	-407 996,72	9 613,28	97,70 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 500,00		-4 500	-3 453,18	1 046,82	76,74 %

	Alkup.TA	Muutos A lopullinen		Toteutuma	Ero €	%
Reisjärven palvelut	-11 242 360,00	-504 100,00	-11 746 460	-11 561 532,58	184 927,42	98,43 %
Hyvinvointipalvelut	-841 160,00		-841 160	-709 085,27	132 074,73	84,30 %
TOIMINTATUOTOT	19 800,00		19 800	23 525,11	3 725,11	118,81 %
TOIMINTAKULUT	-860 160,00		-860 160	-732 534,18	127 625,82	85,16 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-800,00		-800	-76,20	723,80	9,53 %
Hyvinvointipalvelut	-2 206 720,00	-51 050,00	-2 257 770	-2 266 280,88	-8 510,88	100,38 %
TOIMINTATUOTOT	364 100,00		364 100	389 288,85	25 188,85	106,92 %
TOIMINTAKULUT	-2 568 970,00	-51 050,00	-2 620 020	-2 653 384,65	-33 364,65	101,27 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 850,00		-1 850	-2 185,08	-335,08	118,11 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-3 081 980,00	-950,00	-3 082 930	-3 177 622,54	-94 692,54	103,07 %
TOIMINTATUOTOT	737 050,00		737 050	892 584,42	155 534,42	121,10 %
TOIMINTAKULUT	-3 798 130,00	-950,00	-3 799 080	-4 051 138,09	-252 058,09	106,63 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 900,00		-20 900	-19 068,87	1 831,13	91,24 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-4 872 760,00	-451 900,00	-5 324 660	-5 194 768,98	129 891,02	97,56 %
TOIMINTATUOTOT	433 200,00		433 200	469 294,14	36 094,14	108,33 %
TOIMINTAKULUT	-5 297 060,00	-451 900,00	-5 748 960	-5 656 882,15	92 077,85	98,40 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 900,00		-8 900	-7 180,97	1 719,03	80,69 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-239 740,00	-200,00	-239 940	-213 774,91	26 165,09	89,10 %
TOIMINTATUOTOT	33 150,00		33 150	61 649,06	28 499,06	185,97 %
TOIMINTAKULUT	-270 640,00	-200,00	-270 840	-273 265,74	-2 425,74	100,90 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 250,00		-2 250	-2 158,23	91,77	95,92 %

E.L. HK

Talousarvion toteutuminen kunnittain tuloslaskelmamuodossa:

	TP2014	TP2015	TP2016	TA2016	%
Kuntayhtymän hallinto	75 998 586,45	67 066 767,64	64 261 016,37	63 181 730,00	101,71 %
TOIMINTATUOTOT	78 054 469,81	69 196 532,40	66 163 139,41	65 210 440,00	101,46 %
Myyntituotot	77 692 876,26	68 780 881,88	65 991 048,24	65 118 640,00	101,34 %
Maksutuotot		-96,68			
Tuet ja avustukset	323 807,02	318 085,21	152 828,07	91 800,00	166,48 %
Muut toimintatuotot	37 786,53	97 661,99	19 263,10		
TOIMINTAKULUT	-2 971 458,51	-2 198 744,59	-1 937 855,74	-2 025 060,00	95,69 %
Henkilöstökulut	-1 960 195,76	-1 176 698,90	-1 085 491,90	-1 128 150,00	96,22 %
Palvelujen ostot	-819 840,15	-811 360,55	-633 016,90	-716 000,00	88,41 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 373,87	-21 510,78	-12 822,61	-12 050,00	106,41 %
Avustukset	-12 231,42	-22 966,03	-2 250,32	-2 200,00	102,29 %
Muut toimintakulut	-155 817,31	-166 208,33	-204 274,01	-166 660,00	122,57 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	91 684,92	78 296,36	43 438,25	5 000,00	868,77 %
Korkotuotot	43 727,11	23 717,52	17 896,79	15 000,00	119,31 %
Muut rahoitustuotot	79 244,92	88 219,47	61 049,37	30 000,00	203,50 %
Muut rahoituskulut	-31 287,11	-33 640,63	-35 507,91	-40 000,00	88,77 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 218,54	-9 316,53	-7 705,55	-8 650,00	89,08 %
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	831 108,77				
Haapajärven palvelut	-29 297 722,02	-29 456 780,28	-27 751 634,99	-27 189 760,00	102,07 %
TOIMINTATUOTOT	5 592 462,94	5 735 579,01	5 258 599,12	4 869 570,00	107,99 %
Myyntituotot	2 582 260,69	2 599 901,95	2 449 283,65	2 340 910,00	104,63 %
Maksutuotot	2 529 139,20	2 514 995,12	2 256 360,50	2 035 610,00	110,84 %
Tuet ja avustukset	412 732,49	355 728,94	304 293,54	340 400,00	89,39 %
Muut toimintatuotot	68 330,56	264 953,00	248 661,43	152 650,00	162,90 %
TOIMINTAKULUT	-34 794 094,49	-35 046 810,82	-32 871 908,24	-31 927 700,00	102,96 %
Henkilöstökulut	-13 281 650,58	-13 904 435,86	-11 766 086,16	-11 972 040,00	98,28 %
Palvelujen ostot	-16 424 454,52	-15 689 580,51	-16 565 420,76	-15 456 530,00	107,17 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 143 122,62	-1 128 981,12	-1 096 773,75	-976 370,00	112,33 %
Avustukset	-2 323 190,86	-2 631 781,46	-2 031 621,36	-2 103 600,00	96,58 %
Muut toimintakulut	-1 621 675,91	-1 692 031,87	-1 412 006,21	-1 419 160,00	99,50 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-96 090,47	-145 548,47	-138 325,87	-131 630,00	105,09 %
Kärsämäen palvelut	-10 570 362,32	-179 748,32	-180 794,98	-205 090,00	88,15 %
TOIMINTATUOTOT	1 528 189,72	49 897,65	46 423,49	25 100,00	184,95 %
Myyntituotot	620 631,58	10 553,83	9 121,86		
Maksutuotot	813 866,61	39 198,57	36 543,38	25 100,00	145,59 %
Tuet ja avustukset	68 868,23				
Muut toimintatuotot	24 823,30	145,25	758,25		
TOIMINTAKULUT	-12 051 643,57	-228 512,90	-225 707,70	-228 620,00	98,73 %
Henkilöstökulut	-4 257 068,80	-176 963,07	-173 525,16	-174 120,00	99,66 %
Palvelujen ostot	-6 110 242,92	-22 871,57	-28 358,44	-23 350,00	121,45 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276 329,95	-6 662,52	-2 885,99	-5 650,00	51,08 %
Avustukset	-754 294,07	,00			
Muut toimintakulut	-653 707,83	-22 015,74	-20 938,11	-25 500,00	82,11 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-46 908,47	-1 133,07	-1 510,77	-1 570,00	96,23 %
Pyhäjärven palvelut	-25 094 291,94	-25 828 661,90	-24 767 053,82	-24 040 420,00	103,02 %
TOIMINTATUOTOT	4 116 699,71	4 111 666,09	4 008 562,27	3 690 940,00	108,61 %
Myyntituotot	1 801 222,07	1 577 607,68	1 502 289,57	1 419 790,00	105,81 %
Maksutuotot	1 903 715,97	2 083 436,72	2 001 080,22	1 842 550,00	108,60 %
Tuet ja avustukset	189 040,37	194 416,64	205 474,68	190 000,00	108,14 %
Muut toimintatuotot	222 721,30	256 205,05	299 717,80	238 600,00	125,62 %
TOIMINTAKULUT	-29 149 962,99	-29 866 278,02	-28 659 360,43	-27 616 870,00	103,77 %
Henkilöstökulut	-11 267 986,07	-11 927 515,89	-10 497 955,24	-10 852 520,00	96,73 %
Palvelujen ostot	-14 126 033,21	-13 903 570,16	-14 673 066,69	-12 636 660,00	116,12 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-746 799,20	-830 794,73	-778 411,59	-799 970,00	97,31 %
Avustukset	-1 587 111,92	-1 740 193,65	-1 449 975,56	-2 040 900,00	71,05 %
Muut toimintakulut	-1 422 032,59	-1 464 203,59	-1 259 951,35	-1 286 820,00	97,91 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-61 028,66	-74 049,97	-116 255,66	-114 490,00	101,54 %
Reisjärven palvelut	-11 036 210,17	-11 601 577,14	-11 561 532,58	-11 746 460,00	98,43 %
TOIMINTATUOTOT	1 671 797,63	1 867 695,74	1 836 341,58	1 587 300,00	115,69 %
Myyntituotot	648 824,13	655 574,82	652 456,70	583 450,00	111,83 %
Maksutuotot	910 523,81	1 021 336,70	1 000 040,78	894 900,00	111,75 %
Tuet ja avustukset	46 926,94	60 113,67	72 320,35	51 950,00	139,21 %
Muut toimintatuotot	65 522,75	130 670,55	111 523,75	57 000,00	195,66 %
TOIMINTAKULUT	-12 696 508,47	-13 444 890,35	-13 367 204,81	-13 299 060,00	100,51 %
Henkilöstökulut	-5 071 396,53	-5 545 724,78	-4 901 945,89	-4 836 310,00	101,36 %
Palvelujen ostot	-5 930 554,25	-6 151 020,43	-6 909 755,43	-6 906 210,00	100,05 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-357 180,93	-402 628,37	-390 754,59	-373 080,00	104,74 %
Avustukset	-885 217,97	-900 047,06	-795 737,21	-770 050,00	103,34 %
Muut toimintakulut	-452 158,79	-445 469,71	-369 011,69	-413 410,00	89,26 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 499,33	-24 382,53	-30 669,35	-34 700,00	88,38 %
Kaikki yhteensä	,00	-0,00	,00	,00	

Vuosi 2014 sisältää Kärsämäen ja varhaiskasvatuksen tulot ja menot sekä vuosi 2015 varhaiskasvatuksen tulot ja menot.
Lisäksi vuosi 2015 sisältää hallinnon toimintatuotoissa myös varhaiskasvatuksen kuntaosuuden.

9.1 Hallinto

Hallinto ja toimistopalvelut

Jäsenkuntien erikoissairaanhoidon sairaanhoitopiirien kustannukset laskutetaan toteutuneen mukaisesti. Lokakuussa ennakkolaskutusta tarkistettiin osavuosikatsauksen perusteella ja yhteensä ennakoita tarkistettiin lisälaskutuksella/palautuksella marraskuun ensimmäisessä laskutuksessa 1.039.113 euroa. Erikoissairaanhoidon, asumis- ja ruokapalvelujen laskutus perustuu toteutuneiden palvelujen jälkikäteen tehtävään laskutukseen, jonka takia kuukauden palvelujen käyttö laskutetaan vasta seuraavassa kuussa. Tämä aiheuttaa sen, että joulukuun kirjanpitoon tulee kahden kuukauden menot eli joulukuussa maksettavat marraskuun laskut ja tammikuussa maksettavat joulukuun laskut. Vastaavasti tammikuulle ei tule ko. menoja juuri lainkaan. Kunnille on toimitettu talousarvion toteutumisesta tämän tilinpäätöksen lisäksi Kuntapaketti, jossa on mm. talousarvion toteutuminen kustannuspaikoittain.

Rahoitustuotot ylittyivät edelliseen vuoteen verrattuna korkolaskutuksen lisääntymisen vuoksi yhteensä 38.438 euroa talousarvioon verrattuna. Lomapalkkavelan muutos laski kiky-sopimuksesta johtuen edelliseen vuoteen verrattuna. Vuosiloman katkeaminen sairausloman vuoksi ensimmäisestä päivästä lähtien on siirtänyt vuosilomien pitämistä myöhempään ajankohtaan jonkin verran. Lomapalkkavelan muutos kirjataan vuoden vaihteessa.

Hallinnossa talousarviomääräraha alittui yhteensä noin 195.600 euroa. Talousarviomäärärahan alittuminen johtui johdon menojen säästöistä noin 29.300 euroa, kuntaosuushankkeista noin 22.000 euroa, henkilöstöpalvelujen talousarviomäärärahan alittumisesta noin 60.100 eurolla ja rahoitustuottojen toteutumisesta talousarvioon varatusta suurempana noin 38.400 eurolla.

Hallinnossa työskentelee neljä työntekijää. Kuntayhtymän työterveyshuollon järjestämistä selvitettiin, koska uuden kuntalain mukaan työterveyshuollon sairaanhoito tulee yhtiöittää vuoden 2017 alusta. Lain voimaantuloa on siirretty vuoden 2019 alkuun. Työterveyshuollossa tulee kuitenkin laskennallisesti eriyttää 1.1.2017 alkaen sairaanhoidon ja muiden terveydenhoito- palveluiden kirjanpito.

Esimiehille on järjestetty esimiesvalmennusta koko talousarviovuoden aikana. Lisäksi esimiehiä on koulutettu talouden seurantaan ja henkilöstöasioihin. Palvelusihteereiden kanssa on käyty läpi laskutusta. Kuntayhtymässä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen ja toimintojen järjestämisen avulla. Kuntayhtymän johtaja on osallistunut aktiivisesti sote-uudistuksen toteuttamiseen maakunnassa vetäen mm. vammaispalvelujen työryhmää PoPSTer -hankkeessa.

Hallinnon kustannusten jakautuminen				
	Haapajärvi 46,9 %	Pyhäjärvi 34,9 %	Reisjärvi 18,2 %	Yhteensä
Muu Hallinto	-355 393	-264 461	-137 914	-757 768
Tukipalveluyksikkö Selma	-446 324	-332 126	-173 200	-951 650
Yhteensä	-801 717	-596 587	-311 114	-1 709 418

Hankkeet

Kuntaosuushankkeisiin käytettiin vuonna 2016 yhteensä nettona yhteensä -8.692,65 euroa, määräraha alittui noin 22.000 eurolla.

- Pohjois-Suomen Lasten Kaste -hankkeen Eteläisen osahanke keskittyi lastensuojelu- ja perhekeskusosioiden, rahoitusosuus -2.397,65 euroa
- Lääkealan turvallisuus ja kehittämiskeskus Fimean hankkeessa Moniammatillinen verkosto ikäihmisten lääkkeiden käytön järjeistämiseksi kehitetty ja selkiytettiin moniammatillisia käytännön toimintamalleja, rahoitusosuus -370 euroa.

-Ylivieskan seutukunnan hallinnoimaan MobiDigi –hankkeeseen (Oulun Eteläisen alueen nuorten tieto- ja neuvontapalvelut), rahoitusosuus -5.500 euroa.

Kotona Paras Arki –projektin hankkeen rahoitusosuus -425 euroa.

Tukipalveluyksikkö

Taloushallinto Selmassa on 21 työntekijää Tukipalveluyksikkö tuottaa kolmen jäsenkunnan ja kuntayhtymän talous-, henkilöstöhallinto- ja it-palvelut. Tukipalveluyksikössä on edelleen ohjelmien käyttöä kehitetty. Taloushallinnossa on vuoden aikana panostettu tulojen seuraamiseen mm. edunvalvojen tapaamisella ja laskentasihteereiden ohjeistamisella laskutuksen toteuttamisessa. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella on käyty läpi edellisen työhyvinvointikyselyn kehittämissuunnitelmat ja toimenpiteet. Kehityskeskusteluja ei toteutettu vuoden aikana. Laadittuja vastuunjakotaulukkoja, joilla on määriteltä asiakaina olevien kuntien ja kuntayhtymän palvelutoiminnan periaatteet, on noudatettu. Asiakastyytyväisyyskysely toiminnasta toteutettiin vuonna 2016. Kyselyn vastausprosentti oli 52,3. Taloushallinnon palveluihin oltiin tyytyväisiä 3,99 (asteikko 1-5) pisteen arvosta, henkilöstöhallinnon palveluihin 4,17 ja it-palveluihin 3,53 pisteen arvosta.

Tukipalveluyksikössä talousarvion määräraha alittui noin 19.800 eurolla. Taloushallinnossa määräraha alittui noin 9.500 euroa ja IT-palveluissa noin 8.900 euroa.

	Alkup.TA	MuutosTA	TA	Toteutuma	Ero euroa	Tot %	TP2015	Muutos 2015/2016 %
Kuntayhtymän hallinto	61 210 320,00	1 971 410,00	63 181 730	64 261 016,37	-1 079 286,37	101,71 %	67 066 768	4,18
Hallinto ja toimistopalvelut	-757 900,00	-171 450,00	-929 350	-741 222,07	-188 127,93	79,76 %	-691 501	-7,19
TOIMINTATUOTOT	216 000,00	-124 200,00	91 800	179 093,00	-87 293,00	195,09 %	408 398	56,15
TOIMINTAKULUT	-978 250,00	-47 250,00	-1 025 500	-963 308,52	-62 191,48	93,94 %	-1 177 527	18,19
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000	43 438,25	-38 438,25	868,77 %	78 296	44,52
POISTOT	-650,00		-650	-444,80	-205,20	68,43 %	-667	33,33
Tukipalveluyksikkö	-952 770,00	-17 500,00	-970 270	-950 425,92	-19 844,08	97,95 %	-880 100	-7,99
TOIMINTATUOTOT	12 000,00		12 000	13 612,60	-1 612,60	113,44 %	134 930	89,91
TOIMINTAKULUT	-956 770,00	-17 500,00	-974 270	-956 777,77	-17 492,23	98,20 %	-1 006 381	4,93
POISTOT	-8 000,00		-8 000	-7 260,75	-739,25	90,76 %	-8 649	16,05
Tarkastustoimi	-25 290,00		-25 290	-17 769,45	-7 520,55	70,26 %	-14 836	-19,77
TOIMINTAKULUT	-25 290,00		-25 290	-17 769,45	-7 520,55	70,26 %	-14 836	-19,77
Kuntaosuudet	62 946 280,00	2 160 360,00	65 106 640	65 970 433,81	-863 793,81	101,33 %	68 653 205	3,91
TOIMINTATUOTOT	62 946 280,00	2 160 360,00	65 106 640	65 970 433,81	-863 793,81	101,33 %	68 653 205	3,91

9.2 Hyvinvointipalvelut

9.2.1 Hallinto

Hyvinvointipalveluissa painopistealueina on ollut kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden järjestäminen mahdollisuuksien mukaan Ppky Selänteen palveluina, tuettu asuminen, asiakkaiden omatoimisuuden tukeminen sekä henkilökunnan hyvinvointi ja rekrytointi.

Hyvinvointipalveluissa on palvelujohtaja ja kolme palvelupäällikköä. Neljännen palvelupäällikön eli vammaispalveluiden johtajan tehtäviä on jaettu kahdelle palveluohjaajalle, jotka toimivat palveluesimiehen nimikkeillä. Lisäksi hallinnossa on 4,60 palvelusihteeriä.

Erilaiset sisäiset kehittämishankkeet vammaispalvelun ja terapiapalvelun osalta on aloitettu syksyllä 2016. Perhekeskustoimintaa juurrutetaan Selänteen kuntiin.

9.2.3 Neuvolapalvelut

Äitiys-, lastenneuvola- perhesuunnittelupalvelut on järjestetty asiakkaille lähipalveluina palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Lääkäreinä ovat käyneet Selänteen omat lääkärit, jonkin verran on ollut ostopalveluita. Raskausajan vapaaehtoisia seulontatutkimuksia on keskitetty Haapajärvelle (niskaturvoke) ja Iisalmeen (rakenneultraäänitutkimus). Reisjärvellä käyvä gynekologi on tehnyt rakenneultraäänitutkimukset reisjärvisille äideille, samoin Pyhäjärvellä käyvä gynekologi on tehnyt niskaturvokemittaukset normaalin alkuraskauden käynnin yhteydessä. Uutena toimintana on äitiysneuvoloissa otettu vastaan isyyden tunnustaminen.

Laajojen terveystarkastusten mukaiset käytännöt on vakiinnutettu neuvoloissa ja kouluilla; samalla tarkastukset on tehty yksilöllisesti, lasten ja perheiden elämäntilanteiden mukaan. Koululääkärit ovat käyneet säännöllisesti kouluilla. Laajoihin terveystarkastuksiin 1, 5 ja 8 luokilla vanhemmat osallistuivat aiempaa paremmin. Haapajärven ylä-asteella aloitti v. 2016 alussa 14 maahanmuuttajaa, syksyllä ryhmän koko on ollut 11 nuorta. Ongelmia tarkastuksissa aiheutti yhteisen kielen puute. Lisää haasteita työhän toi perhekotien nuorten määrä ja vaihtuvuus. Kevään kutsuntatarkastukset on järjestetty suurimmaksi osaksi kouluterveydenhoitajien ja lääkäreiden toimesta; terveydenhoitajat ovat osallistuneet myös kutsuntatilaisuuksiin ja Ohjaamo-hankkeeseen nuorten parissa.

Kuluneen vuoden aikana terveydenhoitajat ovat ottaneet vuosittain kutsuttavilta ikäryhmiltä joukkotarkastusnäytteet. Lomien aikana neuvolat toimivat supistetusti siten, ettei pitkiä leikki-ikäisten tarkastuksia tehty; äitiysneuvolat ja pienten lasten tarkastukset ja rokotukset järjestettiin. Mammografiatutkimukset tehtiin kesän aikana jokaisessa terveyskeskuksessa seulontaikäryhmille. Syksyn influenssarokotuksia aikaistettiin OYS:n ohjeen mukaan ja niitä otettiin edellisvuotta runsaammin.

Perhekeskustoiminta on vakiinnuttamassa asemaansa ehkäisevänä matalan kynnyksen lapsiperheiden palveluna. Pyhäjärvellä toimintaa on ollut v.2012 lähtien, Reisjärvellä toiminta aloitettiin keväällä ja Haapajärvellä syksyllä. Toimintoja ovat perhekerhot, lapsiparkki ja leikkikerhot. Paikkoja on joutunut jonottamaan. Työparina toiminnassa on ollut neuvolan, kotipalvelun ja varhaiskasvatuksen työntekijöitä Haapajärvellä ja Reisjärvellä.

Lapsiperheiden kotipalvelusta on ollut runsaasti kysyntää, eikä palvelua ole voitu aina antaa perheiden tarpeissa. Varsinkin syksyllä tilanne oli hankala. Kotipalvelun työntekijät ovat tehneet myös Sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä ja lastensuojelun kotipalvelua. Resurssi on ollut riittämätön toimintaan nähden. Tukiperheitä ei ole löydetty tarvetta vastaavaa määrää.

Talousarvion toteutuminen

Neuvolapalvelut ovat pysyneet budjetissa kaikissa Selänteen kunnissa.

Haapajärven toteutuma 94,57 % (alitusta 28.228 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 97,1 % (alitusta 12.925 euroa)

Reisjärven toteutuma 83,41 % (alitusta 41.145 euroa)

9.2.4 Lastensuojelu ja perhetyö

Lastensuojelu ja lastenvalvoajapalvelut on hoidettu lähipalveluina vuosisopimuksen mukaisesti. Virka-ajan ulkopuolisessa sosiaalipäivystyksessä Selänne kuuluu Jokilaaksojen päivystysrenkaaseen. Selänne on hoitanut vuonna 2016 yhteensä 11 päivystysviikkoa. Selänne on ollut mukana helmikuussa 2016 päättyneessä Lasten Kaste-hankkeessa, jonka puitteissa on saatu työntekijöille koulutusta ja kehitetty toimintaa.

Sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä on hoidettu lastensuojelun perhetyön toimesta resurssien puitteissa, yhteistyössä neuvolan alaisen lapsiperheiden kotipalvelun kanssa. Lastensuojelun perhetyöntekijät ovat pitäneet kerran viikossa Haapajärven perhekeskuksessa Naskali-kerhoa. Pääsääntöisesti kerhossa on ollut mukana perhetyön perheiden lapsia esim. vanhempien asiointikäyntien aikana.

Lastensuojeluilmoitukset ja lastensuojelutarpeen arvioinnit on pystytty hoitamaan määräraajojen puitteissa. Valvira ja aluehallintovirasto seuraavat kaksi kertaa vuodessa määräraajojen toteutumista.

Lastensuojeluasiakkaiden määrä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Uuden sosiaalihuoltolain mukaisesti asiakkuuksia on siirretty pois lastensuojelusta sosiaalihuollon asiakkuuteen, kevyemmän tuen piiriin. Uuden lain mukaan myöskään lastensuojelutarpeen selvityksen alkaessa ei synny välttämättä lastensuojelun asiakkuutta. Edellä mainitut seikat ovat vaikuttaneet lastensuojelun asiakkaiden määrään laskevasti. Lastensuojeluun ovat jääneet vain ne asiakkaat, jotka tarvitsevat erityistä tukea.

Lastensuojeluilmoitusten määrä on noussut jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna, erityisesti Pyhäjärvellä. Ilmoitukset ovat tulleet pääosin viranomaisilta. Lastensuojelutarpeen selvityksiä on tehty huomattavasti enemmän kuin vuonna 2015. Sijoitusvuorokaudet sekä perhehoidossa, että laitoshoidossa ovat jonkin verran nousseet edellisvuoteen verrattuna. Noin 60 % sijaishuollossa olevista lapsista on sijoitettuina perheisiin. Lyhytaikaisilla perhekotisijoituksilla ns. pysäytysjaksoilla sekä hyvin ja tehokkaasti tehdyillä avohuollon tukitoimilla on pystytty välttämään pitkäaikaisten sijoitusten määrää. Tämä on vaatinut osaavaa ja oikea-aikaista lastensuojelun sosiaalityötä ja perhetyötä. Tehostetun, intensiivisen perhetyön keinoin on osaltaan voitu välttää sijoituksia. Erityistä huomiota on kiinnitettävä lastensuojelun resursseihin, jotta avohuoltopainotteista linjaa voidaan jatkaa.

Haapajärven kaupunki on myöntänyt kuntapaikan 14 alaikäiselle, yksin maahan tullee, oleskeluluvan saaneelle nuorelle ja perustanut Haapajärvellä perheryhmäkodin, jossa palvelun tuottajana toimii Sos-lapsikylä. Perheryhmäkoti on aloittanut toiminnan 1.10.2016. Alaikäiselle, ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle laaditaan aina kotoutumissuunnitelma. Selänteen lastensuojelu on vastannut asiakkaiden siirtymisestä kuntaan ja laatinut kotoutumissuunnitelmat yhteistyössä Ely-keskuksen, nuoren, hänen edustajansa, vastaanottoyksikön, perheryhmäkodin ja koulun kanssa.

Selänteen lastensuojelussa puuttuu kelpoisuusehdot täyttäviä sosiaalityöntekijöitä. Kuudesta sosiaalityöntekijän virasta kolmessa on ollut pätevä sosiaalityöntekijä. Tämä on aiheuttanut erinäisiä työjärjestelyjä, koska määrättyjä työtehtäviä voi hoitaa vain pätevä sosiaalityöntekijä. Jokaiselle asiakkuudessa olevalle lapselle pitää olla nimettynä lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Kolmeen sosiaalityöntekijän virkaan on siirretty sosionomi määräaikaaisesti hoitamaan tehtäviä. Työntekijöille on mahdollistettu asiantuntija-apu juridisissa asioissa. Kaikki työntekijät ovat saaneet säännöllistä ulkopuolista työnohjausta ja tarvittaessa myös yksilöllistä työnohjausta.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 87,23 % (alitusta 144.670 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 75,34 % (alitusta 237.400 euroa)

Reisjärven toteutuma 84,67 % (alitusta 90.929 euroa)

9.2.5 Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityön palvelut on tuotettu lähipalveluina kaikissa kunnissa. Vuoden aikana painopistealueena on ollut pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien aktivointi TE-keskuksen, Nuorten Tuki ry:n, Etsivien ja kuntien kanssa. Pitkäaikaistyöttömille on tehty aktivointisuunnitelmia yhteistyössä TE-keskuksen kanssa. Kuntouttavassa työtoiminnassa mukana olevien työttömien määrä on ollut huomattavasti suurempi kuin edellisvuonna, tämä on pienentänyt Kelan laskuttamia työmarkkinatuen kuntaosuuksia. Eläkeselvityksiä on tehty Kelan listoilla oleville pitkäaikaistyöttömille. Myönteisiä eläkeratkaisuja on saatu vuoden aikana yhteensä 18 henkilölle. Hylättyjä eläkeratkaisuja on tullut 10 henkilölle ja näistä suurimmalle osalle on saatu myönteinen eläkepäätös valituksen jälkeen.

Toisena painopistealueena on ollut asiakassuunnitelmien laatiminen ja seuranta. Toimeentulotuen asiakassuunnitelmien tekemisen kautta on saatu asiakkaita aktivoitumaan ja hakeutumaan koulutuksiin, työhön ja kuntouttavaan työtoimintaan. Toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä on pysynyt lähes samana edellisvuoteen verrattuna, mutta kustannukset ovat nousseet jonkin verran edellisvuoteen verrattuna.

Työntekijät ovat osallistuneet ammatillisiin koulutuksiin määrärahojen puitteissa. Kaikki työntekijät ovat osallistuneet säännöllisiin työnohjauksiin.

Vammaispalvelulain mukaiset palvelujen kustannukset on siirretty aikuissosiaalityöstä vammaispalveluihin vuoden 2016 alusta lähtien.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 84,39 % (alitusta 117.625 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 99,48 % (alitusta 2.694 euroa)

Reisjärven toteutuma 97,86 % (alitusta 3.595 euroa)

9.2.6 Vammaispalvelut

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa. Keskeisimpiä kunnan erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluvia palveluja ovat vaikeavammaisten kuljetuspalvelut, palveluasuminen, henkilökohtainen apu ja asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet. Erityinen järjestämisvelvollisuus tarkoittaa vaikeavammaisen henkilön subjektiivista oikeutta lakisääteiseen palveluun, mikäli hän täyttää palvelun myöntämiskriteerit. Vammaispalveluiden johtajan työtä on jaettu kahdelle palveluesimiehelle. Toinen palveluesimies on vastannut kotiin annettavista palveluista (mm. omaishoidontuki ja palveluohjaus) sekä työ- ja päivätoiminnoista ja toinen palveluesimies on vastannut asumispalveluiden, tilapäishoidon ja ryhmätilapäishoidon toiminnasta.

Kehitysvammaisten palveluiden painopistealueena vuonna 2016 olivat koululaisten päivähoito ja tilapäishoidon sekä tuetun asumisen kehittäminen. Kehitysvammaisten tehostettu palveluasuminen kilpailutettiin. Kilpailutuksen vaikutukset tulevat näkymään vuonna 2017.

Pkky Selänteen alueen alle 18 -vuotiaiden kehitysvammaisten tilapäishoidon järjestäminen omana toimintana on tapahtunut Haapajärvellä perhekeskuksen tiloissa yhtenä viikonloppuna kuukaudessa. Kukin jäsenkunta on maksanut omien asukkaistensa tilapäishoidosta aiheutuneet kustannukset. Toiminnassa on ollut mukana asumisyksiköiden henkilöstöä ja lisäksi on palkattu tilapäisiä työntekijöitä. Koululaisten päivähoitoon ostetaan palvelua kuntien koulutoimilta.

Tuettua asumista on järjestetty joka jäsenkunnassa. Haapajärvellä ohjaaja työskentelee 50 % tuetussa asumisessa ja 50 % päivätoiminnassa. Reisjärvellä ja Pyhäjärvellä tuetun asumisen ohjaajan työpanos on 100 % ja Pyhäjärvellä lisäksi toimintakeskuksen ohjaaja työskentelee tuetussa asumisessa tarvittaessa. Asiakasmäärä on ollut kasvussa. Haapajärvellä ohjaajan työpanosta tuettuun asumiseen tulisi lisätä asiakkaitten kasvaneen tuen tarpeen takia.

Männistökodilla remontti ja kaikki asiakaspaikat eivät ole olleet käytössä remontista johtuen. Sisäilmaongelmat ovat jatkuneet ja asiaa selvitetään edelleen. Mäntykodille rakennettiin lääkkeenjakuhuone. Mäntykodin asukasmäärä on pysynyt entisellään, Männistökodille on muuttanut yksi asukas lisää.

Tehostetun palveluasumisen kilpailutuksen yhteydessä irtisanottiin kaikki vanhat sopimukset. Kilpailutuksen vuoksi kukaan ei joutunut muuttamaan uuteen asumisyksikköön vaan arviointikäytien jälkeen sopimukset uusittiin. Kilpailutuksen vaikutukset tulevat näkymään vuoden 2017 talousarvion toteutumassa kustannuksia nostaen.

Työ- ja päivätoiminnot ovat jatkuneet entisellään kaikissa jäsenkunnissa. Violassa on jatkettu määräaikaisen ohjaajan palkkausta.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 98,5 % (alitusta 45.259 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 96,41 % (alitusta 83.737 euroa)

Reisjärven toteutuma 98,95 % (alitusta 17.303 euroa)

9.2.7 Terapiapalvelut

Terapiapalveluiden toiminnalliset tavoitteet on määritelty toimintokohtaisina käyntimäärinä sekä asumispalveluiden (omatoiminta ja ostopalvelu) hoitopäivinä. Tämän lisäksi tavoitteeksi on määritelty Selänteen strategiassakin olevat kehittämisalueet ja arvot: asiakaslähtöisyys ja tuloksellisuus sekä oikeudenmukaisuus, joita seuraa ja arvioi terapiapalveluiden johtaja sekä näitä asioita käydään lävitse henkilöstöpalavereissa ja saadun palautteen ja hoitotulosten kautta.

Haapajärven terapiayksikössä perheneuvolakäynti – palvelua on pystytty tarjoamaan toimintasuunnitelman mukaisesti syksystä alkaen, kun pitkään haussa ollut psykologin virka saatiin täytettyä. Päihdepalveluissa käyntimäärät ovat isot johtuen korvaushoidon toteuttamisesta siihen oikeutetuilla asiakkailla. Mielenterveyspalvelukäynnit ovat kasvussa suunniteltuun nähden, johtuen kotikuntoutuskäynneistä ja palvelujen suuresta tarpeesta. Palveluasumisen ostopalvelu hoitopäivät ovat pysyneet kokonaisuutena suunnitellussa määrässä, vaikka uusia palveluasumisen tarpeita on vuoden aikana tullutkin.

Pyhäjärven Mielenvireyskeskuksessa Perheneuvolakäyntien määrä on jäänyt hieman suunniteltua alhaisemmaksi, johtuen toisen työntekijän osa-aikaisuudesta. Ostopalveluina on hankittu vain lääkäripalveluita. Päihdetyössä ja mielenterveystyön puolella käyntimäärät ovat toteutuneet suunnitellusti. Tehostettua palveluasumista on jouduttu käyttämään (103%) hieman ennakoitua enemmän johtuen mm. alkoholidentikko asiakkaiden määrästä. Oman palveluasumisen hoitopäivät ryhmäkodilla ovat toteutuneet suunnitellusti ja intervallipaikkaa on hyödynnetty monipuolisesti.

Reisjärvellä perheneuvolapalveluita pystyttiin tarjoamaan keväällä 2015 suunniteltua enemmän (131 %). Kysyntää perheneuvolapalveluille olisi edelleen enemmänkin, erityisesti ennaltaehkäisyn näkökulmasta. Mielenterveyspalveluiden käyntimäärät jäivät hieman alhaisiksi (70 %). Palveluasumisen hoitopäivät on saatu painottumaan tuettuun asumiseen, niin että raskaampi palveluasuminen/tehostettu palveluasuminen on vastaavasti vähentynyt.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 90,25 % (alitusta 165.153 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 97,89 % (alitusta 26.622 euroa)

Reisjärven toteutuma 103,91 % (ylitystä -14.335 euroa)

	Alkup.TA	Muutos	TA	Toteutuma	Ero Euroa	Tot %	TP2015	Muutos 2015/2016 euroa/%
Hyvinvointipalvelut yhteensä	-15 639 100,00	-427 850,00	-16 066 950,00	-15 158 156,23	908 793,77	94,34	-14 422 134,30	-5,10
Hallinto	-398 250		-398 250,00	-492 402,26	-94 152,26	123,64	-467 591,71	-5,31
Toimintatuotot	3 000		3 000	18,00	-2 982,00		5 809,95	99,69
Toimintakulut	-391 050		-391 050	-479 752,50	-88 702,50	122,68	-468 407,61	-2,42
Poistot	-10 200		-10 200	-12 667,73	-2 467,73	124,19	-4 994,05	-153,66
Neuvola	-1 210 900		-1 210 900	-1 128 601,85	82 298,15	93,20	-883 094,43	-27,80
Toimintatuotot	8 700		8 700	26 803,82	18 103,82	308,09	16 053,35	-66,97
Toimintakulut	-1 210 750		-1 210 750	-1 151 552,16	59 197,84	95,11	-898 305,63	-28,19
Poistot	-8 850		-8 850	-3 853,51	4 996,49	43,54	-842,15	-357,58
Lastensuojelu	-2 688 580		-2 688 580	-2 215 580,75	472 999,25	82,41	-2 204 758,21	-0,49
Toimintatuotot	61 750		61 750	115 446,79	53 696,79	186,96	97 090,23	-18,91
Toimintakulut	-2 749 630		-2 749 630	-2 330 303,67	419 326,33	84,75	-2 301 426,18	-1,25
Poistot	-700		-700	-723,87	-23,87	103,41	-422,26	-71,43
Alkuissosiaalityö	-1 408 680	-28 840	-1 437 520	-1 313 607,36	123 912,64	91,38	-2 922 643,42	55,05
Toimintatuotot	554 100		554 100	601 304,95	47 204,95	108,52	651 341,87	7,68
Toimintakulut	-1 962 480	-28 840	-1 991 320	-1 914 438,67	76 881,33	96,14	-3 573 671,34	46,43
Poistot	-300		-300	-473,64	-173,64	157,88	-313,95	-50,86
Vammaispalvelut	-6 637 460	-371 980	-7 009 440	-6 863 142,61	146 297,39	97,91	-4 972 010,70	-38,04
Toimintatuotot	945 660		945 660	953 604,27	7 944,27	100,84	805 186,74	-18,43
Toimintakulut	-7 577 220	-371 980	-7 949 200	-7 809 644,77	139 555,23	98,24	-5 766 360,96	-35,43
Poistot	-5 900		-5 900	-7 102,11	-1 202,11	120,37	-10 836,48	34,46
Terapiapalvelut	-3 295 230	-27 030	-3 322 260	-3 144 821,40	177 438,60	94,66	-2 972 035,83	-5,81
Toimintatuotot	560 450		560 450	642 770,49	82 320,49	114,69	577 137,69	-11,37
Toimintakulut	-3 848 280	-27 030	-3 875 310	-3 778 840,91	96 469,09	97,51	-3 546 458,78	-6,55
Poistot	-7 400		-7 400	-8 750,98	-1 350,98	118,26	-2 714,74	-222,35

Vuoden 2016 alusta siirrettiin alkuissosiaalityöstä VPL:n mukaiset vammaispalvelut kustannuspaikalle vammaispalvelut.

HYVINVOINTIPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2015	ta2016	tp2016	ta2015	tp2016	ta2015	tp2016	ta2016
Neuvola ja opiske luterveydenhuolto								
Perhesuunnittelu, käynnit	261	400	287	244	400	371	67	90
Äitiysneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	930	1200	1252	816	750	903	511	500
Äitiysneuvola, lääkärillä käynnit	418	500	531	370	300	297	64	150
Lastenneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	2037	1900	2185	1024	900	1017	577	650
Lastenneuvola, lääkärillä käynnit	371	550	311	340	400	334	47	200
Kouluterveydenhuolto, terv./hoitajalla käynnit	2584	3200	2701	1420	1900	1832	793	1000
Kouluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	466	550	399	305	200	376	149	150
Opiskeluterveydenhuolto, terv./hoitajalla käynnit	345	500	393	273	400	280	230	300
Opiskeluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	42	50	105	24	20	16	20	50
Muut terveydenhoito	1386	1300	638	1408	1100	1165	712	400
Perhekeskuksen kerhot ja parkki			280	2072	1500	2339		
Perhekerhot, lapsia/hoitajia			44/34	109/70		113/78		
Lapsiperheiden kotipalvelu, piirissä olleet lapset	190	250	106	41	40	40	43	80
Lapsiperheiden kotipalvelu, piirissä olleet perheet	39	50	21	13	15	15	8	15
Lapsiperheiden kotipalvelun käynnit			165		206	206		
Sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö, perheet lasten määrä			9		19	19		
käynnit			9		40	40		
			155		219	219		
Lastensuojelu								
Lastensuojeluilmoitusten määrä	188	160	166	135	90	186	57	70
Lastens. tarpeen selvitykset	59	45	69	37	35	79	26	20
Lastensuojelun uudet alk. avohuollon asiakkuudet	26	50	13	12	20	24	6	10
Kaikki lastensuojelun asiakkaat	216	190	106	98	110	77	64	60
Sosiaalihuoltolain muk. perhetyö/perheet			9			8		
Perhetyön piirissä olleet lapset	130	120	58	22	30	41	24	25
Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset (kaikki)	21	20	25	13	18	21	8	8
Ammatilliset perhekodit vrk		365	0		730	732		
Lastensuojelulaitokset vrk	2091	1600	1982	1422	1095	877	1290	1895
Lastensuojelu/ sijaisperhehoito vrk	2224	2190	2648	1788	1825	3410	1067	1095
Jälkihuollon piirissä lapset/perheet	14	12	14	10	8	8	3	4
Lastenvalvojan tekemät sopimukset	193	207	205	147	120	157	52	54
Lausunnot oikeudelle	2	2	0		1	1		1
Naskali kerhopäivät lapset	25	30	20					

HYVINVOINTIPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2015	ta2016	tp2016	ta2016	tp2015	ta2016	tp2016	ta2016
Aikuissoisalityö	275	280	257	198	213	250	213	527
Perustoimeentulotuki, kotitaloudet	103	95	104	79	85	80	85	218
Täyd. tt, kotitaloudet	34	30	37	30	32	30	32	74
Ehkäisevä tt, kotitaloudet	4	5	3	0	0	2	0	4
Opiskelijoiden työllistämisen välityslasiakkaat	16	16	17	10	18	10	18	38
Aktivointisuunnitelmien määrä, henkilöä	76	70	70	32	70	35	70	154
Kuntouttavassa työtöimintä, asiakkaat	117	130	133	67	75	80	75	236
Kela: pass.työmarkkinat.asiakkaat	162	180	176	110	125	130	125	346
Vpl:n kuitjätuspalvelut, asiakkaat	132	140	120	179	183	170	183	376
Vpl:n henkilökohtainen avustaja, asiakkaat	29	30	35	50	52	55	52	112
Vpl:n asunon muutostyöt, asiakkaat	6	5	6	13	13	15	13	21
Vpl:n palveluasuminen, hoitopäivät/osio	1802	1750	1835	461	378	365	365	2579
Muiden vpl:n palvelut, asiakkaat	14	15	13	10	13	12	13	33
Sosiaalihuoltolain kuitjätuspalvelut, asiakkaat	9	10	10	26	35	30	35	52
Vpl/palvelusuunnitelmat	16	15	21	30	21	25	21	53
Toimeentuloturan asiakassuunnitelmat	30	20	23	54	80	20	80	112
Kotouttamissuunnitelmat	0	2	0	0	0	2	0	0
Vammaispalvelut								
Palveluohjaus, asiakkaat	84	85	85	105	106	109	106	242
Vamm.omaishoidontuki, asiakkaat	17	18	15	19	19	20	19	41
Toimintakeskus, käynnit	9617	9300	8382	9857	6526	8000	4900	19808
Koululaisten päivähoito, hoitopvt	1174	900	1081	1192	566	720	36	1680
Vammaisten perhehoito, hoitopvt	116	100	112	547	484	500	82	624
Tuettu asuminen, omatoiminta, käynnit	831	700	1080	2515	3231	3000	5726	10037
Tuettu asuminen, ostopalvelu, käynnit/ h	360	360	360	446	522	500	0	882
Palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopäivät	2861	2920	2849	340	350	340	366	3565
Tehostettu palveluasuminen, omatoiminta, hoitopvt	3576	3650	3554	0	199	4015	4054	7807
Tehostettu palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt	2304	2190	2290	8177	8365	8395	1917	12572
Laitoshoido, hoitopäivät	649	550	942	454	468	500	51	1461
Terapiapalvelut								
Perheneuvola, käynnit	824	1002	955	688	778	864	233	1966
Päihdepalvelu, käynnit	1998	2116	2115	1582	1289	1320	35	3439
Katkaistu- ja kuntoutuslaitoshoido, hoitopvt	263	400	474	201	210	280	8	692
Mielenterveyspalvelut, käynnit	2633	3520	3637	3357	3526	3520	924	8087
Päivätoiminta, käynnit	1589	1636	1406	2724	2511	2620	4313	3917
Tuettu asuminen, omatoiminta, hoitopvt	2979	2920	3013	365	444	365	1470	3013
Tuettu asuminen, ostopalvelu, hoitopvt	2031	2190	1898	5080	5090	5110	3130	3812
Palveluasuminen, omatoiminta, hoitopvt	1106	1460	1906	3785	4155	4015	1229	5090
Palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt	7349	7857	7155	3785	4155	4015	1197	3135
Tehostettu palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt							12479	12507

9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut

Terveyspalveluja kehitetään systemaattisesti. Tavoitteena on parantaa palvelujen kysynnän ja tarjonnan kohtaamista läpi koko hoito-, palvelu- ja kuntoutusketjun. Peruserikoissairaanhoidon kilpailutus on toteutettu ja hankintapäätökset tehty kuntayhtymähallituksessa. Hoito- ja kuntoutussuunnitelmia laaditaan yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa, mikä tukee asiakkaan laadukasta ja yksilöllistä hoitoa sekä sitouttaa asiakasta omahoitoon ja kuntoutumiseen. Vanhuspalveluiden toimintaa on kehitetty 1.7.2013 tulleen vanhuspalvelulain velvoitteiden ja Selänteen vanhuspalvelusuunnitelman ja hallituksen kärkihankkeiden mukaisesti. Painopisteenä on iäkkään henkilön toimintakyvyn, sosiaalisen turvallisuuden ja kotona asumisen turvaaminen kotiin annettavia palveluja kehittämällä. Kotisairaalahoidon toimintaa on kehitetty edelleen kaikissa kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä yhteistyössä avopalveluiden ja vuodeosaston kanssa.

Kotihoitoihin on lisätty sairaanhoidollista osaamista siten, että myös iltavuoroissa on sairaanhoitaja työssä. Tehostetun palveluasumisen yksiköissä vapautuvia lähihoitajan vakansseja on muutettu sairaanhoitajan vakansseiksi ja lisätty osaamista, jolla on vastattu kotisairaalahoidon tarpeeseen ja mahdollistettu yhä sairaampien asiakkaiden asuminen tehostetussa palveluasumisyksikössä ja näin vältetty turhia siirtoja vuodeosastolle. Jokilaaksojen pelastuslaitoksen kanssa on aloitettu yhteistyö palveluasumisten asiakkaiden kotisairaalahoidon turvaamiseksi silloin, kun oma henkilökunta on äkillisesti poissa eikä sijaista saada. Hoidonpohjatuksen kehittämistä on jatkettu valmistelemalla yhteisiä ikääntyvien palveluiden kriteereitä ja uutta toimintamallia asiakkaiden palveluihin ohjautumiseen ja toimintakyvyn arviointiin ja kuntoutukseen.

Kotikuntoutustiimi on aloittanut marraskuussa Selänteessä. Kotikuntoutustiimiin kuuluvat palveluohjaaja, kotiutusohjaaja, muistikoordinaattori, fysioterapeutti ja toimintaterapeutti. Kotikuntoutustiimi tekee yhteistyötä vuodeosastojen, vuorohoitajien ja kotihoidon kanssa. Se vastaa uusien asiakkaiden hoidontarpeenarvioinnista ja myös järjestää kotikuntoutusta niin muistiasiakkaille kuin fyysisien toimintakyvyn kuntoutusta tarvitseville asiakkaille. Perhehoidon ohjeet hyväksyttiin kuntayhtymähallituksessa syksyllä ja toiminta on tarkoitus aloittaa vuoden 2017 keväällä.

Selänteellä toimii laaja-alainen työhyvinvointiryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja, ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työohjauksen, esimiesvalmennuksen, toimintojen järjehtämisen mm. ergonomisen työskentelyn ja riittävän henkilöstömitoituksen keinoin. Henkiseen hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota osallistavalla johtamisella ja mm. työohjauksen avulla. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella laadittujen kehittämissuunnitelmien toteuttamista jatketaan työyksiköissä. Uusi työhyvinvointikysely on toteutettu koko henkilökunnalle syyskuun aikana. Vuoden 2016 syksyllä koko tervan henkilöstö on osallistunut Taina Semin ihmislähtöinen ajattelumalli -koulutukseen.

Pyhäjärven uusi terveyskeskus otettiin käyttöön 8.8.2016. Muuton organisointi ja toiminnan aloittaminen on vaatinut koko henkilökunnalta suurta ponnistusta. Uusien tilojen myötä suurin osa hyvinvointi- ja vanhus- ja terveyspalveluista toimivat samoissa tiloissa. Tällä on merkitystä suuri merkitys asiakkaan palveluille ja koko palveluketjun toimivuudelle. Osana kotihoidon toimintaa aloitettiin seniorineuvolatoiminta, joka tarjoaa neuvontaa ja ohjausta ilman ajanvarausta yli 65-vuotiaille jo tehtävien ikäkausitarkastusten lisäksi. Myös omaishoitajien hyvinvoinnin- ja terveystarkastukset tehdään seniorineuvolassa. Seniorineuvola on avoinna ilman ajanvarausta joka kunnan alueella yhtenä tai kahtena päivänä viikossa.

Vuoden 2016 talousarviossa oli varauduttu mahdollisiin kesä- ja joulusulkuihin kiireettömien palvelujen osalta, mutta ne eivät toteutuneet. Tavoitteellisen päivätoiminnan suunnitteleminen ja tilojen etsiminen kuntakeskusten alueelta käynnistettiin syksyllä 2016.

Potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti potilaan hoidossa tapahtuvia vaaratilanteita tai läheltä piti tilanteita seurataan ja käsitellään yksiköittäin ja ne kirjataan Haipro järjestelmään. Terveys- ja vanhushpalveluissa on v. 2016 aikana ilmoitettu ja tapahtunut 435 (417/2015) vaaratapahtumaa, joista 347 tapahtui potilaalle ja 88 oli läheltä piti tapahtumia. Vaaratapahtuma liittyi lääkehoitoon 165 (138/2015) kertaa, joista eniten oli anto tai jakovirheitä. Tapaturmia ja onnettomuuksia tapahtui potilaille 191 (217/2015) kertaa, joista suurimmassa osassa oli kyseessä kaatuminen. Kaatumisrikinarviointeja ei ole juurikaan potilaille tehty. Vaaratapahtumista arvioitiin että potilaille ei ollut haittaa 107 (50/2015) tapahtumassa, lievä haitta 98 (134/2015) tapahtumassa, kohtalainen haitta 21 (60/2015) ja vakava haitta 5 (4/2015). Yksiköistä määrällisesti eniten tapahtumia ilmoitettiin tehostetusta asumispalveluista ja vuodeosastoilta.

Henkilökunta raportoi vaara/haitta tilanteista vaihtelevasti yksiköissä. Vaaratapahtumat käsitellään yksiköiden omissa palaverissa ja mietitään keinoja kuinka tapahtumat voidaan välttää. Kaiken kaikkiaan entisen hoito- ja vanhustyön palvelujen tulosalue sisältäen kotiin annettavat palvelut, vuorohoidon ja päivätoiminnan sekä asumispalvelut kokonaisuudessaan ja vuodeosastot, mikä ylittyi vuoden 2016 budjetoituun 177.521 € (100,97 %).

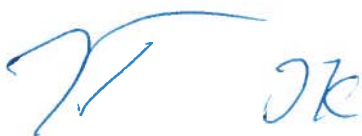
Popster hankkeen työryhmissä on Terveys- ja vanhushpalveluista mukana: vanhushpalveluissa Hannele Koski, kuntoutuspalveluissa Kirsi Kiukaanniemi ja vastaanottopalveluissa Tarja Vaitiniemi ja tukipalvelutyöryhmässä.

9.3.1 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut

Terveyskeskuksissa on järjestetty sekä kiireellisen että kiireettömän sairaanhoidon palvelut arkisin virka-aikana. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys on Oulaskankaan yhteispäivystyksessä, Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa ja Iisalmen sairaalassa. Arkipäivien 8-16 kiireellisen hoidon vastaanotto on toteutettu ostopalveluna. Jonkin verran on ollut ongelmia päivystäjien saatavuudessa sekä Haapajärvellä että Pyhäjärvellä.

Lääkäreiden kiireettömät ajanvarausvastaanottokäynnit ja päivystyskäynnit omassa päivystyksessä ovat vähentyneet -1.300 käyntiä edelliseen vuoteen verrattuna. Hoitajan vastaanottokäynnit ovat lisääntyneet + 2.000 käyntiä edelliseen vuoteen verrattuna Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Reisjärvellä hoitajan vastaanottokäynnit ovat säilyneet ennallaan. Käytännössä hoitajan vastaanottokäynnit ovat lisääntyneet samaan aikaan kun lääkäreiden vastaanottokäynnit ovat vähentyneet, hoidonporrastus ja hoidontarpeenarviointi ovat muuttuneet selkeästi hoitajien vastaanottojen kautta tapahtuviksi. Sairaanhoitajan tekemä hoidontarpeen arviointi ja tehokas itsenäinen vastaanottotyö ovat lisänneet päivien vetävyyttä.

Virka-ajan ulkopuolella päivystyksen käyttö on hieman lisääntynyt ed. vuoteen verrattuna: Haapajärviset käyvät n. 78 päiv.käyntiä/kk (2015 n. 68 käyntiä), Pyhäjärviset n. 63 päiv. käyntiä/kk (2015 n.54 käyntiä) ja Reisjärviset käyvät n. 13 käyntiä/kk (2015 n.12 käyntiä/kk.) Yhteensä siis Selänteestä käy päivystyksessä n. 153 asiakasta/kk yhteispäivystyksissä, josta tulee n. 5 asiakasta/vrk iltaisin ja viikonloppuisin. Tämä kertoo sen, että oma terveyskeskus vetää arkisin hyvin. Lisäksi päivystykseen on soitettu yhteensä 1.522 lääkärin konsultaatiopuhelua ja 216 hoitajien konsultaatiopuhelua ja hoitajalla käyntejä on 265 kpl.

	Hpj 2014/2015/2016	Pj 2014/2015/2016	Rj 2014/2015/2016	Yht. 2014/2015/2016
Hpj päivystys	5855/4566/4159	256/43/48	315/97/49	6895/4900/4256
Pj Päivystys	302/48/28	5050/4343/3836	81/16/8	6080/4688/3872
OAS	452/793/919	340/653/661	28/96/58	1066/1542/1638
Yläsavon sote	12/9/10	50/91/89	6/2/15	79/102/114
KPKS	12/11/17	13/3/5	40/54/86	150/96/108
Yhteensä	6633/5427/5133	5709/5133/4639	580/265/216	13562/11328/9988

Päivystyskäyntejä lääkäriellä omassa toiminnassa on 45 % (2015 41%) suhteessa kaikkiin lääkärikäynteihin. Hoitajan vastaanottokäyntejä on kaikista polin vastaanottokäynneistä on 57 % (2015 57%).

Vuonna 2016 T3(3. vapaa-aika) on keskimäärin Haapajärvellä n. 30 pv ja Pyhäjärvellä 20 pv ja Reisjärvellä 20 pv. T3 vaihtelee viikoittain ja on riippuvainen lääkäriresursseista. Haapajärvellä toteutettiin asiakaspalautekysely, jonka tuloksia on käytetty poliklinikan toiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on kehittää asiakaslähtöisempiä ja joustavampia palveluja yhdessä koko henkilökunnan kanssa. Säännöllisiä kehittämispalavereja on pidetty kuukausittain. Pyhäjärvellä kehittämisasiat ovat liittyneet uusien tilojen käyttöön, ja suunnitteilla on yhteinen kehittämispäivä. Reisjärvellä pidetään kehittämispalavereita tarvittaessa.

Lääkäripalvelujen kustannuksia pyritään hallitsemaan panostamalla rekrytointiin ja tekemällä mahdollisuuksien mukaan sijaisille suorat sopimukset ostopalvelun sijaan. Pyhäjärven vastaanottopalveluissa on jouduttu korvaamaan lääkäriresurssia ostopalveluilla. Lääkäripalveluita on jouduttu Pyhäjärvelle ostamaan 2 työpanosta. Rekrytointia on tehty yhdessä Pyhäjärven kaupungin kanssa ja siihen on yhteistyössä panostettu. Avoinna oleviin virkoihin on saatu 1 uusi virkalääkäri, joka aloittaa 1.1.2017. Pyhäjärven vastaanottopalveluissa ongelmana ovat olleet vaihtuvat lääkäriresurssit, joita on jouduttu korvaamaan ostopalveluilla.

Pyhäjärven ja Reisjärven terveyskeskusten vastaanotoille on valmistunut lääkkeenmääräämisoikeushoitajat ja heidän tehtävänsuoria valmistellaan. Haapajärvellä pyritään saamaan hoitaja, jolla on lääkkeenmääräämisoikeudet.

Haapajärvellä sydän- ja diabeteshoitajat ovat vaihtuneet eläkkeelle jäämisen ja toisiin tehtäviin siirtymisen johdosta. Koulutettu sydänhoitaja aloitti työnsä 25.4.16. Diabeteshoitajan tehtävä oli avoinna vuoden 2016 lopulla. Tehtävään valittiin diabeteshoitajan erikoistumisopinnot suorittanut sairaanhoitaja. Haapajärvellä sydän ja diabeteshoitajan työpanosta on n.1,5 henkilötyövuotta. Pyhäjärvellä diabetes- ja sydänhoitajan tehtävään on yksi työpanos ja se on liian vähän suhteessa tarpeeseen. Reisjärvellä työpanos on n. 0.8 koska diabetes- ja sydänhoitaja sijaistaa polilla lomat. Yhteiset hoitopolut pitkäaikaissairauksiin ovat käytössä.

Erikoissairaanhoidon kilpailutus ja valinnat terveyskeskuksissa käyvien erikoislääkäreiden osalta on tehty. Toimintaa on suunniteltu ja organisoitu yhdessä henkilökunnan ja palveluntuottajien kanssa. Kilpailutuksella haettiin kustannushyötyä ja yhteistä kumppanuutta ja toiminnan kehittämistä.

Pyhäjärven pkl:n varahenkilö on alkuvuoden työskennellyt poliklinikalla sijaisena ja loppuvuonna tehtävässä ei ole ollut sijaista kuin väliaikaisesti. Varahenkilöstöpooliin suunnittelua on aloitettu yhdessä esimiesten ja varahenkilöstön kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 101,70 % (ylitys -23.366 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 114,10 % (ylitys -158.339 euroa)

Reisjärven toteutuma 104,54 % (ylitys -21.583 euroa)

9.3.2 Vuodeosastot

Akuuttivuodeosastot toimivat Haapajärvellä, Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä. Selänteessä akuuttivuodeosastoilla on yhteensä 65 hoitopaikkaa. Haapajärven vuodeosasto ja dialyysiyksikkö toimivat yhden esimiehen alaisuudessa. Osastonhoitajan virka on täytetty toistaiseksi 1.11.2016 alkaen.

Haapajärvellä on 24 akuuttihoitopaikkaa ja käyttöaste on ollut 94 % ja vaihtuvuus n. 4 hlöä/pv. Hoitopäiviä on toteutunut 8.255 pv(2015 8.171). Keskimäärin hoitoaika on 9,75 päivää kotiinläähtöpäivä mukaan lukien. Haapajärvisiä on hoidettu muilla vuodeosastoilla yhteensä vain 206 hpv ja Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 457 hpv Haapajärvellä. Pyhäjärvellä on 25 akuuttihoitopaikkaa ja käyttöaste on ollut 93,6 % ja vaihtuvuus n.6 hlö/pv.

Hoitopäiviä on toteutunut 8.137 pv (v.2015 7.758 hpv). Keskimääräinen hoitoaika on 7 päivää kotiinläähtöpäivä mukaan lukien. Pyhäjärvisiä on hoidettu muilla vuodeosastoilla 68 htp ja Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu Pyhäjärvellä 317 hpv.

Reisjärvellä on 16 akuuttihoitopaikkaa ja käyttöaste on ollut 99,9 % ja vaihtuvuus 2 hlö/pv (osastolla käy myös asiakkaita vuorohoidossa ja vuodeosastolla on pitkäaikaisia). Hoitopäiviä on toteutunut yhteensä 5.851 (v.2015 5.361 htp.) Keskimääräinen hoitoaika on 12 päivää kotiinläähtöpäivä mukaan lukien. Reisjärvisiä on hoidettu muilla vuodeosastoilla 113 htp. Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 225 hpv Reisjärvellä.

Vuodeosastoilla on hoidettu akuutisti sairaita potilaita ja Reisjärvellä myös vuorohoitoasiakkaita, paikan odottajia ja pitkäaikaisia potilaita(3). Potilaiden kotiutusta suunnitellaan aktiivisesti ja kotikuntoisuutta arvioidaan osastoilla ja vuorohoidossa.. Hoitajaksojen aikana potilaan kuntoutumista on tuettu ja arvioitu aktiivisesti yhteistyössä mm. fysioterapian kanssa. Kotikuntoutustimin käynnistyminen loppuvuodesta on tehostanut kotiutusprosessia.

Vuodeosastojen potilaspaikkojen (osa paikoista) muuttamista arviointiyksikkö paikoiksi suunnitellaan v. 2017 organisaatiomuutoksen yhteydessä. Yhteinen kotikuntoutustiimi aloitti marraskuussa. Pyhäjärven ja Reisjärven vuodeosastoilla on pidetty kehittämisiltapäiviä vuodeosaston toiminnan suunnittelemiseksi huomioiden akuuttipaikkojen muutos arviointipaikoiksi. Haapajärven arviointipaikat on suunniteltu Olavintuvalle ja vuodeosastopaikat vähenevät v.2017. Reisjärvellä osaston henkilökunta on osallistunut kotisairaaloiminnan tukemiseen Honkalinnan palvelukeskuksessa ja kotihoitossa tehden kotikäyntejä mm. vaativien saattohoitojen yhteydessä.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 93,92 % (alittui 107.380 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 86,67 % (alittui 216.562 euroa)

Reisjärven toteutuma 106,27 % (ylittyi -64.152 euroa)

9.3.3 Täydentävät palvelut

Toimintoja on kehitetty koko Selänteen näkökulmasta huomioiden tukipalveluiden tarve eri yksiköissä. Sähköisten laitteiden huollot on tehty v. 2015 aikana ja laitteista on yksiköissä laiterekisterit. Kuljetuspalveluiden tarvetta ja kustannuksia ei ole uudelleen arvioitu edelleen avoimien päätösten vuoksi.

Laboratorio:

Laboratorioanalysointi on toteutettu Haapajärvellä ja henkilökuntatilanne on ollut vakaa. Henkilöstöä on tarvittu ajoittain arvioitua enemmän, koska näytteidenotto, analysointi ja ekg:t ovat kuormittaneet laboratoriota. Nordlab on tehnyt uuden tarjouksen (886.802 €). Hinta omaan toimintaan (TP2015 539.128 €) verrattuna on selkeästi korkeampi. Haapajärven laboratorion kemiananalyysointia on hankittu käytettynä. Pyhäjärven laboratorion analysoinnin palauttamista on valmisteltu ja hankittu kemian- ja Pvk analyysointit ja palautettu käyttöön INR –analyysointit ja kaikki liitännät. Laboratoriotutkimusten määrä on vähentynyt koko Selänteen alueella.

Röntgen:

Pyhäjärven tk:n röntgenin suoradigitalisointi on toteutunut päätösten mukaisesti. Natiivikuvausten määrä on tilastojen mukaan vähentynyt Haapajärvellä ja hieman myös Pyhäjärvellä, yhteensä n. 500 tutkimuksella. Magneettitutkimuksia on tehty enemmän kuin edellisenä vuonna (2016/625 kpl ja 2015/559 kpl).

Lääkehuolto ja keskusvarasto:

Selänteessä toimii kaksi lääkekeskusta. Yhteistyötä lääkekeskusten välillä tehdään jatkuvasti ja farmaseutit sijaistavat toisiaan. Lääkehoidon arviointia/vastaanottoja on tehty Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Yhteistyö yksiköiden ja farmaseuttien välillä on lisääntynyt Fimean hankkeen luomien toimintamallien kautta esim. annosjakeluohjeiden kautta.

Selänne hankkii hoitotarvikkeet KL-hankintojen kilpailutuksen kautta, jolloin tarvikkeet tulevat suoraan yksiköihin. Toiminta tarvitsee tuekseen henkilöstöresurssia, jonka määrää arvioidaan toiminnan vakiintuessa. KL-kuntahankintojen kilpailutus kaatui KHO:n päätöksellä ja Selänne hankkii hoitotarvikkeet sopimuksella OneMedilta. Hoitotarvikkeiden hankintaa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä valmistellaan. Hoitotarvikkeet tilataan edelleen keskusvaraston työntekijän kautta.

Keskusvaraston kautta toimitettujen hoitotarvikkeiden kustannukset ovat lisääntyneet + 57.800. Suurin korotus on diabetestarvikkeissa Haapajärvellä (+10.000€) ja Reisjärvellä (+20.000€). Insuliinipumppuhoidot ovat lisääntyneet, ja samoin verensokerin seuranta sensorien kautta on kehittynyt. Muut lisäykset ovat haavanhoito ym. tarvikkeissa eri yksiköissä.

Lääkkeet hankitaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kilpailutuksen mukaisesti. Lääkkeiden ostot olivat v. 2016 Haapajärven lääkekeskuksen kautta +17.000€ suuremmat kuin vuonna 2015 ja vastaavasti Pyhäjärvellä +9.700€ suuremmat kuin v. 2015. Tätä selittää kalliiden syöpähoitojen siirtyminen terveyskeskuksiin, kustannuksia nostaa erityisesti ja immunoglobuliinit.

Väline- ja laitoshuolto:

Laitoshuollon henkilökunnan siirtyminen kunnille ja tilojen puhtaina vuokraaminen ei toteutunut. Pyhäjärvellä uuteen terveyskeskukseen on tehty siivoustyönmitoitus ja henkilökuntaa on vähennetty yhden laitoshuoltajan työpanoksen verran vähitellen syksyn aikana mitoituksen perusteella.

Välinehuolto toimii pääsääntöisesti kaikissa terveyskeskuksissa, lomien aikana Reisjärven välineet on puhdistettu ja huollettu Haapajärvellä. Välinehuoltaja Reisjärveltä sijaistaa myös Haapajärvellä lomina.

Toimistotyö

Erilaisissa asiakas-, toimisto-, kirjanpito-, laskutus-, sanelujen purku- ja muissa tehtävissä toimii 11 palvelusihteeriä. Sanelujen purkamista tekee kolme palvelusihteeriä ja tarvittaessa käytetään sijaista, jotta potilasasiakirjamerkinnot ovat tehtynä Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaisesti.

9.3.4 Kuntoutus

Effector ohjelma on saatu käyttöön. Kunto -ohjelmaan on jätetty katseluoikeus yhdelle koneelle/yksikkö. Selänteen kuntoutustyöryhmä kokoontuu säännöllisesti kuukausittain ylilääkärin johdolla.

Toimintaterapeutteja ei ole saatu palkattua vakituisen tehtävään Selänteeseen, resurssi on jouduttu korvaamaan ostopalveluna. Toimintaterapeutin toimi on ollut haettava useampaan otteeseen. Puheterapeutteja on vakituisesti työssä yksi, hän hoitaa tarvittaessa kiireelliset arvioinnit koko Selänteen alueella. Puheterapeutin palvelua ostetaan 2pv/ joka toinen viikko Pyhäjärvelle ja 2pv/joka toinen viikko Reisjärvelle.

Kuntoutusmuotojen monipuolisuutta pohditaan jatkuvasti asiakkaiden lääkinnällistä kuntoutusta suunniteltaessa yksilöllisesti. Lääkinnällisen kuntoutuksen terapioita on linjattu yhteisessä kuntoutustyöryhmässä. Pyhäjärven uuden terveyskeskuksen tilojen ja kuntoutusmuotojen käyttöä (ryhmät, kolmas sektori) on suunniteltu henkilökunnan kanssa.

Asiakaslähtöistä kuntoutusta pyritään toteuttamaan saumattomasti yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 122,44 % (ylittyi -113.953 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 112,27 % (ylittyi -52.898 euroa)

Reisjärven toteutuma 116,84 % (ylittyi -23.438 euroa)

9.3.5 Ensihoito

Ensihoito toimii alueella hyvässä yhteistyössä perusterveydenhuollon kanssa. Yhteistyö palveluasumisen kotisairaala toiminnan turvaamiseksi toimii.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 99,92 % (alittui 315 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 91,43 % (alittui 29.143 euroa)

Reisjärven toteutuma 105,73 % (ylitys -8.653 euroa)

9.3.6 Työterveyshuolto

Työterveyshuollon lääkäriresurssi on hieman kohentunut vuoden aikana ostopalveluiden avulla. Työterveyslääkäreiden vaikea rekrytoitavuus vaikuttaa kuitenkin toimintaan. Haapajärvellä työterveyshuollon tilat ovat toimintaan nähden pienet ja osittain epäkäytännölliset. Pyhäjärven terveyskeskuksen uudet tilat on otettu käyttöön elokuussa 2016 ja se on vaikuttanut positiivisesti työhyvinvointiin. Reisjärvellä on käytössä entiset tilat, joiden työturvallisuutta on parannettu mm.

ovisilmien asentamisen avulla. Kärämäen toimipiste toimii Lujabetoni Oy:n tuotantorakennuksen yhteydessä.

Työttömien tarkastuksia on edelleen tehty työterveyshuollossa kaikissa kunnissa ja pitkäaikaistyöttömien työkyky- ja eläköitymisselvityksiä on jatkanut työterveyshoitaja 50%:n työpanoksella. Lääkärin osuuden selvityksissä on 1.3.2016 alkaen tehnyt kokenut työterveyslääkäri. Toiminta on ollut kunnille taloudellisesti kannattavaa ja kuntia on laskutettu sopimuksen mukaan ko. palkan kustannuksilla.

Uusia lakisääteisiä sopimuksia on tehty pienyritysten kanssa, mutta kuntayhtymän linjauksen mukaan uusia sairaanhoitosopimuksia ei ole tehty, koska yhtiöittämistä edellyttävän lakimuutoksen piti tulla voimaan 2017 alussa. Lain voimaantuloa kuitenkin lykättiin tapahtuvaksi sote-uudistuksen kanssa samanaikaisesti 2019 alkuun, joten palvelujen tuottamista on jatkettu markkinakelpoisella hinnoittelulla kuten tähänkin saakka.

Työterveyshuollossa on painotettu ennaltaehkäisevää työtä. Asiakasyritysten kanssa on tehty aktiivisesti yhteistyötä varhaisen puuttumisen -mallin saamiseksi jokapäiväiseksi työkaluksi työkyvyn tukemisessa ja edistämisessä. Monissa asiakasyrityksissä on otettu käyttöön poissaolomahdollisuus esimiehen luvalla, mikäli kyseessä on flunssa, oksennustauti tai aiemmin todettu migreeni. Käytäntö on vähentänyt sairauslomia ja vapauttanut työaika ennaltaehkäisevään työhön. Ergonomiakorttikoulutukset ovat olleet tauolla kesän ja syksyn ajan henkilöstövajeen ja muun henkilöstökoulutuksen vuoksi. Koulutuksia jatketaan viimeistään vuoden 2017 alussa. Koulutus on tuonut valmiuksia työntekijöille huolehtia entistä paremmin työkyvystään ja potilasturvallisuudesta. Käynneistä suurempi osa on ollut lyhyempiä käyntejä, joista saadaan tuloja vähemmän koska laskutus on aikaperusteinen. Työpanos on jäänyt vajaaksi niin työterveyshoitajien kuin työfysioterapeuttien osalta työvapaiden ja lakisääteisen laatutyön takia.

Työterveyshuollon resurssit ovat vahvistuneet hieman Pyhäjärven osalta kun työterveyslääkäri on tehnyt puolesta yhteen päivän viikossa Pyhäjärven toimipisteessä. Lisäksi on ostettu lääkärityöpanosta Pyhäjärvelle 1,5 päivää viikossa, Kärämäen toimipisteeseen 0,5 päivää ja Haapajärven toimipisteeseen 0,5 päivää viikossa. Reisjärvi on pärjännyt omien lääkäreiden työpanoksella. Kesäkuukausina lääkäriresurssia on lomien vuoksi ollut vähemmän.

Henkilökunnan osaamista on kehitetty koulutuksin. Pyhäjärven työterveyshoitaja valmistui hoitajien lääkkeenmääräämiskoulutuksesta ja esimiehen JET-koulutus jatkuu edelleen. Lisäksi olemme kouluttautuneet työterveyshuollon ajankohtaisissa asioissa paikallisesti ja netin välityksellä.

Työtapojen yhtenäistäminen eri toimipisteiden välillä on jatkunut edelleen. Asiakaskartoitus tehtiin kaikissa toimipisteissä, jotta resurssit osataan suunnata jatkossa entistä tehokkaammin. Laatutyö käynnistettiin kesän aikana suunnittelulla, koulutuksella ja tiiviillä työskentelyllä syksyn aikana. Laatukäsikirja valmistui joulukuussa.

Työhyvinvoinnin lisäämiseen pyrittiin alkuvuodesta tehdyn henkisen- ja sosiaalisen kuormittavuuden selvittämisen myötä. Työstäminen jatkui lokakuussa Reisjärven ja Pyhäjärven yksiköihin tehtyjen työoloselvitysten muodossa. Lokakuussa käynnistyi myös kauan odotettu työnohjaus henkilöstölle.

Tälle vuodelle on sattunut pitkiä sairauslomia, jotka on hoidettu sijaistuksin ja siirtelemällä työpanosta kuntien välillä tarpeen mukaan.

Tulevaisuuden haasteista suurin on 2019 vuoteen ajoittuva sote-uudistus. Työterveyshuollon asema uudistuksessa ei ole vielä selvä.

Talousarvion toteutuma

Haapajärven toteutuma -61,93 % (ylittyi -70.067 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 717,74 % (ylittyi -52.569 euroa)

Reisjärven toteutuma -132,95 % (ylittyi -41.349 euroa)

9.3.7 Suun ja hampaiden terveydenhuolto

Selänteessä toteutetaan suunterveydenedistämistyötä kuntalaisten omaa vastuuta vahvistaen ja ottaen huomioon elämäntapa- ja elämäntilanteiden. Hammaslääkärivaje on edelleen vaikeuttanut suun terveydenhuoltoa. Haapajärvellä puuttuu 0,5 hammaslääkärin työpanosta. Haapajärven 0,5:n hammaslääkärin vajetta ei ole paikattu ostohammaslääkäreillä. Haapajärven ja Reisjärven yhteinen hammaslääkäri irtisanoutui vuoden lopussa. Suuhygienistiä ostettiin Pyhäjärvelle kevään ajan ja lisäksi hammaslääkäriä on jouduttu ostamaan Pyhäjärvelle loppuvuonna virkalääkäreiden virkavapauksien vuoksi. Reisjärvelle on myös jouduttu ostamaan hammaslääkäriä syksyn aikana virkalääkärin virkavapauden vuoksi.

T3(3. vapaa aika) toteutuu hoitotakuun sallimissa rajoissa kaikissa yksiköissä. T3 aika hammaslääkäreille on keskimäärin v. 2016 aikana ollut 72 vrk (hoitotakuu 90 vrk). T3 aika on täysin riippuvainen hammaslääkäriresursseista. Suuhygienistien T3 on keskimäärin 30 vrk.

Tehostetun palveluasumisen asukkaiden suun tarkastukset on toteutettu Honkalinnassa, Köpsinrinteellä ja Karjalahdessa kotikäynteinä ja samalla ohjattu hoitajia suun terveydenhoitoon. Palveluasumisen asiakkaista jatkohoitoa tarvitsi vain pieni osa asukkaista. Kotihoidon asiakkaiden suun terveydenhoidon palveluita suunnitellaan yhdessä kotihoidon ja kotikuntoutustiimin kanssa. Suukirurgin palvelut ja oikojan palvelut ovat toteutuneet suunnitellusti. Särkypäivystyksessä Kokkolassa on käynyt yhteensä 42 asiakasta (Hpj 21, Pj 5 ja Rj16).

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 106,74 % (ylittyi -35.764 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 88,66 % (alittui 51.290 euroa)

Reisjärven toteutuma 105,83 % (ylittyi -15.913 euroa)

9.3.8 Erikoissairaanhoito

Erikoislääkäripalveluiden kilpailutus on toteutettu kuntayhtymän johdon kanssa. Hankintapäätökset on tehty kuntayhtymähallituksessa. Lähipalveluina on järjestetty erikoislääkäripalveluita nykyisten sopimusten puitteissa ja lisätarpeesta on neuvoteltu erikseen.

Yksityisten sairaaloiden käyttöä on jatkettu erityistilanteissa ja määrärahojen puitteissa ja ohjautuminen vaatii ylilääkärin/johtavan lääkärin maksusitoumuksen.

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset ovat pysyneet samalla tasolla kuin aikaisempina vuosina Haapajärvellä ja alittuneet Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä.

Dialyysihoitoja on toteutunut 1454 (1500 dialyysihoitoa 2015). Säännöllisiä potilaita on tällä hetkellä 11 (Hpj 1, Pj 5, Rj 2. Potilaista 3 on Selänteen ulkopuolelta). Dialyysin vastaava sairaanhoitaja toimii vuodeosaston ja dialyysin osastonhoitajana kesän ja syksyn ajan. Dialyysi yksikön hoidollinen vastuu on edelleen yksikön vastaavalla sairaanhoitajalla. Hoitotyön painopisteenä on ollut potilaan sitouttaminen omaa hoitoaan koskevaan päätöksentekoon.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 108,34 % (ylittyi -733.687 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 117,41 % (ylittyi -987.462 euroa)

Reisjärven toteutuma 94,29 % (alittui 228.303 euroa)

9.3.9 Kotiin annettavat palvelut

Kotihoidoissa on otettu käyttöön omahoitajuus. Haapajärven ja Pyhäjärven kotihoito on jaettu viiteen tiimiin. Tiimijaolla on voitu mahdollistaa kotona asuvien asiakkaiden hoidon jatkuvuus ja omahoitajuus. Asiakkaan luona käy tiimijaon myötä vähemmän eri hoitajia, joka mahdollistaa mm. hoidontarpeen arvioinnin ja asiakkaan voinnin tiiviimmän seurannan. Lisäksi sairaanhoitajaresursseja on vahvistettu vapautuneita lähihoitajan (eläköitymisistä johtuen) vakansseja muuttamalla sairaanhoitajan vakansseiksi (Haapajärvi 2 sairaanhoitajaa, Pyhäjärvi 1 sairaanhoitajaa ja Reisjärvelle 1 sairaanhoitaja).

Toiminnanohjausjärjestelmään on järjestetty optimointikoulutusta loppuvuodesta ja optimointia on käynnistetty. Optimoinnin tarkoituksena on helpottaa työnjakoa; kuten asiakaskäynnit oikea aikaisesti aikataulujen mukaan, keskittää käyntejä samalle hoitajalle ja vahvistaa omahoitajuutta. Lisäksi optimoinnin avulla voidaan vaikuttaa henkilöstön kuormitusprosenttien tasapuolisuuteen sekä saada matkareitit järkeviksi ja taloudellisiksi.

Kotisairaaloimintaa ja saattohoitoa on toteutettu kehiteltyjen toimintamallien mukaisesti ja sairaanhoitajalisäys näkyy myös kotisairaala-asiakkaiden hoidon mahdollistumisena entistä paremmin.

Kotikuntoutustiimi on aloittanut toimintansa vuoden 2016 lopulla. Kotiutustiimi toimii koko Selänteen alueella ja sen tavoitteena on tukea kotona asuvien toimintakykyä palveluohjauksen ja erillisen kotikuntoutuksen avulla. Kotikuntoutustiimiin kuuluvat palveluohjaaja, kotiutushoitaja, muistikoordinaattori, toimintaterapeutti ja fysioterapeutti. Kaikki toiminta on tavoitteellista ja moniammatillista toimintaa, jota arvioidaan säännöllisesti erilaisten kansallisesti hyväksytyjen mittaristojen avulla.

Kotihoidoissa oli 31.12.2016 tilanteen mukaan säännöllisiä kotihoidon asiakkaita: Haapajärvellä 196 asiakasta ja 69.164 säännöllisen kotihoidon asiakaskäyntiä (v.2015 65.869), Pyhäjärvellä 293 säännöllisen kotihoidon asiakasta ja 125.429 säännöllisen kotihoidon asiakaskäyntiä (v.2015 116.158) ja Reisjärvellä 102 asiakasta ja 25.972 säännöllisen kotihoidon asiakaskäyntiä (v.2015 27.613 asiakaskäyntiä).

Omaishoidettavia on koko Selänteessä 124 henkilöä. Haapajärvellä on 53 henkilöä. Pyhäjärvellä 42 ja Reisjärvellä 29.

Muistihoitajien toimintoja on yhdenmukaistettu ja kehitetty yhdessä muistikoordinaattorin kanssa. Toiminnan kehittäminen jatkuu. Muistitutkimuksiin hakeudutaan aikaisempaa varhaisemmassa vaiheessa. Erityisesti työikäisten asiakkaiden kohdalla ennaltaehkäisevän työn merkitys on korostunut.

Annosjakelu on ollut jo käytössä Pyhäjärven kotihoidossa ja syksyllä 2016 on aloitettu myös Haapajärven ja Reisjärven kotihoidon asiakkaiden siirtäminen annosjakelun piiriin.

TT

OK

EL

HK

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 104,43 % (ylittyi -103.015 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 100,05 % (ylittyi -1.489 euroa)

Reisjärven toteutuma 104,02 % (ylittyi -29.302 euroa)

9.3.10 Vuorohoito, päivätoiminta ja asumispalvelut

Vuorohoitoa on toteutettu Olavintuvalla Haapajärvellä (15 paikkaa), Köpsinrinteen vuorohoitoyksikössä (12 paikkaa) sekä Honkalinnassa ja Reisjärven vuodeosastolla (5 paikkaa). Vuorohoitopäiviä oli Haapajärvellä 5.433pv Pyhäjärvellä 4193 pv ja Reisjärvellä 984 pv. Pyhäjärven vuorohoidon asiakaspaikkoja on tilapäisesti ollut käytössä myös Köpsinrinteen vapaana olevilla tehostetun palveluasumisen paikoilla kesästä 2016 lähtien.

Päivätoimintaa on järjestetty Haapajärvellä Karjalahden palvelukeskuksessa ja Olavintuvalla. Pyhäjärvellä Köpsinrinteellä ja Reisjärvellä Honkalinnan yhteydessä ja Vanhustenkotiyhdistyksen tiloissa. Reisjärvellä päivätoiminnan ohjaaja aloitti tehtävässään vuoden 2016 aikana.

Karjalahden palvelukeskuksessa on 56 asiakaspaikkaa sekä akuuttitarpeen huone. Köpsinrinteen palvelukeskuksessa on 59 paikkaa sekä Reisjärven Honkalinnassa 21+3 vuorohoitopaikkaa. Henkilöstömitoituksia on tehostetuissa palveluasumisissa laskettu syksyn 2016 aikana 0,6 tasolle.

Köpsinrinteellä vuosi 2016 on ollut poikkeuksellinen, tehostetun palveluasumisen kaikki asiakaspaikat eivät ole olleet täytettynä, tehostettua palveluasumista tarvitsevia ikäihmisiä on ollut vähemmän ja hoidonporrastus näkyy palvelutuotannossa. Kesäkuusta 2016 lähtien Köpsinrinteellä on ollut keskimäärin 2 – 6 paikkaa vapaana. Vapailla paikoilla on hoidettu vuorohoitoa tarvitsevia asiakkaita.

Karjalahden palvelukeskuksessa kaikki asiakaspaikat ovat olleet täynnä, lukuun ottamatta kesän lyhyttä taukoa. Palvelukeskuksessa on siirrytty koneelliseen lääkkeen jakoon vuoden 2016 aikana. Sairaanhoitajaresurssin vähäisyys on näkynyt kotisairaaloiminnassa jonka toiminnan turvaamiseksi sairaanhoitajat ovat joustaneet työvuorojen vaihdoilla. Tilanne on helpottumassa alkuvuodesta 2017.

Kotisairaالاتasoista hoitoa vaativia asiakkaita on hoidettu Köpsinrinteellä 189 päivää ja Karjalahden palvelukeskuksessa 182 päivää. Reisjärvellä 162 pv. Köpsinrinteellä kotisairaala-asiakkaita on hoidettu sekä Köpsinrinteellä että vuorohoitoyksikössä.

Tehostetun palveluasumisen, vuorohoitoyksiköiden ja kotihoitojen henkilökunta on osallistunut Taina Semin ihmislähtöisen ajattelumallin mukaisiin työpajatyyppeihin koulutuskokonaisuuksiin, ergonomiakorttikoulutuksiin sekä RAI- toimintakyvyn arviointiin liittyviin koulutuksiin, lisäksi on ollut muita yksittäisiä koulutuspäiviä.

Ostopalveluna tehostettua palveluasumista ostetaan: Pyhäjärvellä; Jaatisen palvelukodilta 6:lle asiakkaalle, Karpalokodilta 14 asiakkaalle, Lampelan palvelukodista 1 asiakkaalle. Yhteensä ostopalveluasiakkaita Pyhäjärvellä on 21. Haapajärvellä ostetaan tehostettua palveluasumista Lampelan palvelukodilta 5:lle asiakkaalle, Karpalokodilta 1 asiakkaalle, Taukokankaalta 1 asiakkaalle sekä Ylivieskasta Esperin hoivakodilta 1 asiakkaalle. Yhteensä ostopalveluasiakkaita on Haapajärvellä 8:lle. Reisjärvellä on Hoivakoti Paavolassa ostopalvelulla 8 asiakasta. Lisäksi Reisjärvisiä on Palvelukoti Mansikassa 7 asiakasta, yksi asiakas kotihoidon maksuilla ja yksi asiakas, jonka valtionkonttori maksaa, yhteensä 15 + 2 asiakasta.

Talousarvion toteutuminen

Haapajärven toteutuma 103,41 % (ylittyi -108.986 euroa)

Pyhäjärven toteutuma 107,52 % (ylittyi -239.787 euroa)

Reisjärven toteutuma 100,27 % (ylittyi -3.538 euroa)

	Alkup.TA	Muutos	TA	Toteutuma	Ero Euroa	Tot %	TP2015	Muutos 2014/2015 euroa/%
Terveys- ja vanhuspalvelut	-44 309 680	-1 543 360	-45 853 040	-48 003 838,77	2 150 798,77	104,69	-46 047 118,06	-4,25
Hallinto	-968 520		-968 520	-988 735,23	20 215,23	102,09	-1 019 988,16	3,06
Toimintatuotot				472,00	-472,00		39 074,40	98,79
Toimintakulut	-913 320,00		-913 320	-954 912,80	41 592,80	104,55	-1 021 674,61	6,53
Poistot	-55 200		-55 200	-34 294,43	-20 905,57	62,13	-37 387,95	8,27
Vastaanottopalvelut	-2 962 400		-2 974 360	-3 177 649,20	203 289,20	106,83	-3 102 329,34	-2,43
Toimintatuotot	630 700		630 700	699 687,30	-68 987,30	110,94	671 205,96	-4,24
Toimintakulut	-3 583 300	-11 960	-3 595 260	-3 864 968,19	269 708,19	107,50	-3 758 470,91	-2,83
Poistot	-9 800		-9 800	-12 368,31	2 568,31	126,21	-15 064,39	17,90
Täydentävät palvelut	-1 077 840		-1 078 040	-1 268 330,89	190 290,89	117,65	-1 137 649,97	-11,49
Toimintatuotot	625 100		625 100	650 719,04	-25 619,04	104,10	634 221,86	-2,60
Toimintakulut	-1 660 240	-200	-1 660 440	-1 839 727,25	179 287,25	110,80	-1 717 277,27	-7,13
Poistot	-42 700		-42 700	-79 322,68	36 622,68	185,77	-54 594,56	-45,29
Ensihoito	-881 000		-881 000	-860 197,04	-20 802,96	97,64	-887 753,85	3,10
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-881 000		-881 000	-860 197,04	-20 802,96	97,64	-887 753,85	3,10
Poistot								
Kuntoutus	-806 810		-820 410	-694 664,92	-125 745,08	84,67	-739 674,94	6,09
Toimintatuotot	104 850		104 850	70 956,22	33 893,78	67,67	113 129,95	37,28
Toimintakulut	-908 020	-13 600	-921 620	-760 564,47	-161 055,53	82,52	-851 881,54	10,72
Poistot	-3 640		-3 640	-5 056,67	1 416,67	138,92	-923,35	-447,64
Työterveyshuolto	53 240		52 510	-111 476,61	163 986,61	-212,30	91 952,69	221,23
Toimintatuotot	1 403 400		1 403 400	1 212 762,85	190 637,15	86,42	1 412 775,45	14,16
Toimintakulut	-1 347 010	-730	-1 347 740	-1 320 715,75	-27 024,25	97,99	-1 319 206,07	-0,11
Poistot	-3 150		-3 150	-3 523,71	373,71	111,86	-1 616,69	-117,96
Suun ja hampaiden huolto	-1 249 360		-1 256 210	-1 256 598,42	388,42	100,03	-1 215 504,28	-3,38
Toimintatuotot	507 100		507 100	603 287,44	-96 187,44	118,97	523 318,79	-15,28
Toimintakulut	-1 712 460	-6 850	-1 719 310	-1 825 195,61	105 885,61	106,96	-1 712 175,20	-6,60
Poistot	-44 000		-44 000	-34 690,25	-9 309,75	78,84	-26 647,87	-30,18
Erikoissairaanhoido	-18 800 330		-19 736 050	-21 228 896,54	1 492 846,54	107,56	-19 287 474,93	-10,07
Toimintatuotot	585 500		585 500	648 857,39	-63 357,39	110,82	649 793,45	0,14
Toimintakulut	-19 385 580	-935 720	-20 321 300	-21 877 164,12	1 555 864,12	107,66	-19 936 965,15	-9,73
Poistot	-250		-250	-589,81	339,81	235,92	-303,23	-94,51
Kotiin annettavat palvelut	-5 783 800		-6 198 550	-6 332 356,46	133 806,46	102,16	-6 360 721,53	0,45
Toimintatuotot	1 148 100		1 148 100	1 302 915,90	-154 815,90	113,48	1 195 319,70	-9,00
Toimintakulut	-6 899 300	-414 750	-7 314 050	-7 610 911,87	296 861,87	104,06	-7 540 273,83	-0,94
Poistot	-32 600		-32 600	-24 360,49	-8 239,51	74,73	-15 767,40	-54,50
Asumispalvelut	7 563 370		7 711 450	8 063 761,93	352 311,93	104,57	8 242 105,56	2,16
Toimintatuotot	2 196 050		2 196 050	2 246 822,76	-50 772,76	102,31	2 290 554,73	1,91
Toimintakulut	-9 723 070	-148 080	-9 871 150	-10 273 024,64	401 874,64	104,07	-10 497 929,72	2,14
Poistot	-36 350		-36 350	-37 560,05	1 210,05	103,33	-34 730,57	-8,15
Vuodeosastot	-4 269 490		-4 280 960	-4 021 171,53	-259 788,47	99,93	-4 145 868,19	3,01
Toimintatuotot	671 300		671 300	1 062 328,57	-391 028,57	158,25	942 495,65	-12,71
Toimintakulut	-4 932 790	-11 470	-4 944 260	-5 072 867,88	128 607,88	102,60	-5 081 306,83	0,17
Poistot	-8 000		-8 000	-10 632,22	2 632,22	132,90	-7 057,01	-50,66

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2015	ta2016	tp2016	tp2015	ta2016	tp2016	tp2015	ta2016
Avovastaanotot								
Lääkärin vastaanotto	4754	4200	3748	6347	5100	4640	2733	13943
Lääkärin puhelinkonsultaatiot	1202	500	741	1116	500	953	105	2389
Päivystys	4614	5000	4471	4386	4600	4143	57	9588
Lääkäri, avustava suorite	5901	6500	4088	3200	6500	1959	483	9448
Hoitajan vastaanotto	10113	10000	11210	8582	8200	9590	5731	24502
Hoitajan avustava suorite	6724	7500	7947	5264	8000	5136	1528	13681
Hoitajan puhelinkonsultaatiot	16032	17000	16229	3950	4000	3218	858	21055
Vuodeosastot								
Akuutti vuodeosasto, päivät	8171	8350	8255	7758	7900	8137	5851	21290
Akuutti vuodeosasto/arvointipaikat	24	24	24	25	25	25	16	65
Tukipalvelut								
Laboratoriotutkimukset	87304	85000	76913	69634	74000	61219	25755	189517
Rtg natiivi tutkimukset	3002/2282	3100	2700/2001	2970/2240	3000	2784/1968	514	5972
Rtg ultraäänitutkimukset	771/614	800	842/623	590/552	600	519/496	207	1361
Magneettikuvaukset yhteensä	559/266	500	625/342	204		178	89	559
Lausunnot	701/525	750	714/529	821	900	803/771	135	1522
Kuntoutuskäynnit (sis.ktk+os)	2410	2600	1700	3926	4500	3700	732	7147
Puheterapia käynnit + kotikäynnit	652	550	476	746	550	77	56	1684
Toimintaterapeutin käynnit + ktk		100			100			300
Työterveyshuolto								
Työterveyshoitaja 1 lk käynnit	1378	1100	1481	748	800	783	591	2475
Työterveyshoitaja 2 lk	2591	2500	2723	869	950	683	259	3844
Työterveyslääkäri 1 lk	516	420	1495	203	200	1067	223	873
Työterveyslääkäri 2 lk	2015	2300	1478	1677	1650	665	5	4118
Työfysioterapeutti 1 lk	1325	900	1041	422	500	582	172	1930
Työfysioterapeutti 2 lk	35	20	10	38	20	17	1	73
Työpsykologi	101	120	82	55	80	50		156
Työpaikkakäynnit	57	150	63	72	150	52	65	176
Työth puhelinkonsultaatiot	3381	3500	2926	2291	2400	1622		6322
Työth avustavat suoritteet	465	400	693	56	100			725
Thn lääk puhelinkonsultaatiot	571	600	534	450	400	391		1021
Thn lääk avustavat suoritteet	1304	1500	1745	2	100			1306
								1700
								1745

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT									
	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne		
	tp2015	ta2016	tp2016	ta2016	tp2016	ta2016	tp2015	ta2016	tp2016
Suun- ja hampaiden terveydenhuolto									
Hammaslääkäriä käynnit	5629	6000	4698	3735	3525	2700	2926	12200	11149
Suuhygienistillä käynnit	1220	1200	1234	482	726	500	557	2400	2517
Hammashoitolalla käynnit	396	550	226	161	153	250	196	1000	575
Erikoishml käynnit	857	800	837	307	356	50	27	1130	1220
Erikoissairaanhoido									
Neurologi	*127/104	115	*144/116	*165/161	191		26	305	335
Geriatr	*66/40	50	*49/38				10	50	49
Kirurgi kons.	*203/140	230	*198/123	31	47		23	203	198
Skopiat	*227/166	200	*258/189	233	*259/251	58	65	457	517
Keuhkolääkäri	48		*341/260	30	*242/177	30	24	341	242
Korvalääkäri	*612/334	500	*684/393	122	136	81	71	612	684
Kardiologi	*137/80	180	*148/88	42	29	13	31	137	148
Lastenlääkäri	*221/161	250	*218/156	27	34	32	28	221	218
Nefrologi	12	30	12					12	12
Diabetes etävo	*65/60	50	97			50	62	112	159
Diabeteslääkäri				5			5	0	
Gynegologi						150	150	350	
Neurolääkäri						120		120	
Lasten psykiatri	14	15	13	14	2	8	6	0	21
Psykiatri	355	280	307	234	205	135	127	**42/41	639
Päihdelääkäri	115	144	127	143	150	120	5	**751/724	282
Erikoislääkärit yht. ***	1615	2044	1697	1258	1246	298	478	**286/265	3421
Dialyysi	*1500/169	1600	*1452/167	623	588	395	294	3510	1452/1049
Omaishoito									
Hoidettavat	61	60	53	46	42	17	29	123	124
Kotihoito käynnit	65869	66700	69164	116158	125429	30000	25972	209640	220565
Tehostettu palveluasuminen									
Oma toiminta, päivät	20579	20440	20426	21479	20894	7665	8294	50005	49614
Oma toiminta, paikat	56	56	56	59	59	21	21	136	136
Ostetut, päivät	4817	4380	3393	7490	7816	3285	3422	15976	14631
Vuorohoito, päivät	5388	4380	5433	4046	4193	840	986	10023	10612
Päivätoiminta, päivät	798	700	868	839	959	660	540	2309	2367
Palveluasuminen									
Ostetut, päivät						2920	2611	3255	2611

*ensimmäinen luku kertoo kaikki ko.paikassa tehdyt toimenpiteet/käynnit ja toinen luku ko.kunna *** laskettu kotikunnan mukaan yhteen, ei käyntipaikan
 ensimmäinen luku kertoo kaikki käynnit sisältäen ulkopaiikkakuntalaiset ja toinen luku Seläntee ** Selänteen alueen käynnit yhteensä

9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana neljä kertaa. Pöytäkirjoihin kirjattiin yhteensä 37 §:ää. Lautakunta on siirtänyt toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille erittäin paljon. Tämä nopeuttaa asioiden käsittelyä ja päätöksentekoa. Viranhaltijat toimivat myös valmistelemiensa asioiden esittelijöinä ympäristölautakunnan kokouksissa.

Ympäristöterveysvalvonnassa oli käytössä täydet 3 henkilötyövuoden resurssit. Toimipisteet sijaitsivat Haapajärvellä, Pyhäjärvellä ja Kärsämäellä. Ympäristöterveysvalvonnan (elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakkavalvonta) valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin toteutettua hyvin. Ympäristöterveysvalvonta osallistui aktiivisesti Selänteen ja kuntien sisäilmatyöryhmien toimintaan. Kaikki ilmoitukset, lupahakemukset ja asiakkaiden pyytämät tarkastukset pystyttiin käsittelemään kohtuullisessa ajassa. Epidemioiden selvitystyöryhmä kokoontui työryhmän kokoonpanon ja ohjeistusten päivittämiseksi.

Valvontaeläinlääkäri teki osa-aikaista virkaa (80 %). Vuonna 2016 ns. valtion tehtävät veivät suurimman osan käytössä olevasta resurssista. Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin 88 kpl. Valvontasuunnitelmaan kirjatusta tuotantotilatarkastuksista (74 kpl) toteutui 15 kpl. Valvontaeläinlääkärin työaika ei riitä sekä kaikkiin eläinsuojelutarkastuksiin että valvontasuunnitelman mukaisiin tuotantotilatarkastuksiin Selänteen alueella.

Eläinlääkäripalveluiden saatavuus saatiin toteutettua suunnitellun mukaisesti. Kaikki praktikkoeläinlääkäreiden virat olivat täytettynä koko vuoden. Määräaikaisia sijaisia palkattiin vuosilomien sekä pidempien päivystys- ym. vapaiden tekemiseen sekä terveydenhuotosopimuksiin liittyviin tehtäviin.

Ympäristönsuojelun tehtävät koostuivat asiakkailta, oman palvelulinjan yksiköistä ja muilta viranomaisilta tulleiden yhteydenottojen (mm. lupahakemukset, tarkastukset, neuvonta, lausunnot, ilmoitukset, tutkimustulokset, hallintopakkoasiat) käsittelystä. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaista valvontaa ei juurikaan tehty vuonna 2016, koska toinen ympäristönsuojelun viranhaltijoista oli virkavapaalla koko vuoden. Puuttuva resurssi paikattiin omasta ympäristöterveysvalvonnan henkilökunnasta ja sijaisjärjestelyin siten, että Haapajärven toimipisteen kiireellisimmät ympäristönsuojelutehtävät saatiin hoidettua. Myös Pyhäjärven toimipisteen ympäristötarkastaja on osallistunut Haapajärven tehtävien hoitoon. Ympäristötarkastajat sijaistivat toisiaan vuosilomien ym. virkavapaiden aikana.

Maa-ainesasioita on hoitanut oman virkansa ohella Pyhäjärven toimipisteen ympäristötarkastaja. Kesäaikana työaika on painottunut maa-aineslupiin ja maa-ainesvalvontaan. Valvottavista kohteista ehdittiin tarkastaa 2016 aikana 30 kohdetta eli noin kolmasosa valvontakohteista. Valvonnassa painotettiin vuonna 2016 kohteiden jälkivalvontaa ja annettujen määräysten toteuttamista, ennen kaikkea pohjavesialueilla. Kaikista valvontakäynneistä laadittiin tarkastuskertomus. Maa-aineslupia myönnettiin 7 ja siirtoilmoituksia käsiteltiin 3 kpl. Lisäksi työaikaa ovat vieneet maisemointi- ja lopputarkastuskäynnit sekä asiakkaiden yhteydenotot ja neuvonta.

Rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan hakemukset pystyttiin käsittelemään palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Lupasihteerien työpanos on ollut merkittävä reusurssillisä rakennusvalvonnan lupa-asioiden käsittelyssä. Korjausneuvonnan tehtävät ostettiin Kärsämäen kunnalta. Selänne maksoi Kärsämäen kunnalle korjausneuvonnan palveluiden tuottamisesta 4605,76 € ja ko. tehtäviä hoitaneelle viranhaltijalle matkakorvauksina 389,15 €. Korjausneuvonnan palvelut ostetaan Kärsämäen kunnalta myös 2017.

Laadullisten tavoitteiden toteutuminen:

Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin elintarvike-, terveydensuojelu- sekä tupakkalain osalta hoidettua lähes palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Peruseläinlääkäripalvelut pystyttiin hoitamaan hyvin. Tuotantotilojen tarkastuksia tehtiin 20 % valvontasuunnitelman mukaisesta määrästä, mikä on huomattava nousu aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tuotantotilojen tarkastukset ovat tärkeä osa ennaltaehkäisevää elintarvikelain mukaista alkutuotannon valvontaa.

Ympäristönsuojelussa ja maa-ainesvalvonassa käytettävissä olleilla resursseilla ei päästy palvelutasosuunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin. Kuntayhtymähallitus on muuttanut täyttämättä olevan ympäristö- ja rakennustarkastajan viran ympäristötarkastajan määrä-aikaiseksi viraksi ajalle 1.1.2017 - 31.12.2018, mutta virantäyttöä ei ole laitettu toimeen.

Rakennusvalvonnan osalta suunnitelmallisen rakentamisen merkitystä on rakennuttajille korostettu rakentamisen ennako-ohjauksessa, suunnittelutyön alkaessa sekä aloitus-kokouksien yhteydessä.

Suoritteiden toteutuminen:

Ympäristöterveysvalvonnan keskeisimmät suoritteet vuonna 2016:

Peruste	Päätökset ja ilmoitukset	Tarkastukset	Lausunnot	Näytteenotot
Terveydensuojelulaki	27	139	22	97
Elintarvikelaki	20	133	3	107
Tupakkalaki	2	18	0	0
Yhteensä	47	290	25	204

Ympäristöterveysvalvonnan kaikista suoritteista suurin osa kohdistui elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisiin tehtäviin.

Praktikkoeläinlääkäreiden keskeisimmät suoritteet 2016

	Virka-aikana				Päivystysaikana	
	Sairas-käynnit	Vastaanotto-käynnit	Terveyden-huolto-käynnit		Sairas-käynnit	Vastaanotto-käynnit
Yhteensä	2741	1973	291	19	357	204

Ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan keskeisimmät suoritteet 2016:

Peruste	Päätökset ja luvat	Lausunnot	Ilmoitusten käsittely	Tarkastuskertomukset	Kehotukset	Selvityspyynnöt	Hallintopakko
Ympäristönsuojelulaki	16	51	10	16	3	4	-
Jätelaki	-	17	1	5	2	-	-
Vesilaki	1	-	-	3	-	-	-
Maa-aineslaki	10	-	-	30	-	-	-
Yhteensä	27	68	11	54	5	4	-

Rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan keskeisimmät suoritteet vuonna 2016:

77 OK EL HK

Rakennus- ja toimenpideluvut	228
Toimenpideilmoitukset	115
Katselmukset ja tarkastukset	332
Korjausavustuspäätökset	25
Energia-avustuspäätökset	13

Myönnettyt korjausavustukset

KUNTA	Kohteita yht.	Kust.arviot yht. €	Myönnetty avustus €
Haapajarvi	8	108300	43320
Pyhajarvi	10	156 220	62488
Reisjarvi	4	55 400	22160
Karsamäki	3	19 200	7680
Yhteensä	25	339 120	135648

Myönnettyt energia-avustukset pientaloille

KUNTA	Kohteita yht.	Kust.arviot yht. €	Myönnetty avustus €
Haapajarvi	9	88275	14021
Pyhajarvi	2	28641	5728
Reisjarvi	0	0	0
Karsamäki	1	12250	2449
Yhteensä	12	129166	22198

Talousarvion toteutuminen

Hallinto

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-97 850	-105 680	-42 317	-15 572	-31 264	-16 527
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-97 850	-105 680	-42 317	-15 572	-31 264	-16 527

Ympäristönsuojelu

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-166 400	-148 350	-46 757	-21 496	-37 271	-42 826
Toimintatuotot	10 000	16 114	5 559	2 498	4 431	3626
Toimintakate	-156 400	132 236	-41 198	-18 999	-32839	-39 200

Maa-ainesvalvonta

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-51 620	-37 558	-12 949	-5 843	-10 321	-8 445
Toimintatuotot	15 100	29 215	10 079	4 528	8 034	6 574
Toimintakate	-36 520	-8 343	-2 870	-1 315	-2 287	-1 871

Ympäristöterveysvalvonta

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-271 780	-274 263	-107 968	-40 560	-80 634	-45 101
Toimintatuotot	20 000	34 750	13 726	5 039	10 251	5 734
Toimintakate	-251 780	-239 513	-94 242	-35 521	-70 383	-39 367

Handwritten signature

Handwritten initials: E.L. HK

Eläinlääkintähuolto

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-570 140	-579 942	-196 310	-106 489	-167 441	-109 702
Toimintatuotot	30 000	50 153	17 052	9 028	14 544	9 529
Toimintakate	-540 140	-529 789	-179 258	-101 089	-152 897	-100 173

Rakennusvalvonta

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-257 710	-253 602	-86 128	-35 748	-81 062	-50 664
Toimintatuotot	92 050	180 936	61 518	25 331	57 900	36 187
Poistot	-13 350	-10 791	-3 669	-1 511	-3 453	-2 158
Toimintakate	-179 010	-83 457	-28 279	-11 928	-26 615	-16 635

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut yhteensä

	TA 2016	TO 2016	Ha	Kä	Py	Re
Toimintakulut	-1 415 540	-1 399 393	-492 429	-225 708	-407 993	-273 264
Toimintatuotot	167 150	311 169	107 935	46 423	95 161	61 649
Poistot	-13 350	-10 791	-3 669	-1 511	-3 453	-2 158
Toimintakate	-1 261 740	-1 099 016	-388 162	-180 795	-316 285	-213 773
Kuntaosuus %			35,32	16,45	28,78	19,45
Toimintakatteen alitus		162 724	57 388	24 295	54 875	26 167

Pyhjärven toimipisteen ympäristötarkastajan henkilöstökuluista kohdennettiin puolet maan-ainesvalvontaan.

Nykyisen organisaation tuoma mahdollisuus sekä viranhaltijoiden joustavuus ja osaaminen ovat mahdollistaneet töiden joustavan organisoinnin. Tämä näkyy toiminnallisena ja taloudellisena tuloksena.

	Alkup.TA	Muutos	TA	Toteutuma	Ero Euroa	Tot %	TP2015	Muutos 2015/2016 euroa/%
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut yhteensä	-1 261 740		-1 261 740	-1 099 021,37	-162 718,63	87,10	-1 103 505,10	0,41
Hallinto	-97 850		-97 850	-105 679,77	7 829,77	108,00	-111 220,54	4,98
Toimintatuotot							986	100,00
Toimintakulut	-97 850		-97 850	-105 679,77	7 829,77	108,00	-112 206	5,82
Poistot								
Palvelut	-1 163 890		-1 163 890	-993 341,60	-170 548,40	85,35	-992 284,56	-0,11
Toimintatuotot	167 150		167 150	311 168,67	-144 018,67	186,16	331 967	6,27
Toimintakulut	-1 317 690		-1 317 690	-1 293 719,11	-23 970,89	98,18	-1 316 159	1,70
Poistot	-13 350		-13 350	-10 791,16	-2 558,84	80,83	-8 093	-33,34

[Handwritten signature]

[Handwritten initials]

9.5 Investointien toteutuminen

Suurin investointikohde oli Pyhäjärven uuden terveyskeskuksen kalusteiden hankinta, johon oli varattu investointirahaa 200.000 euroa ja hankinta toteutui 239.345,87 euron suuruisena. Toiseksi suurin hankinta oli röntgenlaite Pyhäjärven terveyskeskukseen. Sen hankintahinta oli 72.000 euroa. Effica 2. vaiheen edellyttämät muutokset toteutuivat 55.776,55 euron suuruisena ja potilastietojärjestelmän muutos 49.999 euron suuruisena. Lisäksi hankittiin analysaattoreita Haapajärvelle ja Pyhäjärvelle yhteensä 54.800 eurolla. Hankkimatta jätettiin Lifecare 1.0, Lifecare Lääkitys ja Lifecare Suunterveydenhuolto -ohjelmat. Lisäksi Effica Vuosijulkaisu ja Lifecare Tuntikertymä investointi toteutui osittain vuoden 2016 puolella. Varhaiskasvatuksen siirron vuoksi käyttöomaisuuden myynti Haapajärvelle oli 29.392,94 euroa. Investointimenot olivat yhteensä 501.105,21 euroa.

Investointimenot/kohde	Alkuperäinen TA	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Lifecare 1.0	-62 700		-62 700	0,00	
Lifecare Lääkitys	-69 200		-69 200	0,00	
Effica Laboratorio 4.2	-10 500		-10 500	-5 918,00	56,36
Effica 2. vaiheen edellyttämät muutokset		-55 780	-55 780	-55 776,55	99,99
Lifecare Suunterveydenhuolto	-38 300		-38 300	0,00	
Röntgenlaite Pyhäjärvi		-72 000	-72 000	-72 000,00	100
Effica Vuosijulkaisu		-19 500	-19 500	-2 308,50	11,84
Potilastietojärjestelmän muutos		-41 500	-41 500	-49 999,00	120,48
Lifecare Tuntikertymä		-14 000	-14 000	-2 021,81	14,44
Abilita henkilöstöhallinto		-12 680	-12 680	-12 679,50	100
Karjalahden kalusteet	-25 000		-25 000	0,00	
Videocolonoskooppi		-14 990	-14 990	0,00	
Valohoitolaite Haapajärvi	-15 000		-15 000	-15 435,48	102,9
Hammashoidon yksikkö Haapajärvi	-23 000		-23 000	-20 213,44	87,88
Laboratorion analysaattori Haapajärvi	-38 000		-38 000	-18 000,00	47,37
Laboratorion analysaattori Pyhäjärvi		-44 000	-44 000	-36 800,00	83,64
Terveyskeskuksen kalusteet	-200 000		-200 000	-239 345,87	119,67
Satakielen kalusteiden myynti				29 392,94	
Yhteensä	-481 700	-274 450	-756 150	-501 105,21	66,27

9.6 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen TA	Talousar- viomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	291 040		291 040	294 467	1
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-481 700	-274 450	-756 150	-530 498	-93
Investointihyödykkeiden myyntitulot				29 393	100
Toiminnan ja investointien rahavirta	-190 660	-274 450	-756 150	-206 638	73
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta				-1 056 847	
Rahavarojen muutos	-96 770			-1 263 485	1 206
Rahavarat 31.12.	3 253 133			3 253 133	40
Rahavarat 1.1.	4 516 617			4 516 617	0
Muutos				-1 263 485	

OK

E. L. HK

10 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2016	TP2015
TOIMINTATUOTOT	77 313 065,87	80 961 370,89
Myyntituotot	70 604 200,02	73 624 520,16
Maksutuotot	5 294 024,88	5 658 870,43
Tuet ja avustukset	734 916,64	928 344,46
Muut toimintatuotot	679 924,33	749 635,84
TOIMINTAKULUT	-77 062 036,92	-80 785 236,68
Henkilöstökulut	-28 425 004,35	-32 731 338,50
Palkat ja palkkiot	-22 691 345,91	-26 407 436,27
Henkilösivukulut	-5 733 658,44	-6 323 902,23
Eläkekulut	-4 244 274,11	-4 887 626,97
Muut henkilösivukulut	-1 489 384,33	-1 436 275,26
Palvelujen ostot	-38 809 618,22	-36 578 403,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 281 648,53	-2 390 577,52
Avustukset	-4 279 584,45	-5 294 988,20
Muut toimintakulut	-3 266 181,37	-3 789 929,24
TOIMINTAKATE Summa	251 028,95	176 134,21
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	43 438,25	78 296,36
Korkotuotot	17 896,79	23 717,52
Muut rahoitustuotot	61 049,37	88 219,47
Muut rahoituskulut	-35 507,91	-33 640,63
VUOSIKATE Summa	294 467,20	254 430,57
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-294 467,20	-254 430,57
TILIKAUDEN TULOS Summa	-,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	0,00
Varhaiskasvatus siirtyi jäsenkuntiin 1.1.2016 alkaen, tilinpäätös 2015 sisältää myös varhaiskasvatuksen kustannukset.		

OK

E.L.

HK

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	294 467,20	254 430,57	-608 363,30	193 391,19	258 173,63	606 344,08
Satunnaiset erät			831 108,77			
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-530 498,15	-290 155,20	-335 024,25	-180 628,63	-242 476,65	-240 899,59
Investointihyödykkeiden myyntitulot	29 392,94	34 054,76				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-206 638,01	-1 669,87	-112 278,78	12 762,56	15 696,98	365 444,49
Rahoituksen rahavirta						
Oman pääoman muutokset			-7 324 552,00		0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13 363,82	2 249,60	5 188,85	-7 333,84	-13 774,47	20 883,82
Vaihto-omaisuuden muutos	6 373,79	73 589,94	19 486,28	24 136,49	-19 123,50	-11 450,80
Saamisten muutos	-415 615,60	1 424 140,21	6 587 052,48	-505 067,16	-701 526,37	-1 478 418,37
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-634 241,55	-218 620,00	-639 270,80	980 236,25	639 268,34	743 091,18
Rahoituksen rahavirta	-1 056 847,18	1 281 359,75	-1 352 095,19	491 971,74	-95 156,00	-725 894,17
Rahavarojen muutos	-1 263 485,19	1 279 689,88	-1 464 373,97	504 734,30	-79 459,02	-360 449,68
Rahavarat 31.12.	3 253 132,72	4 516 617,91	3 236 928,03	4 701 302,00	4 196 567,70	4 276 026,72
Rahavarat 1.1.	4 516 617,91	3 236 928,03	4 701 302,00	4 196 567,70	4 276 026,72	4 636 476,40
Muutos	-1 263 485,19	1 279 689,88	-1 464 373,97	504 734,30	-79 459,02	-360 449,68

JK

E. h. HK

Tase

TASE	2016	2015		2016	2015
VASTAAVAA	9 685 309,81	10 332 915,18	VASTATTAVAA	9 685 309,81	10 332 915,18
A Pysyvät vastaavat	755 054,46	548 416,45	A Oma pääoma	18 998,00	18 998,00
I Aineettomat hyödykkeet	197 206,53	179 282,88	I Peruspääoma	18 998,00	18 998,00
1. Aineettomat oikeudet	197 206,53	179 282,88	D Toimeksiantojen pääomat	10 310,98	23 674,80
II Aineelliset oikeudet	557 846,93	369 132,57	2. Valtion toimeksiannot		0,00
4. Koneet ja kalusto	553 516,62	369 132,57	3. Muut toimeksiantojen pääomat	10 310,98	23 674,80
6. Keskeneräiset hankinnat	4 330,31		E Vieras pääoma	9 656 000,83	10 290 242,38
III Sijoitukset	1,00	1,00	II Lyhytaikainen	9 656 000,83	10 290 242,38
1. Osakkeet ja osuudet	1,00	1,00	5. Saadut ennakot	20 487,33	96 779,29
C Vaihtuvat vastaavat	8 930 255,35	9 784 498,73	6. Ostovelat	3 606 791,91	3 344 674,24
I Vaihto-omaisuus	150 872,13	157 245,92	7. Muut velat	1 425 739,16	1 823 000,95
1. Aineet ja tarvikkeet	141 662,13	148 643,92	8. Siirtovelat	4 602 982,43	5 025 787,90
2. Valmiit tuotteet	9 210,00	8 602,00			
II Saamiset	5 526 250,50	5 110 634,90			
1. Myyntisaamiset	4 279 731,16	3 866 912,55			
3. Muut saamiset	466 264,74	450 428,48			
4. Siirtosaamiset	780 254,60	793 293,87			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 253 132,72	4 516 617,91			

OK

S.L. HK

11 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

11.1 Arvostuksen periaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistolla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Peruspääoman muutos on tehty perussopimusneuvotteluissa sovitun mukaisesti vuodelle 2014. Saatavien poistot on tehty vuosittain kuolinpesien osalta. Muut saatavat on poistettu vuodelta 2015.

Kärsämäki on ollut osajäsen Taloushallinto Selmassa vuonna 2015 ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 1.1.2015 alkaen edelleen. Muun toiminnan osalta Kärsämäki erosi peruspalvelukuntayhtymä Selänteestä 1.1.2015 alkaen. Varhaiskasvatuksen henkilökunta siirtyi jäsenkuntien palvelukseen 1.1.2016 alkaen, joten vuoden 2015 tiedot sisältävät varhaiskasvatuksen kustannukset.

11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot	2016	2015
Myyntituotot jäsenkunnilta	65 664 214	68 868 113
Erikoissairaanhoido	437 369	386 660
Perusterveydenhuolto	1 784 981	2 108 495
Terveysturvajärjestelmä ja eläinlääkintähuolto	100 367	116 135
Sosiaalipalvelut	6 731 066	7 212 367
Muut palvelut	1 043 669	539 895
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä*	75 761 666	79 231 665

*) Toimintatuottojen erittely esitetty ulkoisista eristä

11.2.2 Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	30 057 625	27 729 998
Muiden palvelujen ostot	8 751 993	8 848 405
Palvelujen ostot yhteensä	38 809 618	36 578 403

OK

EL HK

11.3 Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuusinvestointien poistosuunnitelma on hyväksytty yhtymähallituksessa ja jäsenkuntien valtuustoissa.

Poistoajat ja –menetelmät:

	Tasapoisto/vuotta
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
- atk-ohjelmat	3 vuotta
- muut	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
- puhelin- tai atk-verkko	15 vuotta
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta
Koneet ja kalusto	
- kuljetusvälineet/autot	5 vuotta
- muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
- muut kevyet koneet	5 vuotta
- sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
- atk-laitteet	3 vuotta
- muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintamenot, jotka ovat 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa, aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Alle 10.000 euron pienhankinnat ovat käyttöönottovuoden kulu, mutta niistä pidetään erillistä irtaimistoluetteloa. Yhtymähallitus antaa irtaimistoluettelon pitämisestä ohjeet.

Kuntayhtymän perustamisen yhteydessä jäsenkunnilta siirtyneet pysyvien vastaavien hyödykkeet (irtaimisto) on poistettu kahden vuoden aikana tase-erittäin yhdisteltyinä nimikkeinä, jotka ovat tulleet siis vuonna 2011 loppuun poistettua.

E.h. HK

11.4 Tasetta koskevat liitetiedot

11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Edelliseen vuoteen verrattuna poistot olivat 8.981,87 euroa suuremmat. Satakielen kalusteet myytiin varhaiskasvatukseen siirryttyä Haapajärven kaupungin toiminnaksi 29.392,94 eurolla Haapajärven kaupungille.

	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto	Sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	179 282,88	369 132,57	1,00	548 416,45
Lisäykset tilikauden aikana	124 373,05	406 125,10		530 498,15
Vähennykset tilikauden aikana		29 392,94		29 392,94
Tilikauden poisto	106 449,40	188 017,80		294 467,20
Poistamaton hankintameno	197 206,53	557 846,93	1,00	755 054,46
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	197 206,53	557 846,93	1,00	755 054,46
Erittely olennaisista lisäpoistoista		29 392,94		

11.4.2. Sijoitukset

Kuntien Tiera Oy:n osakkeita on merkitty yksi osake hintaan 1 euro kuntayhtymän johtaja Johanna Kiiskilän allekirjoituksella 31.3.2011.

	Osakkeet
Hankintameno 1.1.	1,00
Lisäykset	
Vähennykset	
Siirrot erien välillä	
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1,00

OK

E.L. HK

11.4.3 Saamiset:

Lyhytaikaiset saamiset:

Myyntisaamiset	2016	2015
Myyntisaamiset jäsenkunnilta ja muilta		
1725 Myyntisaamiset jäsenkunnilta	3 091 667,61	2 633 861,07
1740 Myyntisaamiset muilta		
1741 Hallintopalvelut/Selänne	127 663,11	136 024,01
Asiakasmaksujen myyntisaamiset		
17416 Avohoidon maksut UUSI MR	64 765,42	68 046,35
17417 Vuodeosastomaksut UUSI MR	133 189,35	108 221,12
17418 Hammashoitomaksut UUSI MR	49 563,19	37 473,05
17419 Erikoissairaanhoidomaksut UUSI MR	24 070,83	16 110,54
17420 Työterveyshuollon maksut UUSI MR	97 774,47	111 405,91
17421 Kuntalaskut UUSI MR	144 943,95	83 150,46
17422 Kotipalvelumaksut UUSI MR	328 424,21	301 485,75
17423 Päivähoitomaksut ProConsona UUSI MR	15 216,12	178 274,48
17424 Palveluasumismaksut UUSI MR	108 581,28	96 125,39
17425 Vammaispalvelut UUSI MR	79 583,63	77 266,64
17426 Ohjauskorvaus UUSI MR	1 035,89	1 377,68
Ympäristöpalvelujen myyntisaamiset		
1742 Lupamaksut	1 630,60	8 856,10
1743 Ympäristövalvontamaksut		
1745 Ympäristövalvonta UUSI MR	11 621,50	9 234,00
Muut saamiset		
1796 Postimaksujen selvittelytili	2 170,52	2647,01
1808 Palautuskelpoiset	464 094,22	447 781,47
1810 Muut saamiset		
1812 Muut laskutettavat		
A1490		
Muut siirtosaamiset		
1826 Muilta	780 254,60	793 293,87
1827 Muilta/Kärsämäen kunta		
Saamiset yhteensä	5 526 250,50	5 110 634,90

11.4.4 Peruspääoma

Perussopimuksen mukaisesti 13 §:n mukaan peruspääoma on mitoitettu vuoden 2010 tilinpäätöksessä kuukauden toimintamenojen mukaiselle tasolle. Se on jakaantunut kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2009 mukaisten asukaslukujen perusteella. Peruspääoma on määritelty vuoden 2010 tilinpäätöksessä perussopimuksen mukaisesti. Peruspääoman muutoksista päätetään jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävin päätöksin.

Kuntayhtymähallitus on 21.8.2014 § 114 esittänyt perussopimuksen 13 §:n muutettavaksi siten, että jäsenkunnat maksavat peruspääomaa kuntayhtymälle 1 €/asukas ja se jakautuu kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2013 kuntakohtaisten asukaslukujen suhteessa. Peruspääoman jakautuminen osoittaa kuntien omistusosuuksien suhteen. Jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet yhtäpitävin päätöksin peruspääoman muutoksen.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä määritelty peruspääoman jakaantuminen kunnittain:

Kunta	Osuus peruspääomasta/euroa	Osuus peruspääomasta/%
Haapajärvi	7 614	40,08
Kärsämäki	2 723	14,33
Pyhäjärvi	5 733	30,18
Reisjärvi	2 928	15,41
Yhteensä	18 998	100

Peruspääoma	1.1.	31.12.
	18.998,00	18.998,00

11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä

Sekkitililimiitti	2016	2015
Luotollinen sekkitilin limiitti 31.12.	500 000	500 000
'- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000	500 000

E. L. HK

11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma

Saadut ennakot	2016	2015
2544 Muilta	-20 487,33	-96 779,29
Ostovelat		
2549 Muille	-3 606 791,91	-3 344 674,24
Muut velat		
2557 Ennakonpidätysvelka	-514 337,32	-639 350,02
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	-39 411,08	-51 383,07
2559 Tulojen selvittelytili		
2561 Jäsenmaksut	-2 719,63	-3 410,53
2562 Puolueverot		
2563 Perheiden selvittelytili		-6 901,46
2565 Ulosotot	-2 043,23	-2569,54
2566 Nettopalkat	-333 396,83	-394 552,45
25670 KueL-maksut/työnantaja	-372 568,57	-489 971,99
25672 Tapaturmavakuutusmaksu/työnantaja	-6 541,70	-5 101,47
25673 Työttömyysvakuutusmaksu/työnantaja		-53 615,60
25674 Taloudellinen tuki	-14 527,67	-928,12
25675 KueL alle 53-v/työntekijät	-139 212,58	-167 768,77
25679 Työttömyysvakuutusmaksut/työntekijät		-7 112,12
2568 Palkkojen selvittelytili	-980,55	-335,81
Siirtovelat		
2580 Lomapalkkajaksotus	-4 316 347,77	-4 559 250,49
Muut siirtovelat		
2588 Muille	-266 667,76	-438 880,87
2589 Muille/Kärsämäen kunta	-19 966,90	-27 656,54
Yhteensä	-9 656 000,83	-10 290 242,38

11.4.7 Lomapalkkavelka

Kirjanpidon mukainen lomapalkkavelka vuodelle 2016 oli 4.559.250,49 euroa, josta on maksettu varhaiskasvatuksen osuus Haapajärven kaupungille 262.730,45 euroa, Pyhäjärven kaupungille 147.192,95 euroa ja Reisjärven kunnalle 84.911,32 euroa varhaiskasvatuksen siirrettyä jäsenkuntien palvelukseen. Laskennallinen lomapalkkavelka vuodelle 2017 on 4.316.347,77 euroa, joten lomapalkkavelan muutos oli 251.932 euroa. Lomapalkkavelka on laskettu palkkakirjanpidosta saadun toteutuman mukaisena lisättynä vuosiloma-ajan palkkaa korottavalla lomalisällä (sunnuntai-, ilt- ja yötyökorvaus), jota aiemmin ei ole otettu mukaan lomapalkkavarauksen laskentaan.

JK

E.L. HK

11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. palvelulinjoittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2016	2015
Hallinto- ja toimistopalvelut	29	26
Hyvinvointipalvelut	124	258
Terveys- ja vanhuspalvelut	515	566
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	19	20
Yhteensä	687	870

Varhaiskasvatuksen henkilökunta siirtyi jäsenkuntiin 1.1.2016

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	28 425 004	-32 731 339
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	28 425 004	-32 731 339

Varhaiskasvatuksen henkilökunta siirtyi jäsenkuntiin 1.1.2016

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2016	2015
Suomen Keskusta Haapajärven kunnallisjärjestö	172	167
Suomen Keskusta Reisjärven kunnallisjärjestö	36	59
Sosiaalidemokraattinen Puolue Haapajärven ty Sarastus	273	232
Sosiaalidemokraattinen Puolue Pyhäjärven Työväenyhdistys	22	32
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	503	489

Lakisääteisestä tilintarkastusta suorittavan tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastusyhteisö	2016	2015
KPMG Julkis hallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuslausunnot	360	360
Tilintarkastuspalkkiot	11190	8 190
Muut palkkiot	510	
Palkkiot yhteensä	12 060	8 550

Kuntayhtymän ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen omistaa Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit ja Reisjärven kunta. Kärämäen kunta on osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Perussopimus on allekirjoitettu 12.11.2008. Perussopimusta on tarkistettu kuntayhtymähallituksen päätöksellä 16.10.2014 § 145. Jäsenkunnat ovat antaneet kuntayhtymälle tehtäväksi ja vastuulle järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut.

Handwritten signatures and initials:
T, OK, E.L., HK

Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kuntayhtymä tuottaa jäsenkunnilleen talous-, henkilöstö- ja it-palvelut. Jokainen jäsenkunta vastaa asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista (perussopimus 15 §).

Kuntayhtymän johtajan kanssa on 16.6.2016 § 78 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu neljän kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta ja yli kaksi vuotta kestäneen virkasuhteen jälkeen erokorvaus on kuuden kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Haapajärven Vanhainkotiyhdistyksen kanssa solmittujen vuokrasopimuksien irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta Männistökodin osalta ja yksi vuosi Olavikodin osalta. Jäsenkuntien ja muiden kanssa solmitut vuokrasopimukset ovat irtisanottavissa yhden kuukauden irtisanomisajalla.

Vuokravastuut	2016	2015
Vuokravastuut yhteensä	2 794 897	3 394 478

Vuosi 2015 sisältää myös varhaiskasvatuksen tilojen vuokrat.

Taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus vastuusitoumuksen luonteen perusteella Oikeudenkäyntikuluihin ei ole varattu taseeseen rahaa. Kuntayhtymässä on vireillä yksi vahingonkorvausasia, josta mahdolliset kustannukset ovat noin 40.000 euroa.

12 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Haapajärvellä 23. helmikuuta 2017

Kuntayhtymän johtaja

Tuomas Aikkila

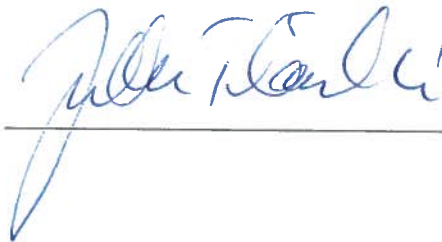
Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallitus

kuntayhtymähallituksen puheenjohtaja

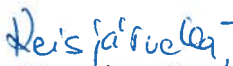

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen

Haapajärvellä 10. touko kuuta 2017

KPMG Julkijhallinnon Palvelut Oy

Paula Hellen-Toivanen, JHTT

HENKILÖSTÖRAPORTTI VUODELTA 2016

2/20

EH HK

1 Yleistä

Kuntayhtymän luottamushenkilöiden, johdon ja esimiesten on tunnettava henkilöstövoimavarat, joilla palvelut järjestetään. Henkilöstövoimavarojen ennakointi on osa strategiatyötä, jossa määritellään henkilöstöä koskevat tavoitteet, pyritään turvaamaan työvoiman saatavuus, henkilöstön osaaminen, työhyvinvointi ja työntuloksellisuus. Tieto henkilöstövoimavaroista auttaa henkilöstösuunnittelua myös palvelutarpeiden muuttuessa. Henkilöstöraportti on kiinteä osa edellisen vuoden talouden ja toiminnan tarkastelua. Henkilöstöraportti sisältää henkilöstöä ja sen työtä, kehitystä, tuottavuutta, tuloksia sekä terveyttä ja työkykyä koskevia tunnuslukuja ja tilastoja.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen strategian mukaisesti kuntayhtymän tehtävänä on palvelurakenteesta huolehtiminen yhdistämällä erillisten organisaatioiden, yksiköiden ja toimijoiden voimavarat hyödyntäen teknologisia ratkaisuja ja mahdollisia laadunhallinta- tai toiminnan-ohjausjärjestelmiä. Palveluketjut ja työmenetelmät tulee olla toimivia ja tuloksellisia prosessien uudistamisella ja jatkuvalla arvioinnilla ja toiminnan kehittämisellä yhdessä henkilöstön kanssa. Henkilöstöresurssit hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Selänteen strategiana on muuttuviin palvelutarpeisiin vastaava henkilöstö, joka on riittävä, hyvinvoiva, osaava, innovatiivinen ja sitoutunut. Vuorovaikutteista johtamista suositetaan ja työyhteisö on toimiva (esimies- ja alalaistaidot ja työtoveruus). Kriittisinä menestystekijöinä ovat henkilöstön osaamisen, pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen sekä oikea kohdentaminen. Työyhteisöä kehitetään johtamisen, esimiestyön, työhyvinvoinnin ja työyhteisöllisyyden näkökulmasta.

Kuntayhtymän toimintaan vaikutti johtavien viranhaltijoiden vaihtuminen. Kotihoidon henkilökunnan siirtyminen yleistyöaikaan on vaatinut opettelua työvorolistojen suunnittelun ja omalla ajalla pidettävän lepotauon pitämisessä lokakuun alusta lähtien niin esimiehiltä kuin henkilökunnaltakin.

Kuntayhtymän työpaikkailmoitukset julkaistaan FCG Kuntarekry Oy:n kuntarekryssä ja Te-toimiston sivuilla. Henkilökunnan irtisanoutuminen oli vähäistä henkilökuntamäärään verrattuna ja esim. terveyskeskuslääkäreiden ja sosiaalityöntekijöiden rekrytointi oli vaikeaa. Esimiesvalmennusta on järjestetty esimiehille keväällä ja jatkuen syksyllä uuteen soteen valmistavalla muutokoulutuksella. Esimiehiä on koulutettu talouden seurantaan ja henkilöstöasioiden hallintaan.

Esimiehiä kannustettiin käyttämään Varhaisen tuen -mallia henkilökunnan työssä jaksamisen edistämiseksi. Työhyvinvointityöryhmä valmisteli uusina ohjeina mm. korvaavan työn ja soveltavan työn ohjeen. Kolmikantaneuvotteluja käytiin yhdessä työterveyshuollon kanssa ja tarpeen mukaan järjestettiin työnohjausta henkilökunnalle.

Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn uusittiin omana työnä. Työn vaaratekijöiden tunnistamista ja riskien arviointia jatkettiin työpaikoilla työsuojeluvaltuutetun opastuksella. Työmenetelmiä kehitettiin vuoden aikana mm. hankkimalla kotihoitoon mobiilijärjestelmän tueksi optimointiosio.

2 Käsitteitä

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä henkilöstötilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä/ viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo-, kustannus-, koulutus- ja työpanostiedot ovat koko vuodelta.

3 Henkilöstön määrä 31.12.2016

Kertomusvuoden lopussa (taulukko 1) vakinaista henkilökuntaa oli 519 henkeä ja sijaisia 168 henkeä, joista työllistettyjä 4. Vakituudesta henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 65 henkeä, joka henkilötyövuosiksi muutettuna on 42 henkilötyövuotta. Siten vuoden lopussa vakituisten henkilöstön määrä oli 496 henkeä. Osa-aikatyössä olevasta henkilökunnasta noin 45 % on osa-aika-eläkkeellä. Kertomusvuoden aikana on vakinaiseen virka-/työsuhteeseen vakinaistettu 35 henkilöä mm. ylilääkäri, sairaanhoitajia, lähihoitajia, kehitysvammaisten ohjaajia ja perustetun kotikuntoutustiimin

 OK EL HK

henkilökunta. Kaikkia avoimia virkoja/työsuhteita ei ole täytetty hakijamäärän puuttumisen vuoksi. Lisäksi sairaanhoidollista osaamista on lisätty vakanssimuutoksia. Työllistettyjä on vakinaistettu sitä mukaa kun heidän oppisopimuksensa on päättynyt.

Vakinaisen henkilökunnan määrään vaikuttaa vuoden lopussa avoinna olevien työpaikkojen määrä. Kuntayhtymän sijaiset ovat pääasiassa erilaisten virka-/työlomien sijaisia. Sijaisten lukumäärään ei ole laskettu perhe- ja omaishoitajia.

Vakinaisessa palvelussuhteessa on vuoden lopussa ollut 75,5 % henkilökunnasta, määräaikaissä palvelussuhteessa 23,9 % ja työllistettynä 0,6 %. Koko kunta-alan henkilöstöstä lokakuussa 2015 on ollut vakinaisessa palvelussuhteessa 78,5 %, määräaikaissä 20,4 % ja työllistettynä 1,1 %. Kuntayhtymän vakinaisesta henkilökunnasta 74 % työskentelee terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjalla Hyvinvointipalveluissa työskentelee toiseksi suurin henkilöstöryhmä eli 18,1 % henkilökunnasta.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä vuonna 2010 – 2016

Palvelulinja	Vuonna 2010	Vuonna 2011	Vuonna 2012	Vuonna 2013	Vuonna 2014	Vuonna 2015	Vuonna 2016
Hallinto- ja toimistopalvelut	52	52	51	49	46	25	25
Hyvinvointipalvelut ja varhaiskasvatus	144	144	147	147	135	119	
Hyvinvointipalvelut (2016 yhteensä)	60	62	69	70	73	73	94
Terveys- ja vanhuspalvelut (hoipa)	315	316	326	343	325	291	
Terveys- ja vanhuspalvelut (2016 yhteensä)	102	107	115	113	115	110	384
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	15	14	14	16	17	16	16
YHT. VAKINAINEN HENKILÖKUNTA	688	695	722	738	711	634	519
Hallinto- ja toimistopalvelut	10	8	8	6	7	1	4
Hyvinvointipalvelut ja varhaiskasvatus	42	44	36	33	41	32	
Hyvinvointipalvelut (2016 yhteensä)	14	16	21	29	34	34	30
Terveys- ja vanhuspalvelut (hoipa)	144	132	122	150	125	139	
Terveys- ja vanhuspalvelut (vuonna 2016 yhteensä)	41	34	28	25	28	26	131
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	1	2	6	3	1	4	3
YHT. SIJAISET, MÄÄRÄAIKAISET JA TYÖLLISTETYT	252	236	221	246	236	236	168
KAIKKI YHTEENSÄ	940	931	943	984	947	870	687

Varh.kasvatus siirtyi kuntiin 1.1.2016 lukien. Hyvinvointipalvelut ja terveys- ja vanhuspalvelujen vuoden 2016 henkilökuntamäärät on yhdistetty.

4 Henkilöstörakenne

4.1 Keski-ikä toimialueittain ja ikäjakauma

Vakinaisten henkilökunnan keski-ikä oli 48,6 vuotta. Miesten keski-ikä oli laskenut 1,1 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna ollen 49,5 vuotta. Naisten keski-ikä oli 48,5 vuotta, mikä oli noussut 0,6 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Kunta-alan vakinaisen henkilökunnan keski-ikä lokakuussa vuonna 2015 oli 45,8 vuotta, miesten 45,6 ja naisten 45,8. Määräaikaisten henkilökunnan keski-ikä kunta-alalla oli 38,3 vuotta. Henkilöstön keski-ikä on kunta-alalla korkeampi kuin muilla työmarkkinasektoreilla. Kuntien nykyisestä henkilöstöstä arvioidaan siirtyvän eläkkeelle vuosittain noin kolme prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Palvelulinjoittain tarkasteltuna korkein keski-ikä oli hallinnossa 54,5 vuotta. Hyvinvointipalveluissa keski-ikä oli 48,3 vuotta ja terveys- ja vanhuspalveluissa 48,3 vuotta. Keksi-iältään nuorin henkilökunta oli ympäristöpalveluissa 43,9 vuotta. Edelliseen vuoteen verrattuna keski-ikä on noussut ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa yhdellä vuodella. Keski-ikä on laskenut hyvinvointipalveluissa 5,2 vuodella, hallinnossa 3,3 vuodella ja terveys- ja vanhuspalveluissa 0,8 vuodella.

Kuten taulukosta kaksi voidaan todeta, hallintopalveluissa henkilökunnasta 45-59-vuotiaita oli 68 % (v. 2015 72 %), hyvinvointipalveluissa 52,1 % (v. 2015 53,3 %), terveys- ja vanhuspalveluissa 52,3 % (vuonna 2015 54,3 %), ja ympäristö- ja rakennuspalveluissa 12,5 % (vuonna 2015 18,7 %). Vakinaisesta henkilökunnasta 22,2 % on alle 40-vuotiaita ja 13,7 % yli 60-vuotiaita. Yli 60-vuotiaiden osuus on pysynyt samana edelliseen vuoteen verrattuna.

OK

E.L. HK

Taulukko 2. Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2016

Palvelulinja	Ikäryhmä/henkilölukumäärä								
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65
Hallinto- ja toimistopalvelut				1	1	2	6	9	6
Hyvinvointipalvelut	1	3	12	7	14	13	12	24	8
Terveys- ja vanhushpalvelut	5	14	31	32	46	61	55	85	55
Ympäristö- ja			4	4	3	1		2	2
YHTEENSÄ	6	17	47	44	64	77	73	120	71

4.2 Ikääntyminen

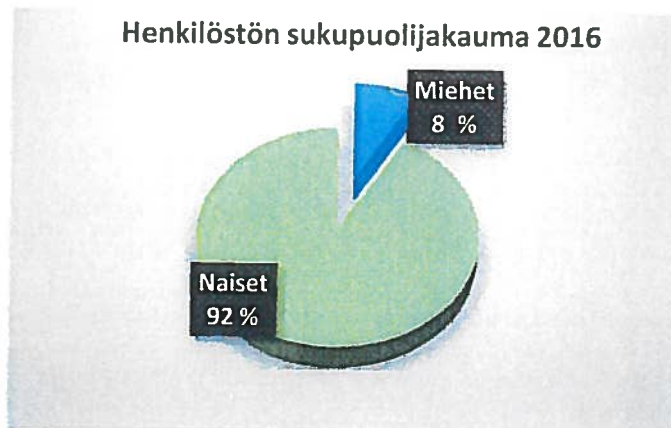
Vuoden 2005 alusta on toteutettu suuri eläkeuudistus. Henkilö voi jäädä valintansa mukaan eläkkeelle 62-68 -vuotiaana. Taulukossa kolme on arvioitu henkilökunnan eläkkeelle jäämistä. Taulukossa kolme on mukana Kevan ilmoittamat henkilöt, jotka täyttävät vanhuuseläkeikänsä vuo-teen 2025 mennessä. Vuosien 2017-2025 aikana on jäämässä eläkkeelle yhteensä 188 työntekijää, joista noin 80 on lähi-/perushoitajia tai kodinhoitajia tai kotiaivustajia. Kymmenkunta henkilöä on täyttänyt jo eläkeikänsä, mutta jatkaa edelleen töissä. Kevan eläkeuudistus astui voimaan 1.1.2017, joka myöhentää eläkkeelle jäämisikää, mutta sitä ei ole otettu huomioon taulukossa. Taulukko on suuntaa antava.

Taulukko 3. Vakinaisen henkilökunnan laskennallinen eläköityminen vuosina 2017-2025

VAKINAISEN HENKILÖKUNNAN LASKENNALLINEN ELÄKÖITYMINEN VUOSINA 2017-2025					
Vuosi	Hallinto	Hyvinvoin- tipalvelut	Terveys- ja vanhushpalvelut	Ympäristö- ja rak.valvontapalvelut	Yhteensä vuodessa
2017	1	3	20	1	25
2018	1	2	9	1	13
2019	3	2	17		22
2020	1	5	9		15
2021		3	18	1	22
2022		6	18		24
2023	5	6	19		30
2024	2	6	14		22
2025		3	12		15
YHTEENSÄ	13	36	136	3	188

4.3 Sukupuoli (vakinainen henkilökunta)

Vakinaisesta henkilöstöstä oli naisia 92 % eli 483 henkilöä ja miehiä 8 % eli 42 henkilöä (kuvio 1). Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma on lähes sama kuin edellisenä vuonna. Koko maassa kunnallisesta henkilöstöstä naisten osuus vuonna 2015 oli koko henkilöstöstä 80 %. Miesten määrä jakaantuu siten, että eniten miehiä vakinaisesta henkilökunnasta oli terveys- ja vanhushpalveluissa eli 48,4 % ja toiseksi eniten hyvinvointipalveluissa eli 27,7 %. Hallinnossa sekä ympäristö- ja rakennuspalveluissa miehiä oli viisi henkilöä henkilökunnasta.

Kuvio 1. Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma vuonna 2016

OK

E.L. HK

4.4 Keskimääräinen työhistoria työnantajalla

Henkilökunnan työhistoria on yli viiden vuoden mittainen 50,9 %:lla henkilökunnasta. Henkilökunta siirtyi Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeista ja Reisjärven kunnista 1.1.2010 lukien kuntayhtymään ns. vanhoina työntekijöinä. Suurimmalla osalla henkilökunnasta on ollut pitkä työhistoria omassa kunnassaan, joten suurin osa yli viiden vuoden työhistorian omaavista on kunnista siirtynyttä henkilökuntaa. Vakinaisesta henkilökunnasta 2-4 vuoden työsuhte on ollut 28 %:lla ja alle kaksi vuotta kestävä työsuhte 21,1 %:lla.

4.5 Henkilökunnan vaihtuvuus ja rekrytointi

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 56 eli 10,8 % koko henkilökunnan (31.12.2016) määrästä seuraavista syistä:

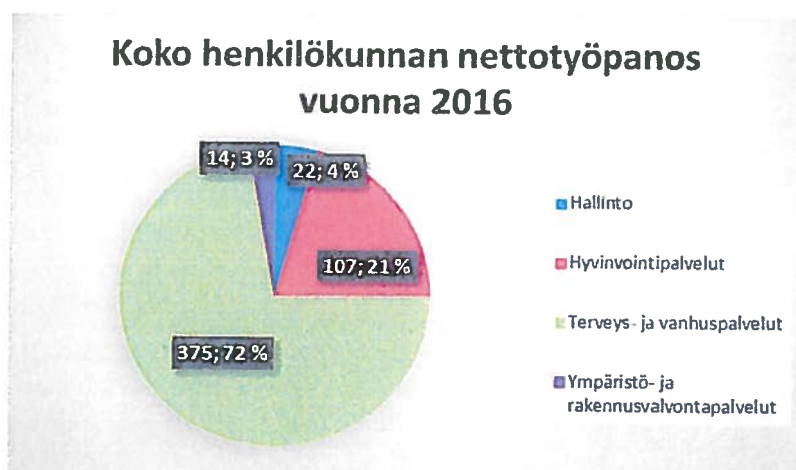
- eläke 27
- irtisanoutuminen/muu syy 30

Osa-aika-eläkkeelle henkilökunnasta jäi 9 henkilöä. Kuntayhtymästä vanhuuseläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 64 vuotta (2015 63,7). Muulle eläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 58,8 vuotta (2015 59,3). Kevan kunta-alan eläkepoistumaennusteen 2012-2030 mukaan vuoteen 2021 mennessä jo noin kolmasosa kunta-alan työntekijöistä on siirtynyt eläkkeelle, suurinta se on Pohjois-Suomessa. Kevan toimintakertomuksen vuodelta 2015 mukaan kaikkien KuEL-eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 61 vuotta ja vanhuuseläkkeelle jääneiden keski-ikä 63,6 vuotta.

Työharjoittelussa eri oppilaitoksista on ollut opiskelijoita. TET-jaksoille tulevia koululaisia kuntayhtymä ottaa mielellään tutustumaan sosiaali- ja terveydenhuollon työelämään.

5 Työpanos laskennallisina virkoina/työsuhteina

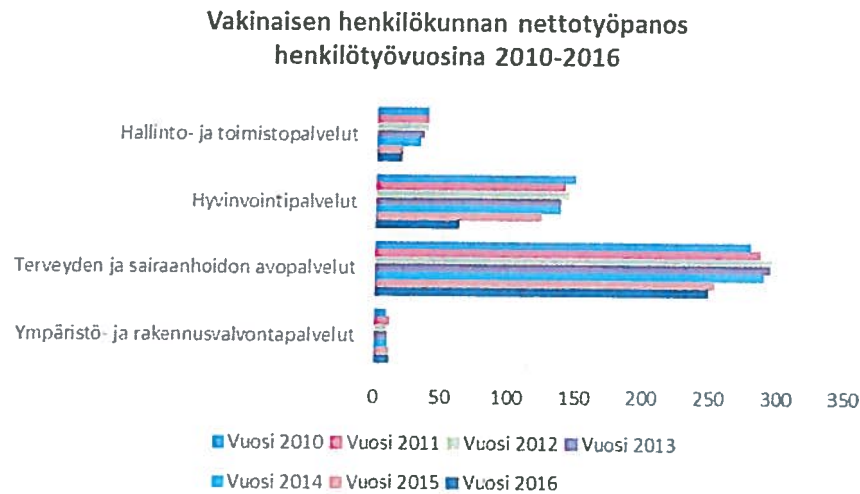
Koko henkilökunnan nettotyöpanos on esitetty kuviossa kaksi palvelulinjoittain. Terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinja on suurin palvelujen tuottaja kuntayhtymän alueella ja siellä koko henkilökunnan nettotyöpanos oli 72,4 % palvelulinjan nettotyöpanoksesta. Toiseksi suurin palvelujen tuottaja oli hyvinvointipalvelujen palvelulinja 20,6 %:n nettotyöpanoksella. Hallinnon osuus koko henkilökunnan nettotyöpanoksesta on 4,2 % ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen 2,7 %. Kaikkiaan kuntayhtymässä on tehty 518 henkilötyövuotta. Vuonna 2015 koko henkilökunnan työpanos oli 622 henkilötyövuotta. Nettotyöpanos on laskenut varhaiskasvatukseen siirryttyä jäsenkuntiin 1.1.2016 alkaen.

Kuvio 2 . Koko henkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuonna 2016

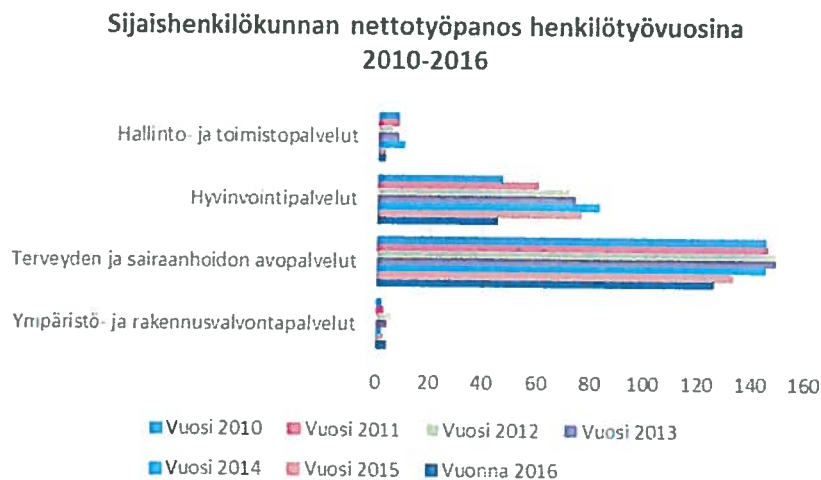
Nettotyöpanokseen vaikuttaa merkittävimmin pitkät vuosilomat, sairauspoissaolot ja muut lakisääteiset poissaolot. Myös vakinaisten virkojen ja työsuhteiden täyttöaste vaikuttaa työpanoksen määrään. Koulutuspäivät on nettotyöpanoksessa huomioitu osittain, koska kaikkia koulutuksia ei ole kirjattu palkkaohjelmaan.

Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos (kuvio 3) on 340 (2015 407) henkilötyövuotta, mikä on 67 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2015. Kuten taulukosta kolme voidaan havaita, terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjan alueella nettotyöpanos henkilötyövuosina oli vakinaisella henkilökunnalla 248 (253), hyvinvointipalveluissa 62 (123), ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 11 (11) ja hallinnossa 19 (20) henkilötyövuotta. Poissaoloista johtuvaa työvoiman vajeausta on korvattu sijaishenkilöstöllä. Henkilökunnan nettotyöpanos on laskenut Kärsämäen erottua kuntayhtymästä vuoden 2015 alusta ja varhaiskasvatuksen siirryttyä jäsenkuntiin vuoden 2016 alusta.

Kuvio 3. Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuosina 2010-2016

Sijaishenkilökunnan tarve on nostanut sijaisten nettotyöpanosta vuosittain. Sijaishenkilökunnan tarvetta on pyritty vähentämään palkkaamalla vakinaisia varahenkilöitä hoitotyöhön. Pitkät äitiys- ja vanhempainvapaat, hoitovapaat, opintovapaat, vuorotteluvapaat, vuosilomien sijaisuudet ja sisäilmaongelmista johtuvat sijaistarpeet eivät ole vähentäneet sijaishenkilökunnan tarvetta. Sijaishenkilökunnan tarve on ollut 178 henkilötyövuotta vuonna 2016 (2015 215, ilman varhaiskasvatusta 182). Kuviossa 4 näkyvä sijaistarpeen väheneminen johtuu varhaiskasvatuksen siirrosta jäsenkuntiin 1.1.2016 alkaen. Lisäksi Kärsämäki erosi vuoden 2015 alusta kuntayhtymästä.

Kuvio 4. Sijaishenkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuosina 2010-2016

6 Osaamisen kehittäminen

6.1 Koulutuksiin osallistuminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammatilliseen täydennyskoulutukseen ja muuhun koulutukseen osallistui yhteensä 519 henkilöä eli 118 henkilöä vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna (varhaiskasvatus mukana vuonna 2015). Koulutuspäiviä oli työpäivinä laskettuna 2.048 päivää, kuten taulukko neljä osoittaa. Koulutuspäiviä toteutui 285 päivää enemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Handwritten signature

OK

E.L.

HK

Taulukko 4. Koulutukseen osallistuneet pv/hlö vuonna 2016

	Lääkärit ja hammaslääkärit		Sosiaali- työntekijät		Muu korkeako- ulutettu sos- ja terv.huollon hlöstö		Sos- ja terv.alan amk- tutkinnon suorittaneet mm. sh, sos.ohj., last.tarhano- patt.		Sos- ja terv.alan perustut- kinnon suoritta- neet		Muu palveluke- tussa toimiva hlöstö mm. pph, tstohlöstö		Opintova- paalain ja asetukse- n mukaine koulutus		Oppisopi- muskoulu- tus		Hallinnon ja muu hlölkun- nan koulutus		Yhteensä	
Toimialue	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö
Hallinto																	17	17	17	17
Hyvinvointipalvelut			37	9	11	3	107	36	47	20	11	6	12	1					213	74
Terveys- ja vanhuspalvelut	50	18			34	10	395	108	1205	270	13	6			60	2			1757	414
Ympäristö- ja rakennusvalvonta- palvelut																	61	14	61	14
Yhteensä	50	18	37	9	45	13	502	144	1252	290	24	12	12	1	60	2	78	31	2048	519

Sosiaali- ja terveyspalvelulaki edellyttää, että koulutuspäiviä järjestetään vakinaiselle henkilö-kunnalle 3-10 päivää vuodessa. Kaikille halukkaille on pystytty järjestämään lain vaatima koulutus. Henkilökunnalle järjestetään vuosittain lääkehuollon koulutuksia. Lain mukaan yksilön tulee päivittää viiden vuoden välein lääkehuollon osaamisensa. RAI-toimintakykymittarin käyttöönotto ja siihen liittyvät koulutukset on aloitettu terveys- ja vanhuspalveluissa. Koko henkilökunta on koulutettu ihmislähtöiseen ajattelumalliin. Lisäksi hoitohenkilökunta on osallistunut terveys- ja vanhuspalveluissa iv/suonensisäisen lääkehoidon koulutuksiin ja ventrogluteaalisen pistämisen koulutuksiin. Hankintalakikoulutus järjestettiin palvelujohtajille ja päälliköille. Koulutuksen tuotteena kilpailutettiin perusterveydenhuollon erikoislääkäripalvelut ja kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen palvelut. Työhyvinvoinnin edistämiseksi on käytetty työnohjaajia tarpeen mukaan.

Organisaation kehittämiseksi käytiin keväällä tutustumisvierailulla Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiriin Keroputaan sairaalaan Torniossa ja syksyllä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiriin (Eksote) Lappeenrannassa. Vuoden 2016 syksyllä terveys- ja vanhuspalvelujen henkilöstö on osallistunut Taina Semin ihmislähtöinen ajattelumalli -koulutukseen.

Vanhuspalveluiden toimintaa kehitetään 1.7.2013 tulleen vanhuspalvelulain velvoitteiden ja Selänteen vanhuspalvelusuunnitelman mukaisesti. Kotisairaaloimintaa on kehitetty edelleen kaikissa kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä yhteistyössä avopalveluiden ja vuodeosaston kanssa. Sairaanhoidollista osaamista on lisätty vakanssimuutoksien.

6.1 Johtamisen kehittäminen

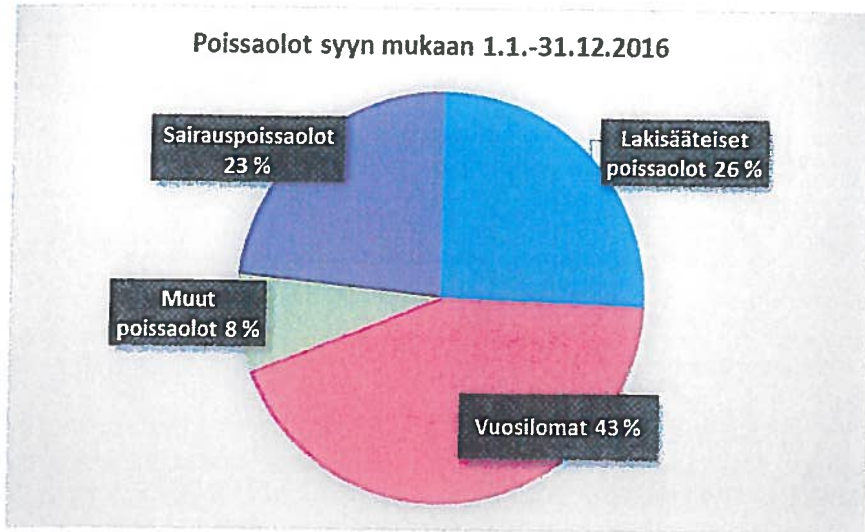
Työhyvinvointikysely on toteutettu henkilökunnalle syksyllä 2016. Koko kyselyn tulokset on käyty läpi esimiesten palaverissa. Palvelulinjoittain kyselyn tulokset käsitellään työpaikkakokouksissa vuoden 2017 aikana ja työyksikön kehittämistä jatketaan kyselyn tulosten pohjalta työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnalle on järjestetty paikkakunnittain ja toimialoittain infotilaisuuksia kuntayhtymän toiminnasta. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidettiin palvelulinjoittain ja työyksiköittäin.

Esimiehet osallistuivat Kunnallisen Työmarkkinallaitoksen lakimiehen koulutukseen kunta-alan sopimuksista syksyllä 2016. Esimiespalaverissa on käyty läpi mm. talouden seuraamiseen ja henkilöstöhallintoon liittyviä asioita. Keväällä pidetyn valmennuksen pohjalta valittiin kehittämisen kohteiksi työntekijöiden arvostaminen, johtamiskulttuurin kehittäminen, viestintä ja yhteisten toimintatapojen kehittäminen. Syksyllä aloitettiin esimiehille muutosvalmennuskoulutus, joka jatkuu kesäkuuhun 2017. Esimiehiä kannustetaan löytämään omat vahvuutensa johtajina, jaksamaan työssään ja valmistautumaan muutoksen johtamiseen. Lisäksi esimiehiä on osallistunut JET-koulutukseen.

7 Poissaolot

Koko henkilöstölle poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvuonna 64.047 kalenteripäivää, mikä laskennallisina virka-/työsuhteina on 175 virka-/työsuhdetta eli noin seitsemän virka-/työsuhdetta vähemmän kuin vuonna 2015 (vertailu ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa). Poissaoloista 43 %

(kuvio 4) aiheutui vuosilomista (27.792 pv), 23 % sairauslomista (14.924 pv), 25 % lakisääteisistä virkavapaista/ työlomista (16.402 pv) ja muista poissaoloista 8 % (4.929 pv), joista suurin osa oli palkattomia työlomia/virkavapaita.

Kuvio 4. Koko henkilökunnan kaikki poissaolot syyn mukaan 1.1.-31.12.2016

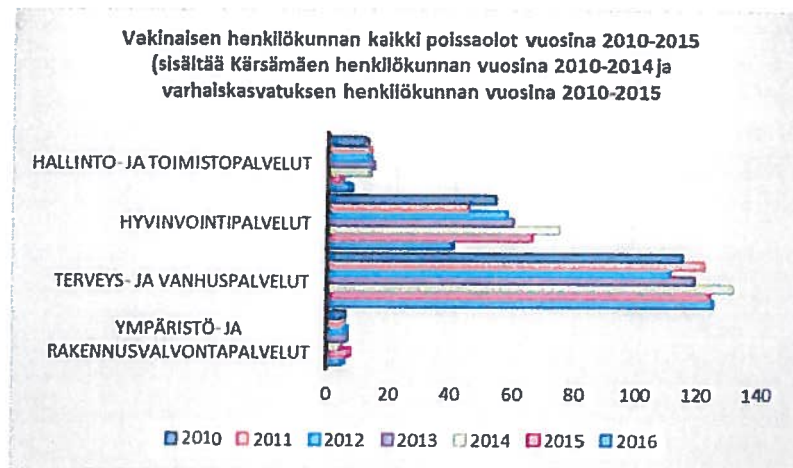
Vuoteen 2015 verrattuna koko henkilökunnan sairauspoissaolot nousivat 1.372 päivällä. Vakinaisen henkilökunnan sairauslomat vähenivät 1.209 päivää ja sijaisten lisääntyivät 163 päivää. Lakisääteiset poissaolot lisääntyivät 4.290 päivää, johtuen pääasiassa kuntoutustukien, äitiys-/isyyslomien lisääntymisestä. Muut poissaolot olivat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna 2.659 päivää, mikä johtui vähentyneistä palkattomista työ- ja virkavapaista ja siitä, että koulutuspäiviä ei ole kaikkia merkitty palkkahallinnon ohjelmaan. Koko henkilökunnasta vakinaisen henkilökunnan vuosilomapäivien määrä väheni 476 päivää. Vuosilomapäivien määrän vähenemiseen vaikuttaa henkilökunnan vuosilomaoikeuden lyheneminen uusien työntekijöiden vuosilomien kertymättömyyden vuoksi. Kaikkiaan poissaolopäivien määrä lisääntyi 2.499 päivää edelliseen vuoteen verrattuna. Vertailu on tehty ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa.

Sairauspoissaolojen palkkakustannukset sivukuluineen olivat laskennallisesti noin 3,7 milj.€ eli noin 87 virka-/työsuhdetta. Sijaistarve muodostuu pääasiassa vakinaisen henkilökunnan vuosilomista, sairauslomista ja lakisääteisistä poissaoloista.

Kuviosta viisi voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot ovat laskeneet 24 laskennallisella viralla/työsuhteella vuoteen 2015 verrattuna. Poissaolojen lasku johtuu varhaiskasvatuksen henkilökunnan siirtymisestä pois Selänteen palveluksessa. Hallintopalveluissa poissaolojen lasku johtuu vähentyneinä virkavapauksina. Verrattuna edelliseen vuoteen ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa on poissaolojen määrä noussut seitsemällä laskennallisella viralla/työsuhteella kokonaisuutena tarkastellen. Hallinnossa poissaolojen määrä on noussut laskennallisesti kolmella laskennallisella viralla/työsuhteella. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa poissaolojen määrä on laskenut kahdella laskennallisella viralla. Terveys- ja vanhuspalveluissa poissaolojen määrä on noussut yhdellä viralla/työsuhteella ja hyvinvointipalveluissa laskenut 26 viralla/työsuhteella, koska vertailusta ei ole poistettu varhaiskasvatuksen henkilökuntaa.

JK

E.L. HK

Kuvio 5. Vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot laskennallisina virkoina vuosina 2010-2016

8 Terveystellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

8.1 Henkilöstön sairastavuus

Koko henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi vuodelta 2016 kalenteripäivinä 14.952 päivää (2015 13.580 ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa), josta tapaturman vuoksi poissaolopäivä 106 päivää. Työtapaturmista 78,6 % tapahtui työssä. Sairauspäivä/sairastaneet henkilöt oli henkilöä kohden 27,1 kalenteripäivää. Vuoden lopussa olleen henkilökuntamäärän mukaan sairauspäiviä oli 21,7 päivää/työntekijä (2015 18,1 päivää/työntekijä). Kunta-alan henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna 2015 oli keskimäärin 16,5 päivää yhtä henkilötyövuotta kohti. Naiset sairastavat kunta-alalla keskimäärin enemmän kuin miehet ja vakituiset enemmän kuin määräaikaiset. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 5,7 %, (2015 5 %) nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,7 %. Sairausajan palkkoja sivukuluineen ei ole voitu selvittää, mutta niitä vastaavia korvauksia on saatu Kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöltä yhteensä 451.355 €. Korvaussumma vuodelta 2015 oli yhteensä 400.150 euroa. Kelan korvaussumman suurentuminen verrattuna vuoteen 2015 johtuneen pitkien sairauslomien kohonneesta määrästä. Lyhyistä sairauslomista ei saada Kelan korvausta.

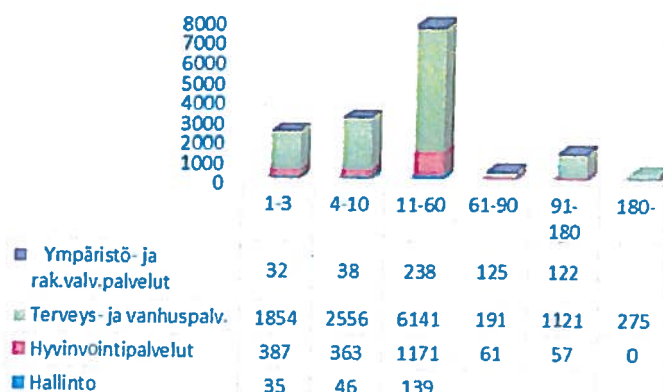
Vakinaisen henkilökunnan sairauslomien pituus kalenteripäivinä/henkilöä kohti laskettuna on ollut hallinto- ja toimistopalveluissa 11,6 päivää, hyvinvointipalveluissa 20,2 päivää, terveys- ja vanhuspalveluissa 27 päivää sekä ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 46,2 päivää. Henkilökunnan sairauslomien pituus vaihtelee palvelulinjoilla suurestikin esim. pitkien sairauslomien vuoksi.

Kuviosta kuusi voidaan todeta, että henkilökunnan sairauslomapäivistä pisimmät sairauslomamat olivat terveys- ja vanhuspalveluissa, samoin kuin edellisessä vuonna. Terveys- ja vanhuspalvelujen henkilökuntamäärä on yli puolet koko kuntayhtymän henkilöstöstä ja siitä johtuen suurin osa sairauslomista sijoittuu suurimmalle palvelulinjalle. Sairauslomista 51,4 % (vuonna 2015 46,1 %) oli kestoltaan 11-60 päivää (7.356 pv), 20 % (vuonna 2015 22,9 %) sairauslomista kesti 4-10 päivää (3.003 pv), 15,4 % (vuonna 2015 16,6 %) sairauslomista kesti 1-3 päivää (2.308 pv), 13 % (vuonna 2015 14,3 %) sairauslomista kesti yli 60. Sairauslomien myöntäminen jaksoissa ei anna oikeaa kuvaa pitkien sairauslomien kestosta, koska palkkaohjelman raportointi ei kykene yhdistämään sairauslomiam. Vertailu edellisiin vuosiin on vertailukelpoinen. Esimiehen luvalla annetut sairauslomapäivät olivat nousseet noin 189 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna. Esimiehen luvalla saa olla pois enintään viisi kertaa kolme päivää. Esimiehen luvalla poissaolot vähentävät työterveyshuollon käyntejä. Vertailu edelliseen vuoteen on tehty ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa

OK

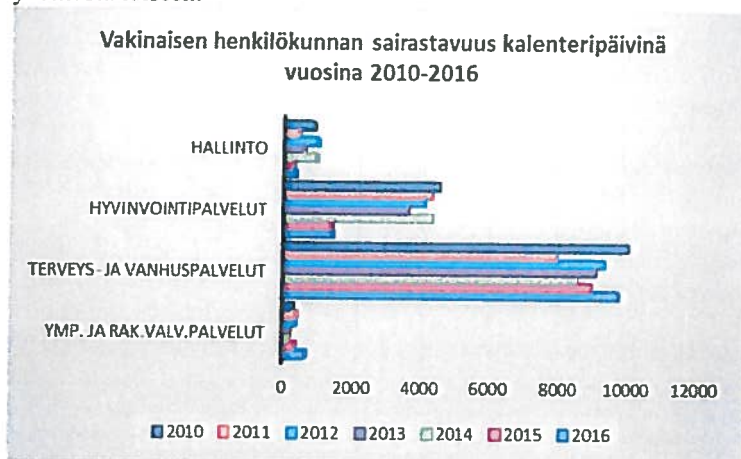
E.L. HK

Koko henkilökunnan sairauslomat ja niiden kesto kalenteripäivinä 2016

Kuvio 6. Koko henkilökunnan sairauspoissaolot kalenteripäivää/hlö vuonna 2016

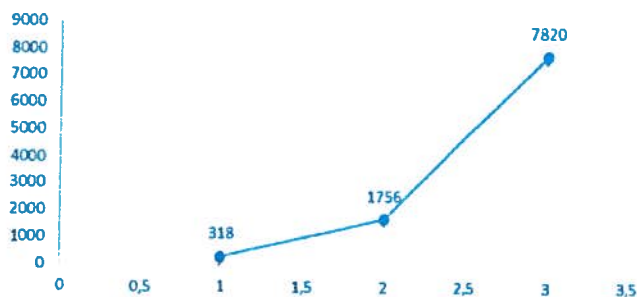
Kuviosta seitsemän voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan (Kärsämäen henkilökunta ja varhaiskasvatuksen henkilökunta mukana) sairaudesta aiheutuvat poissaolot nousivat 1.209 päivällä. Sairauslomapäivien määrä nousi terveys- ja vanhuspalveluissa 808 päivää, hyvinvointipalveluissa 21 päivää, ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 310 päivää ja hallinnossa 50. Vertailu vuoteen 2015 ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa osoittaa vakinaisen henkilökunnan sairauslomapäivien määrän nousseen. Nousua on kaikilla palvelulinjoilla, mutta sairauspäivien määrät vaihtelevat vuosittain yksiköstä toiseen.

Kuvio 7. Vakinaisen henkilökunnan sairastavuus vuosina 2010-2016

Kuviossa kahdeksan on vertailtu vakinaisen henkilökunnan suurimpien ammattiryhmien sairastavuutta. Toimistohenkilökunnan keskimääräinen sairausloman pituus oli 14,5 kalenteripäivää sairaanhoitajien/terveydenhoitajien 23,4 ja kouluasteen hoitajien 28,5. Edelliseen vuoteen verrattuna kalenteripäivinä toimistohenkilökunnan sairauslomien määrä oli laskenut 82 päivää. Kouluasteen hoitajien sairauslomien pituus oli noussut 697 päivää ja sairaanhoitajien 793 päivää.

Vakinaisesta henkilökunnasta suurimpien ammattiryhmien sairastavuus vuonna 2016 kalenteripv/hlö

Kuvio 8. Suurimpien ammattiryhmien sairastavuus vuonna 2016 kalenteripv/hlö

Handwritten signatures and initials: J, OK, E.L., HK

Työnantaja seuraa Varhaisen tuen malli -ohjeen mukaisesti työoloja ja työhyvinvointia. Esimies ottaa puheeksi sairauslomat silloin, kun työntekijällä on yksi tai useampia lyhyitä sairauspoissaoloja neljän kuukauden aikana tai yksi yli 10 päivän sairauspoissaolo tai yli 30 sairauspoissaolopäivää 12 kk:n aikana. Keskustelun tarkoituksena on vahvistaa työntekijän voimavaroja työssään, edistää hänen työhön paluutaan ja sopia niitä edistävästä toimenpiteistä. Kolmikantaneuvotteluja on käyty useita vuoden aikana, joissa on pyritty löytämään mahdollisuuksia työntekijän työuran pidentämiseen.

8.2 Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Henkilökunnan työnkiertoa eri tehtäviin/työpisteisiin on tuettu mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi henkilökunnan osa-aikaeläkkeelle siirtymiseen on suhtauduttu myönteisesti ja siten tuettu mahdollisuutta olla työelämässä pitempään. Henkilökuntamäärään nähden työkyvyttömyyseläkkeitä on toimintavuoden aikana toteutunut vähäinen määrä.

Selänteen työhyvinvointia kartoitettiin toteuttamalla työhyvinvointikysely sähköisenä Webropol-ohjelmalla, edellinen työhyvinvointikysely toteutettiin Kevan toimesta syksyllä 2012. Kyselyyn vastasi 401 työntekijää. Kyselyn vastausprosentiksi muodostui 57,8 %. Vastaajista noin 85 % oli vakinaista henkilökuntaa ja heistä naisia 95 %. Työsuhteen kesto vastaajista 46 %:lla oli yli 10 vuotta ja 42 %:lla vastaajista oli ammatillinen tutkinto. Vastaajista 8 % toimi esimiesasemassa.

Johtamisen kysymysten keskiarvo oli 3,16 (2012 3,6, max 5). Vastaajien mielestä he saavat apua ja tukea tarvittaessa sekä informaatiota esimieheltä työyhteisölle tärkeitä asioista. Työyhteisön toimivuuden keskiarvo oli 3,5. Vastausten perusteella työyhteisön ilmapiiri voidaan arvioida hyväksi, keskiarvo 3,63 (2012 3,9). Työpaikalla suvaitaan erilaisia näkemyksiä, keskiarvo 3,46 (2012 3,6) ja työpaikkaa ollaan halukkaita suosittelemaan tuttaville 3,54 (2012 85 %). Turvallisuuteen liittyvät tekijät on huomioitu työpaikalla 3,45 (2012 3,7), mutta kaikilla ei ole tarpeeksi aikaa tehdä työtään 2,9 (2012 48 %). Omat voimavarat ja työssä jatkaminen koettiin hyväksi 3,81 pisteen arvoisesti. Johtamista organisaatiossa ei koettu niin avoimeksi (2,84) kuin vuonna 2012 (3,4).

Yhteistyö työkavereiden välillä toimii hyvin (3,78 pistettä, max 5). Viestintä organisaation johdosta koettiin 2,83 pisteen arvoiseksi. Työyhteisötaidot koettiin hyväksi ja tukea annetaan työkavereille 4,44 pisteen arvoisesti. Tulevaan sote muutokseen suhtaudutaan 2,99 pisteen arvoisesti. Henkilökunta koki että edellisen työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella työyksiköissä on heikosti tehty konkreettisia toimenpiteitä työilmapiirin parantamiseksi.

Yhteenvetona voidaan todeta, että työhyvinvointikyselyn tulokset olivat keskimääräistä paremmat ottaen huomioon tulossa olevan uuden soten ja kuntayhtymässä parhaillaan suunnitellut talouden tasapainottamistoimenpiteet. Lisäksi vertailuna työhyvinvointikyselyyn 2012 vastausten keskiarvot olivat samansuuntaisia. Työhyvinvointikyselyn pohjalta palvelulinjat ja työyksiköt käyvät keskustelun työpaikkansa kehittämiseksi. Avovastauksissa oltiin hyvillään suunnitelluista muutoksista, mutta esim. ylin johto koettiin etäiseksi ja tiedottaminen vähäiseksi. Työ on myös muuttunut haastavammaksi. Henkilökunta on vastuuntuntoista ja kantaa huolta asiakkaiden palvelemisesta. Myös tuleva uusi sote mietityttää.

Savuton Selänne työryhmä toteutti savuttoman Selänteen ohjeen ja koulutuksen savuttomuuteen henkilökunnalle. Selänne on ollut savuton työpaikka 1.1.2012 alkaen.

Kuntayhtymän työterveyshuoltosopimus on kokonaisvaltaista työterveyshuoltoa sisältäen lakisääteisen työterveyshuollon ja yleislääkäritasaisen työterveyspainotteisen sairaanhoidon.

Kelan järjestämille Kiila-kuntoutuskursseille henkilökunnasta on osallistunut muutama henkilö. Työoloselvityksiä on tehty työterveyshuollon toimesta ja niihin on osallistunut työterveyshoitajan lisäksi työfysioterapeutti ja tarvittaessa työterveyslääkäri tai työpsykologi. Työkykyä ylläpitäviä ryhmiä on järjestetty eri ammattiryhmille. Työyhteisön kehittämishankkeita on aloitettu muutamassa työyksikössä. Työterveyslääkärin palveluja on ostettu Pyhäjärvelle viikoittain ja Haapajärvelle tarvittaessa. Myös työpsykologin palveluja on ostettu tarpeen mukaan. Työkykyneuvotteluja on varhaisen puuttumisen ohjeen mukaan otettu arkiseksi työvälineeksi ja niitä käydään tarvittaessa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Työnohjausta on järjestetty tarvittaessa sekä yksilö- että ryhmätyönohjauksena. Keva on myöntänyt muutamia työkokeiluja työntekijöille. Työfysioterapeutin aloittamat työergonomiakorttikoulutukset henkilökunnalle on osittain toteutettu ja niihin on suhtauduttu innostuneesti. Työsuojelua on toteutettu hyvässä yhteistyössä työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutetun kanssa.

Handwritten signatures: JT, JK, EL, HK

Työnantaja on kustantanut henkilökunnalle Haapajärven ja Pyhäjärven uimahalleihin uintimahdollisuuden 10 kertaa kalenterivuodessa. Kuntosalivuorot ovat olleet Haapajärvellä monitoimitalolla kaupungin työntekijöiden vuoroilla, Pyhäjärvellä uimahallilla kaupungin työntekijöiden vuoroilla ja Reisjärvellä Niemenkartanon koulun ja yläasteen kuntosalien kaikilla yleisillä vuoroilla.

Selänteessä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja, ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen, toimintojen järjeistämisen mm. ergonomisen työskentelyn ja riittävän henkilöstömitoituksen keinoin. Henkiseen hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota osallistavalla johtamisella ja mm. työnohjauksen avulla. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella laadittujen kehittämissuunnitelmien toteuttamista jatketaan työyksiköissä.

Työsuojeluohjelmia on tarkistettu vuoden 2012 aikana ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma on tarkastettu syksyllä 2016 vuodelle 2017. Työhyvinvointityöryhmä on valmisteellut yhteistyötoimikunnalle Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, Soveltavan työn mallin, Korvaavan työn mallin, Ohje huomautuksen ja varoituksen antamisesta sekä Varhaisen puuttumisen mallin päivityksen. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti sisäilmaongelmien vuoksi. Pahimmat esillä olleet sisäilmaongelmat ovat olleet Pyhäjärven terveyskeskuksessa (muutto uuteen 1.8.2016) ja Haapajärven Männistökodilla. Yhteistoimintaorganisaatio kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa käsittelemään henkilökuntaa koskevia asioita.

9 Palkka- ja muut henkilöstökustannukset

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen 2014-2016 (KVTES20154-2016) koskevan virka- ja työehtosopimuksen palkantarkistukset 1.2.2016 alkaen olivat seuraavat:

- Tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 0,47 prosentilla, jos tehtäväkohtainen palkka oli 31.1.2016 vähintään 3.404,26 euroa.
- Jos tehtäväkohtainen palkka 31.1.2016 oli alle 3.404,26 euroa, tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 16.00 eurolla kuukaudessa
- Henkilökohtaista lisää korotettiin 0,47 prosentilla
- Työsuojeluvuorot korvaus 69 euroa kuukaudessa.

Kunnallista teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimusta (TS-14) koskevan virka- ja työehtosopimuksen palkantarkistukset 1.2.2016 alkaen olivat seuraavat:

- Tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 0,47 prosentilla, jos tehtäväkohtainen palkka oli 31.1.2016 vähintään 3.404,26 euroa.
- Jos tehtäväkohtainen palkka oli 31.1.2016 alle 3.404,26 euroa, tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 16 eurolla kuukaudessa
- Henkilökohtaista lisää ja erillislisää korotettiin 1.12.2016 lukien 0,47 prosentilla.

Kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen 2014-2016 toista jaksoa 1.1.2016-31.1.2017 koskevan työehtosopimuksen palkantarkistukset 1.1.2016 alkaen olivat seuraavat:

- Perustuntipalkkoja ja urakkipalkkoja korotettiin kustannusvaikutukseltaan 0,72 prosenttia.

Kunnallisen lääkärin virkaehtosopimuksen 2014-2016 toista jaksoa 1.1.2016-31.1.2017 koskevan virkaehtosopimuksen palkantarkistukset 1.1.2016 olivat seuraavat:

- Terveyskeskuslääkäreiden tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 0,40 prosenttia
- Terveyskeskuslääkäreiden henkilökohtaista lisää korotettiin 0,40 prosenttia
- Terveyskeskuslääkäreiden paikallinen järjestelyerä oli 0,340 %, joka kohdennettiin L1TK2000 ja L1VV2001 oleville sekä palkkahinnoittelun ulkopuolisille
- Terveyskeskuksen hammaslääkäreiden tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 0,60 prosenttia
- Terveyskeskuksen hammaslääkäreiden henkilökohtaista lisää korotettiin 0,60 prosenttia
- Kunnallisen eläinlääkärin tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 0,49 prosenttia
- Kunnallisen eläinlääkärin henkilökohtaista lisää korotettiin 0,49 prosenttia
- Kunnallisen eläinlääkäritaksan euromääräisiä palkkioita korotettiin 0,49 prosentilla.

Kuntayhtymän tuloslaskelman mukaiset työvoimakustannukset olivat 28,4 miljoonaa euroa (taulukko 5), mikä on noin 0,6 miljoonaa euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna ilman varhaiskasvatuksen henkilökuntaa. Vakinaisen henkilökunnan palkat laskivat 3,3 %, samoin erilliskorvaukset 7,7 % ja määräaikaisten henkilökunnan ja sijaisten palkat nousivat 13,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilösivukulut olivat yhteensä 5,7 miljoonaa euroa, joista eläkekulut 4,2

JK

EL. HK

miljoonaa euroa. Kuntayhtymän eläkekulut ovat normaalia kunnallishallinnon organisaatiota pienemmät, koska kuntayhtymä maksaa KuEL-maksuista ainoastaan palkkaperusteista maksua ja työnantajien yhteisvastuullista Varhe-eläke-maksua. Työnantajien yhteisvastuullista Varhe-eläkemaksua maksettiin noin 169.980 euroa. Työnantajan henkilöstön sivukulut nousivat 2,5 % edelliseen vuoteen verrattuna (vertailu ilman varhaiskasvatusta).

Kuntayhtymän hallinto- ja toimistopalvelut sekä kuntayhtymän ja kuntien yhteisesti järjestämät talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen rahapalkkamenot olivat 1,1 milj. €, ollen 7,8 % pienemmät kuin edellisenä vuonna. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkamenot nousivat Reisjärven osalta 0,3 %. Palkkamenot laskivat Haapajärven kaupungin ja Pyhäjärven kaupungin osalta 2,2 % ja Kärsämäen kunnan osalta 1,9 %.

Taulukko 5. Palkka- ja muut henkilöstökulut kunnittain vuonna 2016

	2015, ilman varhaiskasvatusta	2016	Muutos % ed. vuoteen
Työvoimakustannukset yhteensä	33 184 387	28 921 733	-12,85
josta			
1 Palkat yhteensä	26 407 436	22 691 346	-14,07
josta			
- Maksetut palkat ja palkkiot	181 813	214 967	18,24
- Vakinaisen henkilökunnan palkat	17 986 234	15 156 266	-15,73
- Tuntipalkat	96 247	86 958	-9,65
- Erilliskorvaukset	2 658 147	2 403 369	-9,58
- Lomarahat	1 201 722	1 050 669	-12,57
- Vuosiloman sijaisten, määräaikaisten ja työllistettyjen palkat	4 417 078	3 991 897	-9,63
- Kokouspalkkiot	16 446	16 904	2,78
- Asiantuntija- ym. Muut palkkiot	30 797	17 443	-43,36
- Muut palkkiot	341	86	-74,84
- Jaksotetut palkat ja palkkiot	230 485	206 073	-10,59
- Kela- ja tapaturmakorvaukset	-411 872	-453 286	10,06
2 Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	6 323 902	5 733 658	-9,33
3 Henkilöstöinvestoinnit			
- Työterveyshuolto, netto	192 121	207 462	7,99
- Koulutus ja muu kehittäminen	131 330	106 989	-18,53
- Muut yhteensä (työpaikkaruokailu, virkistys jne.)	129 597	182 278	40,65

Taulukosta kuusi voidaan nähdä, että suurimmat rahapalkkamenot ovat terveys- ja vanhuspalveluissa 20,8 milj. €. Siellä on myös suurin osa henkilökunnasta. Pienin rahapalkkamenoiltaan on hallinto- ja toimistopalvelut, 1,1 milj. €. Hyvinvointipalvelujen palkkamenot olivat yhteensä 5,4 milj. € ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen 1,1 milj. €. Henkilökunnan sijaismäärärahat nousivat noin 392.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna, mutta erilliskorvausten kustannukset laskivat noin 201.000 euroa mm. viikonloppuvuorojen tarkastelun myötä. Työllistettyjen määrä on vähentynyt tasaisesti ja työllistettyjen palkkoja maksettiin enää noin 65.000 euron arvosta.

Taulukko 6. Palkka ja muut henkilöstökulut palvelulinjoittain vuonna 2016

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivukulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2015/2016 (1000 euroa/%)
Hallinto	876	209	1085	3,8	91/7,7
Hyvinvointipalvelut	4327	1129	5.456	19,2	173/-3,3
Terveys- ja vanhuspalvelut	16646	4143	20.789	73,1	648/3
Ympäristöpalvelut	842	253	1.095	3,9	11/1,1
Yhteensä	22.691	5.733	28.425	100	577/2

Vertailu vuoteen 2015 ilman varhaiskasvatusta.

77 JK EL HK

10 Yhteenveto ja johtopäätökset

Kuntayhtymän seitsemännen toimintavuoden henkilöstöraportti osoittaa, että henkilökuntamäärä kuntayhtymässä on suuri verrattuna alueen muihin työpaikkoihin. Henkilökunnan lukumäärää vähentää Kärsämäen poisjäänti kuntayhtymästä vuoden 2015 alusta ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan siirtyminen jäsenkuntiin vuoden 2016 alusta. Henkilökunnan määrää on sopeutettu Kärsämäen poisjäännin vuoksi esim. jättämällä johtavia virkoja täyttämättä. Päivätyössä olevan henkilökunnan vakanssien vapautuessa täyttölupa on haettu kuntayhtymähallitukselta. Lyhytaikaisten sijaisten tarve on suurinta terveys- ja vanhuspalvelujen kotihoidossa ja asumispalveluissa sekä perhepäivähoidossa.

Kaikkia vapautuvia virkoja/työsuhteita ei ole saatu täytettyä. Vaikeimmin rekrytoitava henkilökunta on lääkärit, sosiaalityöntekijät ja puheterapeutit. Keski-ikä henkilökunnalla on hieman korkeampi kuin kunta-alalla työskentelevien keskimääräinen keski-ikä. Ikäeläkkeelle henkilökunnasta seuraavien viiden vuoden kuluessa jää noin 18,7 %. Henkilökunnan vaihtuvuuteen on vaikuttanut vanhuuseläkkeelle jäännit ja irtisanoutumiset. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle henkilökunnasta on jäänyt 5,2 %. Työvoima kuntayhtymässä on naisvaltaista.

Koko henkilökunnan nettotyöpanos on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna varhaiskasvatuksen henkilökunnan työpanoksen poistuttua, mutta siihen on vaikuttanut hieman myös henkilökunnan poissaolojen määrä. Henkilökunnalla on ollut mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan sosiaali- ja terveyspalvelulain edellyttämällä tavalla. Henkilökuntaa on osallistunut työyhteisötaitojen koulutukseen ja työnohjausta on järjestetty tarpeen mukaan. Säännöllisiä työpaikkakoukousia pidetään palvelulinjoilla ja niiden pitämistä pidetään tärkeänä henkilökunnan keskuudessa. Esimiesten osaamiseen on panostettu esimiesvalmennuksella ja esimiesten valmentamista muutosjohtamiseen jatketaan vuoden 2017 puolella.

Sairauspoissaolojen määrä on noussut edelliseen vuoteen verrattuna. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 5,7 prosenttia. Kuntayhtymässä on toteutettu aktiivisesti työnkiertoa, mikä mahdollistaa vakinaisen henkilökunnan siirtymisen työpisteestä toiseen mm. niissä tilanteissa, kun asiantuntijuutta on tarvittu toisessa työyksikössä tai kun terveydellinen toimintakyky on rajoittunut. Työntekijän työuran jatkamiseksi on käyty mm. kolmikantaneuvotteluja.

Työnantaja on osallistunut myös henkilökunnan fyysisen terveyden ylläpitämiseen ilmaisten uimahallilippujen ja kuntosalivuorojen muodossa. Työterveyshuolto on järjestetty omana toimintana. Työilmapiirikartoitus tehtiin syksyllä ja sen tulos oli lähes sama verrattuna vuoden 2012 kyselyn samoihin kysymyksiin. Tiedottamista asioista toivottiin nykyistä enemmän ja ylimmän johdon näkyvyyttä työpaikoilla. Oman tiedotuskanavan eli intran käyttöönottoa valmisteltiin loppuvuodesta.

Työvoimakustannukset ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna 12,8 % jäsenkuntiin siirtyneen varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen vuoksi. Talousarvioon verrattuna palkkamenot toteutuivat 98,1 %:sti. Palkkamenojen lasku johtui mm. ostopalvelulääkäreiden käytöstä, ilta- ja viikonloppuvuoroihin sijoitettavan henkilöstön tarpeesta, maltillisista sopimuskorotuksista ja talouden seuraamisen lisääntymisestä edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuntayhtymän henkilöstöpolitiikalle tulevana vuosina haasteellisinta on varhaisen tuen mallin mukaisesti henkilökunnan terveydelliseen toimintakykyyn vaikuttaminen ja työhyvinvoinnin edistäminen. Yhteistyötoimikunta on perustanut työryhmän työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauslomien vähentämiseksi. Esimiesten osaamisen vahvistamiseen panostetaan sote-uudistuksen läpiviemiseksi henkilökunnassa. Henkilökunnan eläköityminen ja vaihtuvuus asettavat suuret haasteet rekrytointiin panostamiseen.

